

Bakgrunn for innstilling

Kraft fra land til Draugen og Njord

Åfjord kommune i Trøndelag

Tiltakshaver	OKEA ASA
Referanse	202014582-121
Dato	14.12.2022
Ansvarlig	Lisa Vedeld Hammer
Saksbehandler	Torgrim Skogheim

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

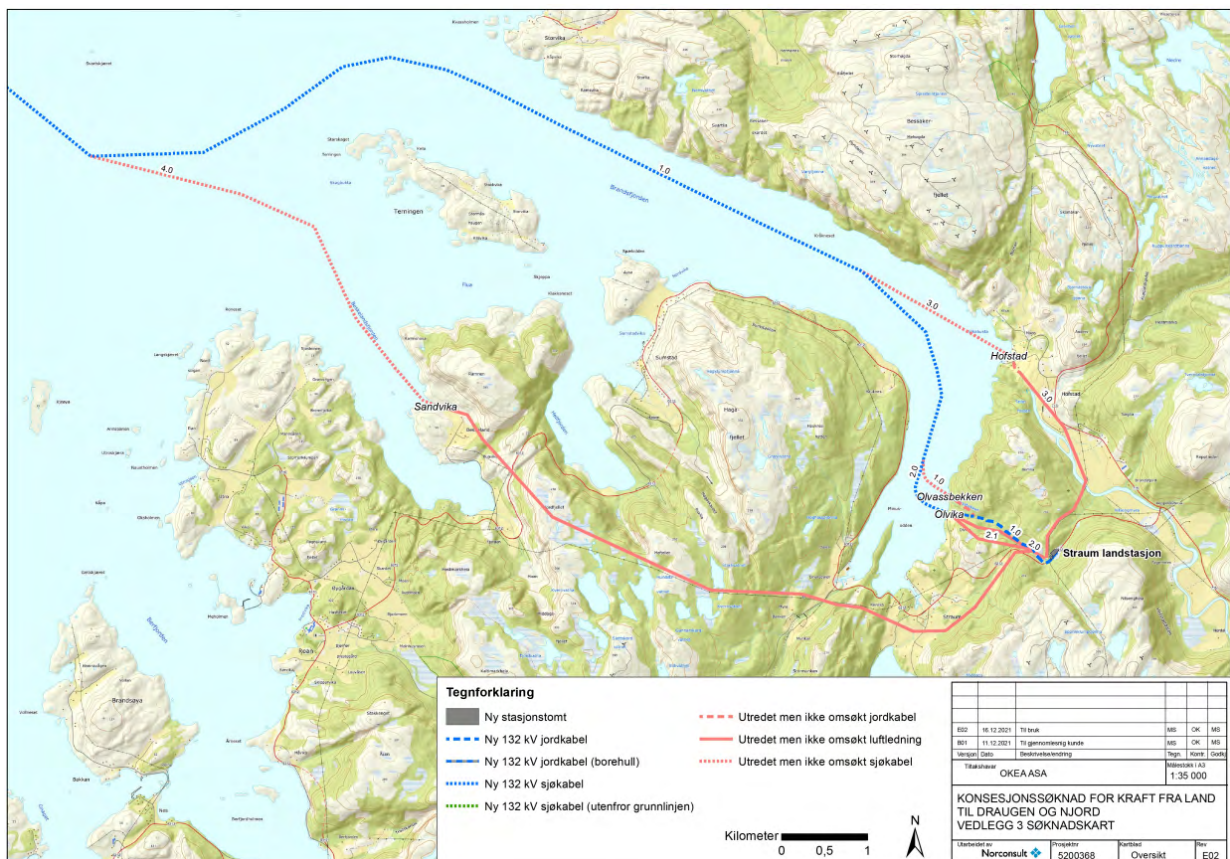
Sammendrag

NVEs anbefaling

Dersom Draugen og Njord skal elektrifiseres med kraft fra land anbefaler NVE at OKEA får tillatelse til å bygge og drive en transformatorstasjon ved siden av Tensio TS sin stasjon i Straum. Fra transformatorstasjonen anbefaler NVE den omsøkte løsningen med jordkabel ned til Olvika, og deretter 142 km 132 kV sjøkabel fra Olvika, ut Brandsfjorden og til plattformen Draugen. Fra Draugen til Njord planlegges en egen 132 kV sjøkabel på 35 km.

NVE har kun vurdert de omsøkte nettanleggene, og hva som vil være beste løsning gitt at plattformene skal driftes med kraft fra land. NVE har i dette bakgrunnsnotatet ikke tatt stilling til om plattformene Draugen og Njord bør forsynes med kraft fra land. Etter energiloven § 3-4 om tilknytningsplikt har alt planlagt forbruk rett til nettilknytning. NVE mener at vår anbefalte løsning er den som er mest fornuftig for kraftsystemet, arealbruk og miljø dersom det skal gis konsesjon.

Anleggene skal i all hovedsak betales av OKEA (se kapittel 4.2).

Figur 1: NVE anbefaler at OKEA får konsesjon til traseen som er markert i blått på kartet. Kilde: OKEAs konsesjonssøknad

NVEs vurderinger

NVE har vurdert at anleggene i søknaden gir størst virkninger for fiskeri og naturmangfold. For fiskeri er det primært anleggsperioden som kan gi negative virkninger. For naturmangfold vil jordkabelen føre til inngrep og reduksjon av en verdifull naturtype langs Olvassbekken. Sjøkabelen kan gi virkninger for sårbar bunnfauna dersom anleggsarbeidet fraviker anbefalte miljøforsvarlige teknikker.

Fra plattformen Draugen skal det gå ca. 35 km sjøkabel videre til plattformen Njord. Denne kabelen er etter dagens praksis ikke søknadspliktig etter havenergiloven, men behandles etter petroleumsloven. NVE har imidlertid lagt til grunn kraftbehovet til begge plattformene i våre vurderinger.

Hovedpunkter i høringsuttalelsene til søknaden

Med begrunnelse i kraftsituasjonen til Norge gjennom 2021 og 2022 har mange uttrykt skepsis over å bruke kraft fra land til elektrifisering av sokkelen. Flere høringsuttalelser har også stilt spørsmål ved hvor reell klimagevinsten egentlig er, og hvordan tiltaket påvirker forsynings sikkerheten og kraftbalansen for regionen. Reinbeitedistriktet på Nord-Fosen har ikke ønsket å ta stilling til OKEAs planer, men etterspurt utredning av kraftsituasjonen uten produksjonen fra Storheia og Roan, som er uavklart etter Høyesteretts dom i 2021.

Hvordan redusere de negative virkningene av kraftledningen?

NVE anbefaler at det settes vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport-, og anleggsplan, som skal drøftes med kommunen, fylke og berørte grunneiere og godkjennes av NVE før anleggsstart. NVE anbefaler også at det settes vilkår om å tilpasse anleggsperioden for å ivareta fiskeriinteresser og naturmangfold i sjø.

NVEs anbefaling om samtykke til ekspropriasjon

Vi anbefaler at samtykke til ekspropriasjon gis OKEA til erverv av nødvendig grunn og rettigheter til bygging og drift av de elektriske anleggene. OKEA har forsøkt å inngå minnelige avtaler med samtlige berørte grunneiere og rettighetshavere.

Innsigelse

Statsforvalteren i Trøndelag har innsigelse til søknaden. De mener den mangler gode nok utredninger av samfunnssikkerhet, og særlig konsekvenser for kraftsystemet. Statsforvalteren savner informasjon om hvordan tiltaket påvirker forsynings sikkerheten og andre kraftintensive tiltak i regionen. Innsigelsen knytter seg også til krav om når anleggsarbeid i sjø kan foregå, og at tiltaket oppfyller krav om søknad etter forurensningsloven. NVE vil anbefale vilkår som begrenser anleggsperioden i sjø. Statsforvalteren har bekreftet at de da vil anse dette punktet imøtekommet. Det samme gjelder krav om søknad etter forurensningsloven, som OKEA har sendt inn. NVE ba nettselskapene Tensio og Statnett redegjøre for tildeling av kapasitet og innvirkning på kraftbalansen. Statsforvalteren anså ikke dette som tilstrekkelig for å trekke innsigelsen

på punktet samfunnssikkerhet. Statsforvalterens innsigelse nr. 1 i uttalelse av 20. mai 2022 vedlegges derfor som underlag til videre saksbehandling i Olje- og energidepartementet.

Innhold

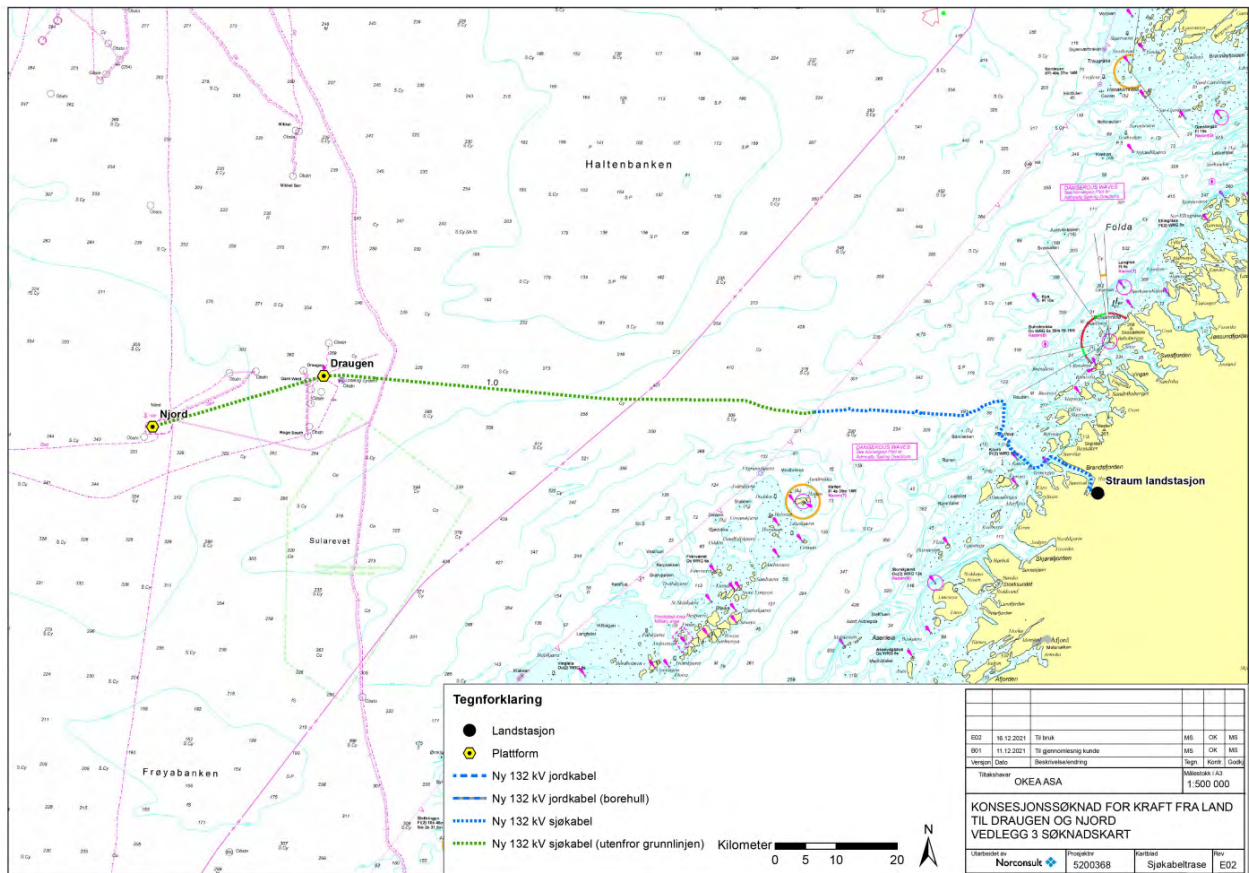
BAKGRUNN FOR INNSTILLING	10
SAMMENDRAG.....	1
1 SØKNADEN	6
1.1 SØKNAD OM ANLEGGSKONSESJON	6
1.2 SØKNAD OM EKSPROPRIASJON OG FORHÅNDSTILTREDELSE	7
1.3 HVILKE ANLEGG SØKES DET OM?.....	8
2 NVES BEHANDLING AV MELDINGEN, SØKNAD OG KONSULTASJON	13
2.1 MELDING MED FORSLAG TIL UTREDNINGSPROGRAM	13
2.2 HØRING AV KONSESJONSSØKNAD, KONSEKVENSUTREDNING OG SØKNAD OM EKSPROPRIASJON	13
2.3 INNKOMNE MERKNADER	14
2.4 INNSIGELSE.....	14
2.5 KONSULTASJON	14
3 NVES VURDERING AV KUNNSKAPSGRUNNLAGET	14
3.1 KLIMAGASSUTSLIPP	15
3.2 ALTERNATIVE TEKNOLOGIER, LØSNINGER OG SYNERGIER	15
3.3 KUNNSKAPSGRUNNLAG FOR NATURMANGFOLD	16
3.4 REINDRIFT	18
3.5 ANDRE VURDERTE ALTERNATIVER	18
3.6 SAMLET VURDERING AV KUNNSKAPSGRUNNLAGET	18
4 NVES VURDERINGER AV KONSESJONSSØKNADEN	19
4.1 BEGRUNNELSE FOR TILTAKET	19
4.2 SYSTEMLØSNING OG ANDRE TEKNISKE OG ØKONOMISKE FORHOLD	19
4.2.1 <i>Vurdering av anleggsløsning</i>	<i>21</i>
4.3 NVES VURDERING AV ANLEGG PÅ LAND	22
4.3.1 <i>Ny transformatorstasjon, nytt koblingsbygg og 132 kV jordkabel fra Straum til Olvika</i>	<i>22</i>
4.3.2 <i>Anleggsveier, anleggsområder og masselager</i>	<i>33</i>
4.4 NVES VURDERING AV ANLEGG I SJØ.....	34
4.5 SAMLET VURDERING ETTER PRINSIPPENE I NATURMANGFOLDLOVEN	37
4.5.1 <i>Naturmangfoldloven § 9, føre-var-prinsippet.....</i>	<i>37</i>
4.5.2 <i>Samlet belastning i henhold til prinsippene i naturmangfoldloven</i>	<i>37</i>
4.5.3 <i>Kostnadene ved miljøforringelse, miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, §§ 11 og 12</i>	<i>39</i>
4.5.4 <i>Oppsummering av virkninger på naturmangfold.....</i>	<i>39</i>
5 NVES KONKLUSJON OG INNSTILLING TIL VEDTAK ETTER ENERGILOVEN.....	40
5.1 OPPSUMMERING AV VIRKNINGER AV ANLEGGENE	40
5.2 ANLEGGETS UTFORMING OG AVBØTENDE TILTAK.....	42
5.2.1 <i>Miljø- transport- og anleggsplan</i>	<i>42</i>
5.2.2 <i>Avbøtende vilkår for fiskeri og marint naturmangfold</i>	<i>43</i>
5.2.3 <i>Avbøtende tiltak for reindrift</i>	<i>43</i>
5.2.4 <i>Kompensasjon</i>	<i>43</i>
5.3 OPPSUMMERING AV NVES VURDERINGER	43
5.4 NVES INNSTILLING	46
5.5 NVES VURDERING AV INNSIGELSE	47
6 NVES VURDERING AV SØKNAD OM EKSPROPRIASJON OG FORHÅNDSTILTREDELSE	49
6.1 HJEMMEL	49

6.2	OMFANG AV EKSPROPRIASJON	49
6.3	INTERESSEAVVEINING	50
6.3.1	<i>Vurderinger av virkninger av konsesjonsgitt trasé</i>	51
6.3.2	<i>Vurdering av alternative løsninger</i>	51
6.3.3	<i>Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gavn enn til skade</i>	51
6.4	NVES ANBEFALING OM SAMTYKKE TIL EKSPROPRIASJON OG FORHÅNDSTILTREDELSE	51
VEDLEGG A - OVERSIKT OVER LOVERK OG BEHANDLINGSPROSESS		52
VEDLEGG B – SAMMENFATNING AV HØRINGSUTTALELSER		55
VEDLEGG C – INNSIGELSE FRA STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG		73
VEDLEGG D – PROTOKOLL FRA KONSULTASJON MED NORD-FOSEN SIIDA OG SAMETINGET		76

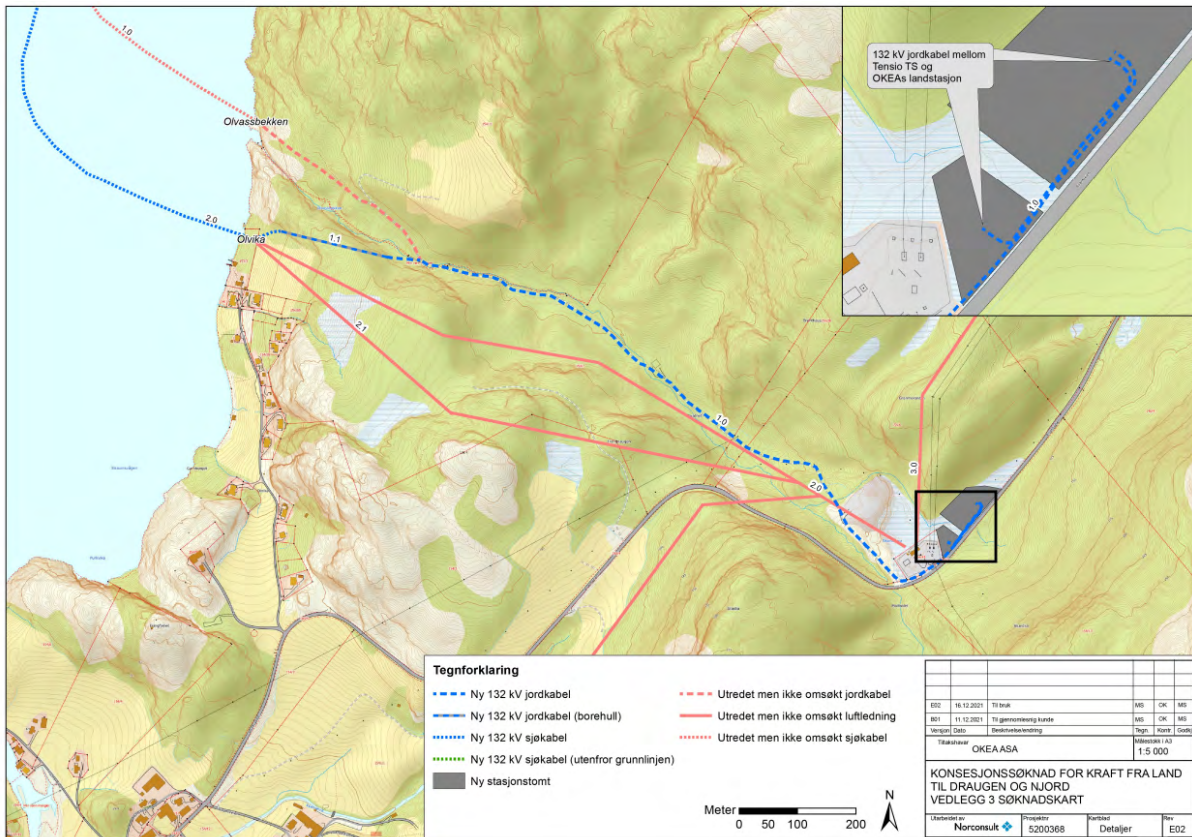
1 Søknaden

1.1 Søknad om anleggskonsesjon

OKEA søkte den 23. desember 2021 om konsesjon etter energiloven § 3-1 og havenergiloven § 3-2 for å bygge en kraftforbindelse ut til plattformen Draugen. Dette inkluderer en ny transformatorstasjon, 1,5 km 132 kV jordkabel, 142 km 132 kV sjøkabel og utvidelse av dagens transformatorstasjon i Straum. En ca. 35 km 132 kV sjøkabel fra Draugen og videre til Njord er også tatt med i søknaden selv om denne behandles etter petroleumsloven.

Figur 2: Kabeltrasé fra Straum og ut til Draugen og Njord. Kilde: OKEAs konsesjonssøknad

Figur 3: Stasjonsområdet med omsøkt jordkabel markert i blå stippet linje. Alternativer med luftledning er markert med rødt. Disse er utredet, men ikke søkt om. Kilde: konsesjonssøknaden

Kraftforbindelsen vil gå ut fra en ny transformatorstasjon som blir knyttet til dagens Straum transformatorstasjon via en ca. 100 meter lang 132 kV jordkabel og et nytt koblingsanlegg. Fra transformatorstasjonen er det planlagt en ca. 1,4 km lang jordkabeltrasé som i stor grad følger en traktorvei nedover langs Olvassbekken. Deretter krysser kabelen bekken via en nedgravd kulvert og går i mikrotunnel til Olvika, hvor det etableres en skjøtekum for overgang mellom sjøkabel og jordkabel. Fra skjøtekummen går 132 kV sjøkabelen ut i Brandsfjorden, følger fjorden ut i Kaurleia og deretter ut til petroleumsplattformen Draugen på Haltenbanken. Fra Draugen går det 35 km sjøkabel videre til plattformen Njord. Denne kabelen har ikke NVE vurdert virkninger av fordi dagens praksis er at denne kabelen ikke er søknadspliktig etter havenergiloven, men behandles etter petroleumsloven.

1.2 Søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

OKEA har søkt om ekspropriasjonstillatelse i medhold av ekspropriasjonsloven § 2 nr. 19 for nødvendige rettigheter til å bygge anleggene. Dette inkluderer bruksrettigheter for nødvendige baneanlegg som riggplasser og masselager, samt bruk av eksisterende veier i anleggsperioden. Samtidig søker OKEA om forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven § 25, for at arbeidet kan begynne før skjønn er avholdt.

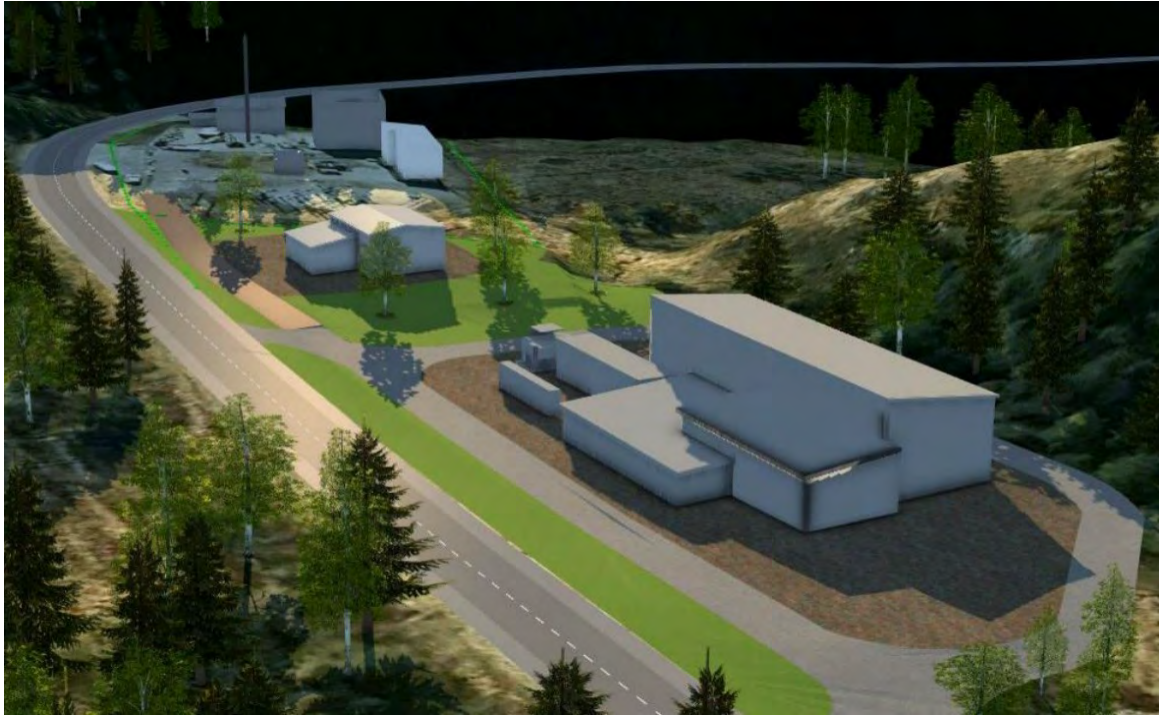
1.3 Hvilke anlegg søkes det om?

OKEA søker om å bygge en ny transformatorstasjon ved Straum, og jord- og sjøkabel som går ut til plattformen Draugen og deretter videre til Njord, for å forsyne disse med kraft fra land. Anleggene har 132 kV spenningsnivå, og OKEA søker om tillatelse etter energiloven og havenergiloven på egne vegne og for Tensio. Kabelen mellom Draugen og Njord vil i sin helhet ligge utenfor grunnlinjen og behandles etter petroleumsloven¹.

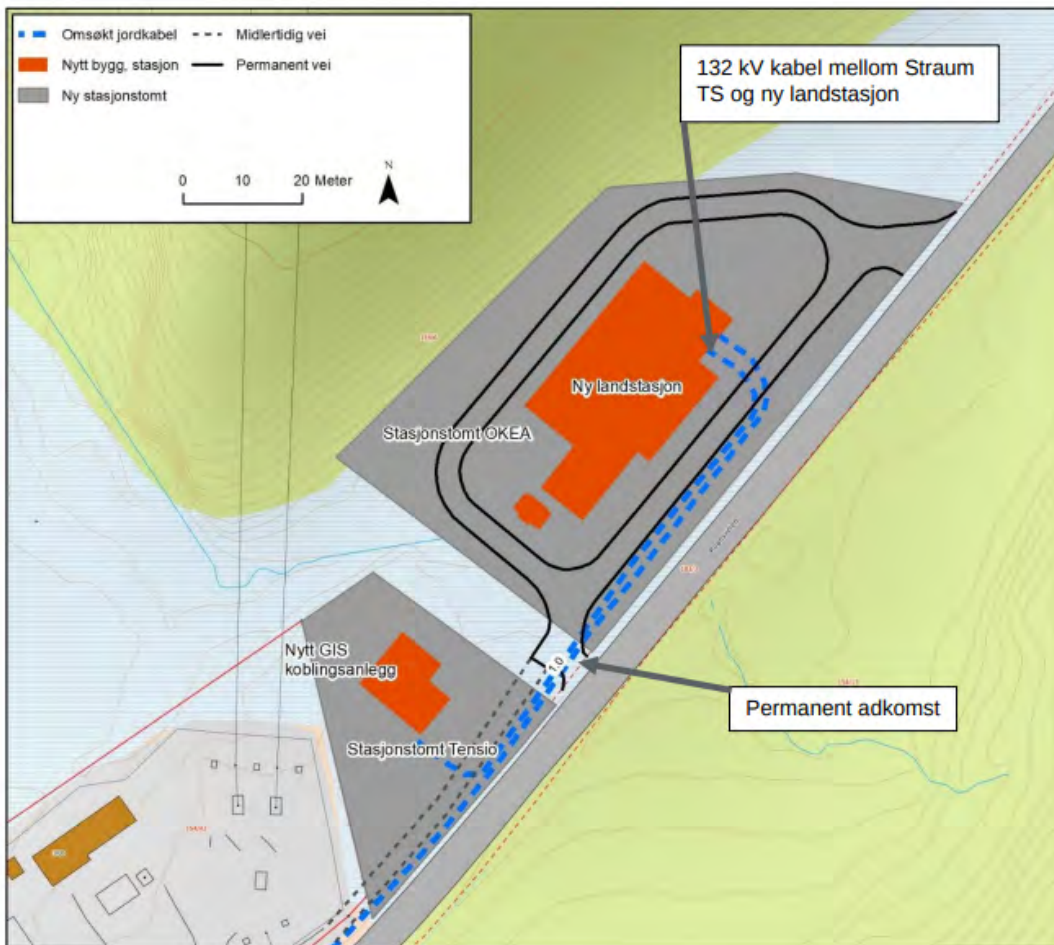
Anleggene har følgende spesifikasjoner:

- Ny transformatorstasjon med stasjonsareal på ca. 4,1 dekar, hvor stasjonsbygget vil ha en grunnflate på ca. 750 m² og største høyde er ca. 9 meter. Stasjonen vil inneholde følgende elektriske anlegg:
 - En transformator med omsetning 132/100 kV og ytelse 90 MVA
 - En transformator med omsetning 100/3/3 kV og ytelse 35 MVA, og spenningsregulator på 35 MVA
 - GIS koblingsanlegg med to bryterfelt for 132 kV og fem felt for 100 kV, samt en samleskinne for 132 kV og en samleskinne for 100 kV.
 - To shuntreaktorer, hver på ca. 20–60 MVA og driftsspenning 100 kV
 - Nødvendig høyspenningsanlegg
 - Ny permanent adkomstvei på ca. 200 meter, inkludert internevei

¹ Kabelen mellom Draugen og Njord A er etter dagens praksis ikke søknadspliktig etter havenergiloven, men i henhold til vedtak for tilsvarende tilknytninger skal rettighetshaverne ved eventuell fremtidig endret bruk av denne kabelen, avklare med myndighetene om det utløser behandling etter havenergiloven.

Figur 4: Grafisk fremstilling av ny transformatorstasjon og koblingsanlegg. Kilde: OKEAs konsesjonssøknad

Figur 5: Plasseringen av ny transformatorstasjon og det nye koblingsanlegget til Tensio. Kilde: konsesjonsøknaden

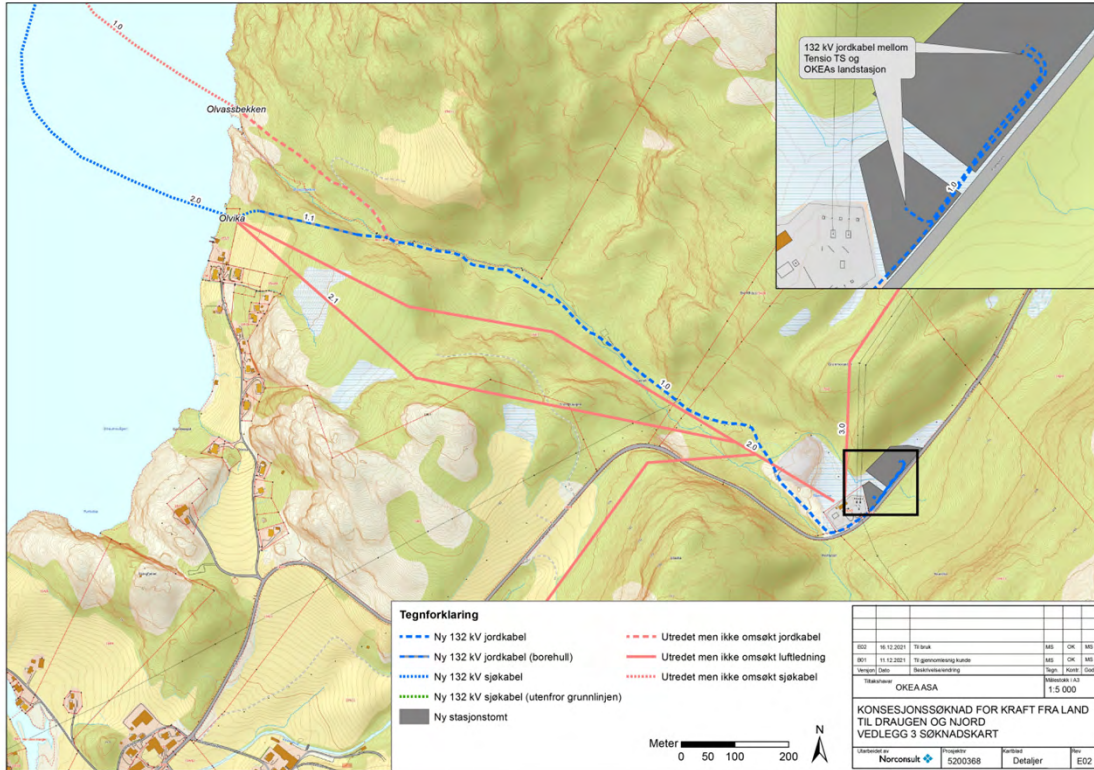
OKEA søker også på vegne av Tensio om konsesjon til å utvide dagens Straum transformatorstasjon med ca. 1,3 dekar for å etablere følgende elektriske anlegg:

- Et koblingsbygg med grunnflate på ca. 135 m² og største høyde ca. 6 meter
- Et nytt GIS koblingsanlegg med øvre spenningsnivå 132 kV
- Nødvendig kontrollanlegg

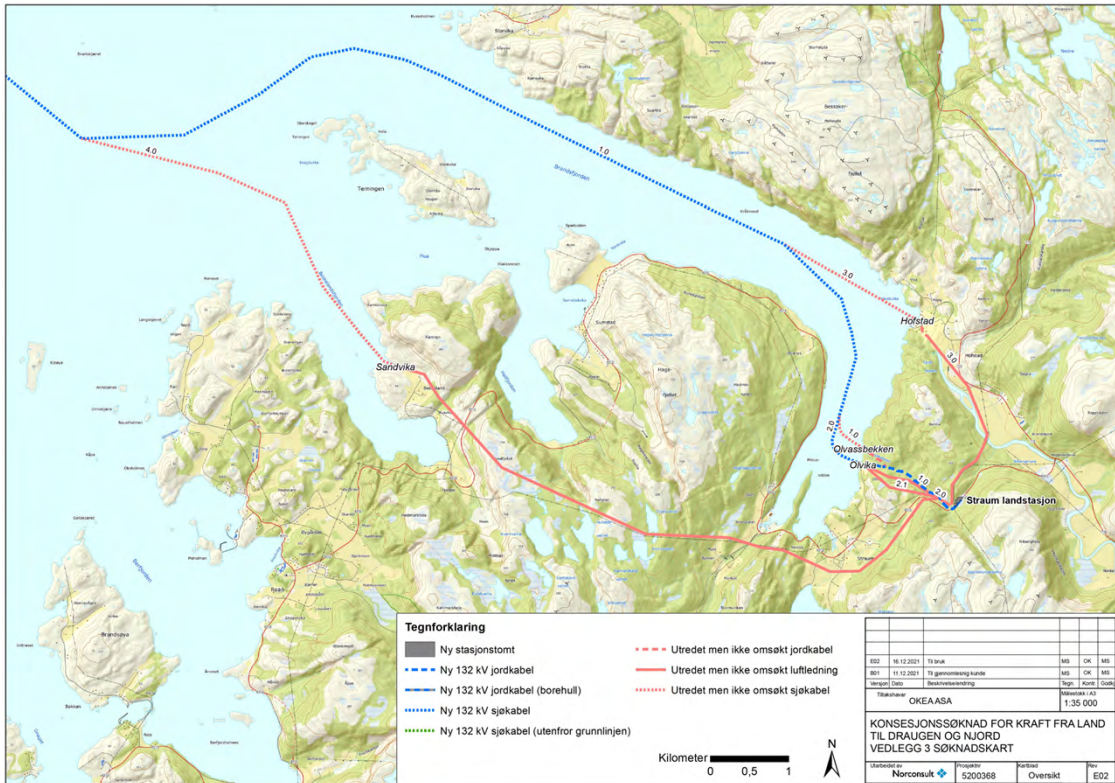
Fra transformatorstasjonen søker OKEA om følgende kraftledninger (se Figur 6 og 7):

- En ca. 100 meter lang 132 kV jordkabel med tverrsnitt med minimum strømføringssevne tilsvarende TSLE 3x1x1000 mm², mellom transformatorstasjonen og Tensio sitt nye koblingsanlegg.
- Ca. 1,4 km 132 kV jordkabel med tverrsnitt med minimum strømføringssevne tilsvarende TSLE 3x1x1000 mm² fra ny transformatorstasjon og til landtak for sjøkabel i Olvika.

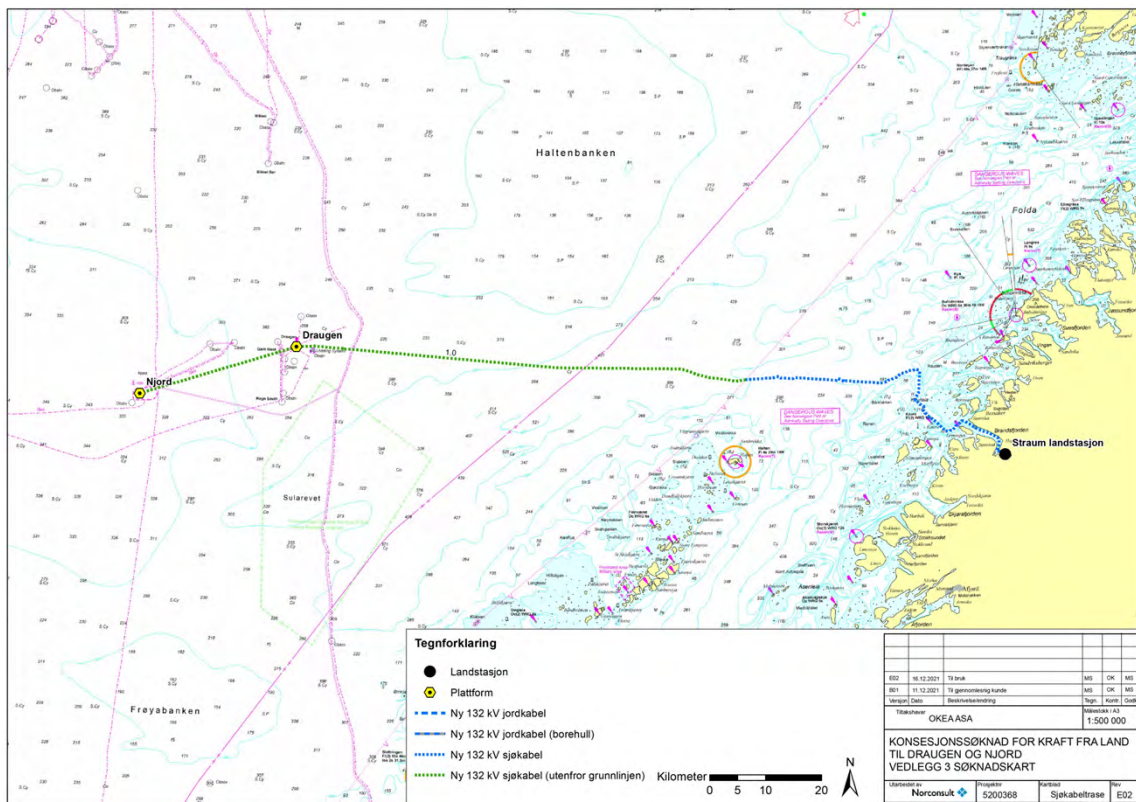
- Ca. 142 km 132 kV sjøkabel med tverrsnitt med minimum strømføringssevne tilsvarende TKZA 1x3x400 mm² mellom Olvika og Draugen.

Figur 6: OKEA søker om bruk av jordkabel (markert i blå stiplet linje) nedover langs traktorvei ved Olvassbekken, og gjennom mikrotunnel over til Olvika. Kilde: OKEAs konsesjonssøknad

Figur 7: OKEA søker om sjøkabel fra Olvika og ut Brandsfjorden i retning Kaurleia. Kilde: OKEAs konsesjonssøknad

Figur 8: Sjøkabelen er planlagt å gå ut til plattformen Draugen, og videre derfra til Njord.

Utover de elektriske anleggene søker OKEA også om følgende bianlegg:

- Et permanent masselager med plass til inntil 12 000 m³ skrapmasser fra tomten til transformatorstasjonen.
- En permanent forsterket kjøretrasé på ca. 65 meter fra traktorveien og fram til tunnelåpning i Olvassbekken.

2 NVEs behandling av meldingen, søknad og konsultasjon

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven og søknad om ekspropriasjonstillatelse etter ekspropriasjonsloven. I saker som gjelder elektrifisering av olje- og gassplattformer, som behandles etter petroleumsloven, fatter NVE ikke vedtak, men avgir innstilling til Olje- og energidepartementet. Konsesjonssøknaden og konsekvensutredningen behandles også etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger, og NVE er ansvarlig myndighet for behandling av energianlegg etter denne forskriften. Tiltaket skal også avklares etter andre relevante sektorlover. En nærmere omtale av lover og forskrifter finnes i vedlegg A.

2.1 Melding med forslag til utredningsprogram

OKEA sendte inn melding med forslag til utredningsprogram for kraft fra land til Draugen og Njord 4. november 2020. Meldingen var utarbeidet i henhold til plan- og bygningsloven kapittel VII-a. Behandlingen av meldingen er beskrevet i NVEs notat «Bakgrunn for utredningsprogram» av 25. juni 2021, ref. NVE 202014582-41.

2.2 Høring av konsesjonssøknad, konsekvensutredning og søknad om ekspropriasjon

Konsesjonssøknaden med konsekvensutredning, og søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse ble sendt på høring 6. april 2022. Fristen for å komme med høringsuttalelse til søknaden ble satt til 25. mai 2022. Åfjord kommune ble bedt om å legge søknaden med konsekvensutredning ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av søknaden med konsekvensutredning ble kunngjort to ganger i avisene Adresseavisen og Fosnafolket samt hos Norsk lysingsblad.

Hvilke instanser som fikk tilsendt søknaden på høring, framgår av vedlegg B.

NVE arrangerte informasjonsmøte med Åfjord kommune 3. mai 2022. Trøndelag fylkeskommune, Statsforvalteren i Trøndelag og Sametinget var også invitert til disse møtene, uten å delta. NVE arrangerte også åpent folkemøte om høringen av søknaden med konsekvensutredning i Straum ungdomshus samme dag.

I løpet av de samme dagene som NVE holdt kommune- og folkemøte, gjennomførte vi også befaring av stasjonstomt, plassering for masselager og den omsøkte kabeltraseen langs Olvassbekken til landtaket i Olvika.

2.3 Innkomne merknader

NVE mottok totalt 38 høringsuttalelser til søknaden og konsekvensutredningen. Uttalelsene er sammenfattet i Vedlegg B. OKEA kommenterte uttalelsene i brev av 20. juni 2022.

Mange av høringsuttalelsene stiller spørsmål ved nytten av å bruke elektrisk kraft til olje- og gassplattformer, særlig i lys av de siste årenes varierende kraftpriser og kraftsituasjon for større deler av landet.

Flere mener også at denne elektrifiseringen vil bli brukt til forsvar for at vindkraftverkene på Storheia og Roan, hvor konsesjonene ble kjent ugyldige etter dom i Høyesterett, fortsatt skal bestå. Fosen reinbeitedistrikt ved Nord-Fosen siida og Sametinget mener at tiltaket ikke kan basere seg på kraft fra vindkraftverkene på Storheia og Roan, og at det må utredes bedre hvordan en eventuell utbygging kan gjennomføres uten kraften fra disse.

Det er også uttalelser fra flere som er bekymret for tiltakets innvirkning på kraftbalansen og strømprisene i regionen.

2.4 Innsigelse

Statsforvalteren i Trøndelag fremmet innsigelse til konsesjonssøknaden i høringsuttalelse av 20. mai 2022. Statsforvalteren hadde seks punkter i sin innsigelse innenfor temaene samfunnssikkerhet, herunder forsyningssikkerhet og klima og miljø med forurensning, naturmangfold på land og naturmangfold i sjø. NVEs behandling av innsigelsen blir drøftet videre i kapittel 5.5.

2.5 Konsultasjon

I sin høringsuttalelse ba Fosen reinbeitedistriktet ved Nord-Fosen siida om konsultasjon i saken, hvor Sametinget også deltok. Konsultasjonen ble gjennomført 20. juni 2022 fysisk på Radisson SAS Værnes i Trøndelag med Sametinget og Nord-Fosen siidas advokat deltagende via Teams. NVE førte referat fra konsultasjonen og endelig protokoll ble godkjent 11. juli. Protokollen legges ved innstillingen som Vedlegg D.

3 NVEs vurdering av kunnskapsgrunlaget

NVE vurderer i dette kapittelet om kunnskapsgrunlaget er tilstrekkelig for å ta stilling til konsesjonsspørsmålet og vurderinger av avbøtende tiltak.

Konsekvensutredningene er utarbeidet i medhold av forskrift om konsekvensutredninger av 1. juli 2017 etter plan- og bygningsloven, utredningsprogrammet fastsatt av NVE 25. juni 2021 og NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg. På bakgrunn av utførte utredninger, innkomne merknader, befaringer, tilleggsutredninger og egne vurderinger, avgjør NVE om utredningene oppfyller kravene i utredningsprogrammet og om det har kommet fram nye forslag eller temaer som må belyses nærmere.

Konsekvensutredningene skal være beslutningsrelevante, det vil si konsentrert om de spørsmålene det er viktig å få belyst for å kunne ta stilling til om tiltaket skal få konsesjon eller ikke, og på hvilke vilkår det eventuelt skal gis konsesjon.

I denne saken består kunnskapsgrunnlaget av søknaden og konsekvensutredning av 23. desember 2021 med tilhørende fagutredninger av følgende tema: Friluftsliv, kulturarv, landskap, nærings- og samfunnsinteresser herunder reindrift, forurensning, naturmangfold og marint naturmangfold. Informasjon fra de innkomne høringsuttalelsene kan både komplementere og korrigere dette kunnskapsgrunnlaget. I etterkant av innsigelsesmøtet med Statsforvalteren i Trøndelag har NVE også fått en redegjørelse fra både Tensio og Statnett rundt tiltakets virkninger for kraftsystemet.

Kunnskapsgrunnlaget til konsekvensutredning for reindrift har basert seg på informasjon fra faglitteratur, reindriftas arealbrukskart og samtaler med Fosen reinbeitedistrikt (Nord-Fosen siida) og ellers fulgt metodikken i Vegvesenets håndbok V712

Vi vil videre drøfte de delene av kunnskapsgrunnlaget der det er kommet innspill om mangler eller behov for ytterligere utredninger.

3.1 Klimagassutslipp

Mange av høringsinnspillene, blant annet fra Åfjord kommune, Fosen naturvernforening, Norges Miljøvernforbund, Naturvernforbundet i Trøndelag, stiller spørsmål ved den reelle klimaeffekten av tiltaket. En rekke privatpersoner kaller det et lite effektivt klimatiltak som har mer form som symbolpolitikk. Statsforvalteren etterlyser en vurdering av tiltakets forhold til FNs bærekraftsmål, og peker særlig på mål nummer 9 *Industri, innovasjon og infrastruktur*, nummer 13 *Stoppe klimaendringene* og nummer 14 *Livet i havet*.

Konsesjonsbehandling etter energiloven om tilknytning til kraftnettet på land begrenser seg til en vurdering av om tilknytningen er forsvarlig ut fra hensynet til kraftnettet, miljø og samfunn. NVE legger til grunn at Olje- og energidepartementet/Stortinget tar stilling til hvordan elektrifisering av plattformer påvirker de nasjonale klimagassutslippene når de behandler søknadene etter petroleumslovverket. I NVEs vurdering er gevinsten av reduksjonen av klimagassutslipp ikke tatt med i den tallfestede delen av vurderingene. Utredning av hvor store utslippsreduksjoner elektrifisering av norske oljeplattformer gir i et globalt perspektiv er ikke en del av NVEs konsesjonsvurderinger, og det er derfor ikke satt krav om en slik utredning.

3.2 Alternative teknologier, løsninger og synergier

Trøndelag fylkeskommune har i sitt høringsinnspill etterlyst en mer helhetlig plan som ser på utbygging og delelektrifisering sammen med storstilt utbygging av havvind i Norskehavet. Bellona trekker også fram at søknaden ikke opplyser om ulike teknologiløsninger som er vurdert i forkant av den foretrukne, samt at havvind eller annen fornybar strøm produsert ute på norsk sokkel i størst grad bør benyttes. Dette trekkes også fram av Fosen naturvernforening i deres uttalelse. Privatpersoner savner nærmere utredning av alternativet med utnyttelse av geotermisk kraft ute på sokkelen.

OKEA svarer med henvisning til veileder for PUD/PAD² at de spørsmålene som er reist av Bellona og Trøndelag fylkeskommune vil besvares i søknad med konsekvensutredning etter petroleumsloven.

Som nevnt over vil NVEs konsesjonsbehandling etter energiloven begrense seg til å vurdere om tilknytningen det søkes om er forsvarlig ut fra hensynet til kraftnettet, miljø og samfunn. Vi kan derfor ikke se at utredning av alternative måter å elektrifisere anleggene på er beslutningsrelevante i vurderingene etter energiloven. NVE viser til at Olje- og energidepartementet tar stilling til hvilke utredningskrav som er relevante i behandlingen av PUD/PAD etter petroleumsloven.

3.3 Kunnskapsgrunnlag for naturmangfold

Naturmangfoldloven § 8 første ledd krever at vedtak som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologisk tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget i denne saken bygger på beskrivelse av tiltaket og vurdering av konsekvenser i søknaden og konsekvensutredningen, og mottatte tilleggsutredninger og tilleggssøknad.

Kunnskap om naturmangfold i sjø for konsesjonssøknaden er bygget på eksisterende dokumentasjon om marine naturverdier i utredningsområdet. Naturbase og Mareano har kart med naturtyper, dybder, bunnforhold, biologisk mangfold og forurensning i sedimentene. Fiskeridirektoratets kart viser kjente gyteområder og Artsdatabanken gir informasjon om arter av nasjonal forvaltningsinteresse inkludert rødlistearter og fremmedarter.

I denne saken har kunnskapsgrunnlaget bestått av:

- Søknaden med konsekvensutredning
- Norsk rødliste for arter 2021
- Norsk rødliste for naturtyper 2018
- Naturbase
- Artsdatabanken
- Artskart inkludert observasjoner fra Artsdatabanken
- Fremmedartslista 2018
- Yggdrasil
- Mareano

² [Plan for utbygging og drift av en petroleumsforekomst \(PUD\) og plan for anlegg og drift av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum \(PAD\)](#)

Norsk rødliste 2021 er basert på dagens kunnskap om arter i Norge, og er benyttet for kategorisering av truede og sårbare arter. Artene i Norsk rødliste er plassert i én av seks kategorier, hvorav «truede arter» omfatter kategoriene CR – kritisk truet, EN – sterkt truet og VU – sårbar. I det videre vurderes også kategorien NT – nær truet, da det også kan være relevant å vurdere tallrike arter med nedadgående bestandstrend. Statsforvalteren i Trøndelag påpeker at konsekvensutredningen for naturmangfold har benyttet Norsk rødliste 2015 i sine vurderinger. OKEA svarer at fagutredningen for naturmangfold ble utført før publiseringen av den nye rødlisten, men de har oppdatert fagrapporten for naturmangfold etter rødlista for 2021 og lagt ved i sitt svar på uttalelsen.

Forskrifter om prioriterte arter etter naturmangfoldloven utpeker arter som er særlig truet med utryddelse, og all skade eller ødeleggelse av arten er forbudt. Målet er å bidra til at artene ivaretas på lang sikt, og at levedyktige bestander forekommer i sine naturlige områder. Hver prioritert art får sin egen forskrift og handlingsplan.

I tillegg til Norsk rødliste for arter finnes det en tilsvarende liste for naturtyper, kalt Norsk rødliste for naturtyper 2018. For naturtyper finnes det også en egen forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven, som skal ivareta mangfoldet av naturtyper innenfor utbredelsesområdet, med artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtypen.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 plikter NVE å legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når det skal vurderes om det skal gis konsesjon til et tiltak eller ikke. Vurderingen av om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig henger sammen med hvilke vurderinger vi mener er nødvendige for å danne bildet av de samlede virkningene av tiltakene. Kunnskapsgrunnlaget skal være beslutningsrelevant med hensyn til de konkrete vurderingene som er beskrevet i kapittel 4.

Konsekvensutredningen for naturmangfold er basert på metodikken beskrevet i Miljødirektoratets veileder «*Konsekvensutredning for klima og miljø M-1941*» og kunnskapsinnhenting er gjennomført ved gjennomgang av eksisterende data, feltarbeid og kontakt med ressurspersoner. Eksisterende kunnskap om naturmangfold i utredningsområdet er hentet inn fra følgende nasjonale databaser: Naturbase, Artsdatabanken, Kilden (NIBIO sin database for skogsdata) og NGO sine databaser for informasjon om berggrunn og løsmasser, samt Statsforvalteren i Trøndelag (Innsyn i opplysninger om sensitive artsdata). Det vises til nærmere omtale av metode, grunnlagsdata og referanser i fagutredningene.

NVE konstaterer at grunnlagsmaterialet for de utredningene som er gjennomført med hensyn til naturmangfold er omfattende. En viss usikkerhet om hvorvidt vi besitter fullstendig kunnskap om de biologiske verdiene i influensområdet til kraftledningen vil alltid være til stede. NVE vurderer allikevel at den samlede dokumentasjonen som her foreligger gir tilstrekkelig grunnlag for å drøfte og vurdere effekten av kraftledningen, transformatorstasjonen og nødvendig anleggsveier og anleggsområder på naturmangfoldet, i samsvar med kravet i naturmangfoldloven § 8.

3.4 Reindrift

Sametinget, Norske reindriftssamers landsforbund og Nord-Fosen siida er sammen med flere interesseorganisasjoner og privatpersoner svært skeptiske til nye tiltak innenfor Fosen reinbeitedistrikt uten at konsekvensene fra den såkalte «Fosen-dommen» fra Høyesterett 2021 er avklart. Sametinget uttaler at en konsesjon til elektrifiseringen av Draugen og Njord ikke skal være et påskudd for videre drift av vindkraftverkene Roan og Storheia, og at saksbehandlingen ikke kan ta utgangspunkt i at de omstridte kraftverkene vil bestå.

OKEA har etter høringsrunden fått uttalelser fra Statnett og Tensio som sier at tilknytningen av Draugen og Njord fra Straum transformatorstasjon med direkte forbindelse til Hofstad transmisjonsnettstasjon vil være driftsmessig forsvarlig, også i en eventuell situasjon der produksjonen fra nevnte vindkraftverk opphører.

NVE legger dette til grunn gitt at oppfølgingen av Fosen-dommen fremdeles er uavklart. Dette er også belyst i vår vurdering av systemløsningene for tiltaket (kapittel 4.2). Vi sender vår innstilling til Olje- og energidepartementet med dette som underlag. Vurderingene knyttet til de faktiske inngrepene fra de elektriske anleggene OKEA søker om gjøres med utgangspunkt i dagens tilstand i området. NVE vurderer kun de elektriske anleggene det søkes om i denne saken, samt tiltakets innvirkning på kraftsystemet. NVE tar ikke stilling til framtiden for vindkraftverkene.

3.5 Andre vurderte alternativer

Roan og Stokksund fiskarlag poengterer at alternativ 4.0 (se Figur 1) er best sett fra fiskernes ståsted, fordi en trasé ut fra Sandvika i liten grad vil berøre kystnære fiskeområder. Fiskarlaget ser på Brandsfjorden som en viktig fjord for fiske, og særlig har forholdene for reketraling bedret seg, noe fiskerne ønsker å bevare.

Statsforvalteren i Trøndelag har i sin uttalelse fremmet faglig råd om å unngå alternativ 4.0 ut fra forringelsen av viktig kulturlandskapsverdier.

Konsekvensutredningen viser at alternativet totalt sett kommer dårligere ut enn det som er omsøkt, og NVE har derfor ikke sett noe grunnlag for å be OKEA inkludere alternativet i søknaden.

3.6 Samlet vurdering av kunnskapsgrunnlaget

Det er i forbindelse med denne søknaden lagt fram en stor mengde informasjon om mulige konsekvenser innenfor ulike tema. Informasjonen er framskaffet som følge av krav i utredningsprogrammet og gjennom høringsinnspill. Etter NVEs vurdering gir konsekvensutredning, tilleggsopplysninger, fagrapporter og opplysninger framkommet i høringsuttalelsene et godt grunnlag for å vurdere om det bør gis konsesjon til tiltaket. NVE vil derfor ikke be om ytterligere utredninger.

4 NVEs vurderinger av konsesjonssøknaden

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper tiltaket har for samfunnet som helhet. Energimyndighetene gir konsesjon til anlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle. Det vil si at de positive konsekvensene av tiltaket må være større enn de negative. Vurdering om det bør gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering. I dette kapitlet vil NVE redegjøre for vår vurdering av anleggene som OKEA har søkt om. Vi vil sammenligne omsøkt løsning med relevante, alternative systemløsninger for å kunne vurdere om OKEA har søkt om den mest hensiktsmessige løsningen dersom man skal forsyne Draugen og Njord med kraft fra land. NVE tar ikke stilling til om petroleumsplattformene skal elektrifiseres. Våre vurderinger inkluderer virkninger for kraftsystemet på land, herunder en kort vurdering av vurderte tilknytningspunkter. De tekniske utformingene for omsøkt løsning blir også vurdert. Så vil anleggenes virkninger for natur og miljø, og aktuelle avbøtende tiltak bli vurdert, før vi i kapittel 5 oppsummerer virkningene og gir vår anbefaling.

4.1 Begrunnelse for tiltaket

Tiltaket er utløst av et ønske om å elektrifisere plattformene Draugen og Njord A. Omfanget av tiltaket er gitt av kraftbehovet på plattformene.

Alle nettselskap har tilknytningsplikt for nytt forbruk som ønsker nettilknytning. NVE og OED kan i ekstraordinære tilfeller gi fritak fra tilknytningsplikten. NVE har i dette bakgrunnsnotatet ikke tatt stilling til om plattformene Draugen og Njord bør forsynes med kraft fra land. Dersom plattformene Draugen og Njord bør forsynes med kraft fra land er det behov for omsøkt tiltak for å gi tilknytning til det nye forbruket.

Det er opp til OED å vurdere om plattformene Draugen og Njord bør forsynes med kraft fra land. NVE har i tidligere rapport «elektrifiseringstiltak i Norge»³ fra 2020 vurdert konsekvensene for kraftbalanse og kraftpris av nye elektrifiseringstiltak, blant annet kraft fra land til Halten-området.

4.2 Systemløsning og andre tekniske og økonomiske forhold

Relevante systemløsninger

I planleggingen av prosjektet er det blitt vurdert tre alternative systemløsninger for tilknytning, i tillegg til nullalternativet. Systemløsning 3 er den eneste som er omsøkt.

- 0-alternativ: 0-alternativet er i dette tilfellet å ikke elektrifisere Draugen og Njord. På grunn av tilknytningsplikten er dette ikke et valgbart alternativ.
- Løsning 1: Direkte tilknytning i Hofstad transmisjonsnettstasjon.
- Løsning 2: Tilknytning i Hubakken regionalnettstasjon, som ligger 25 km sør for Straum regionalnettstasjon (ikke omtalt i konsesjonssøknaden).

³ https://publikasjoner.nve.no/rapport/2020/rapport2020_36.pdf

- Løsning 3: (omsøkt løsning): Tilknytning i Hofstad transmisjonsnettstasjon via Straum regionalnettstasjon.

Direkte tilknytning i Hofstad vil i utgangspunktet gi en noe bedre forsyningsikkerhet enn Straum, særlig etter at 420 kV-ledningen Åfjord–Snilldal ferdigstilles. Ulempene med tilknytning direkte mot Hofstad er hovedsakelig at det medfører større arealinngrep og høyere investeringskostnader. En løsning basert på direkte tilknytning i Hofstad TS ville medført behov for 9–15 km ny 132 kV luftledning mellom Hofstad og landtaket. Hofstad transformatorstasjon ville også måtte utvides med et 132 kV-felt da det ikke er ledige 132 kV-felt i stasjonen. Ekstrakostnadene ved denne systemløsningen var anslått til 25–30 MNOK.

Hubakken ble nedprioritert som tilknytningspunkt av to grunner. Først og fremst vil tilknytning kreve store bygningsmessige endringer i Hubakken. Dette kommer av at det ikke er plass i Hubakken til det nødvendige koblingsanlegget, noe som betyr at hele dagens GIS-anlegg i praksis må rives og bygges nytt. Tilknytning i Hubakken har også lavere redundans/reservemuligheter enn Straum. Ekstrakostnadene ved denne systemløsningen var anslått til omtrent 35 MNOK.

I omsøkt systemløsning vil Njord og Draugen tilknyttes Straum regionalnettstasjon, som videre er tilknyttet Hofstad transmisjonsnettstasjon. Løsningen innebærer å etablere en ny 132/100 KV transformatorstasjon like ved Straum, og knytte seg til Straum via en kort jordkabel. Fra Straum går tilknytningen til Hofstad gjennom en 132 kV-ledning med høy kapasitet.

Statsforvalteren har etterlyst informasjon om hvordan forsyningsikkerheten i området blir påvirket av omsøkt systemløsning. Tensio understreker at forsyningsikkerheten for eksisterende forsyning forblir uendret. Dette skyldes at forbruket til OKEA tilknyttes på vilkår om utkobling. Tilknytning på vilkår betyr at dersom det oppstår en feil i en eller flere nettkomponenter som inngår i forsyningen fra Hofstad, vil hele forbruket til OKEA kobles ut. Forsyningsikkerheten i området rundt er dermed lik som om forbruket ikke skulle vært tilknyttet. For plattformene er backup kraftforsyning ivaretatt gjennom offshore gassturbiner.

Statnett sier i sitt høringsinnspill at Hofstad er et av de beste punktene i landet for å tilknytte offshore elektrifisering, og understreker at tilknytningen av Draugen/Njord ikke vil ha noen betydning for forsyningsikkerheten i området. Sett fra transmisjonsnettet er det stor kapasitet for å frakte kraft inn til Hofstad. Når 420 kV-ledningen Åfjord–Snilldal er på plass, planlagt ferdigstilt i 2027/28, vil kapasiteten bli enda bedre. Statnett sier at også etter at Draugen/Njord eventuelt er tilknyttet, vil Hofstad være en ideell transmisjonsnettstasjon for tilknytning av ytterligere næringsvirksomhet med stort kraftbehov.

De totale kostnadene for tilknytningen av Draugen og Njord er estimert til 1 728 MNOK, med en usikkerhet på +/- 20 %. De store kostnadsdriverne i dette prosjektet er sjøkabelen

og etablering av ny landstasjon. Disse kostnadene vil dekkes av OKEA i sin helhet. Kostnaden som faller på Tensio er kostnader knyttet til utvidelse av Straum TS, anslått til 34–41 MNOK, med en usikkerhet på 20 %. Også her vil OKEA dekke omtrent 60–70% gjennom anleggsbidrag.

NVEs vurdering av de alternative systemløsningene:

NVE mener at det er gjort en god og tilstrekkelig utredning av mulige alternative systemløsninger, og at den omsøkte systemløsning er god.

Både Statnett og Tensio har vurdert omsøkte systemløsning som driftsmessig forsvarlig. NVE støtter vurderingene gjort av Statnett og Tensio. Ved intakt nett er det god kapasitet i sentralnettet til å frakte kraft til Hofstad, og videre til Straum og ut til plattformene. Etter ferdigstilling av 420 kV-ledningen Åfjord–Snilldal vil kapasiteten forsterkes ytterligere, slik at forsyningen til Hofstad også tåler et utfall i sentralnettet uten å bli avbrutt. Det er altså tilstrekkelig nettkapasitet til å frakte kraft til området. Hele forbruket til OKEA er tilknyttet på vilkår om utkobling ved feil, og vil altså ikke påvirke evnen til å levere kraft til annet forbruk i området.

Alt nytt forbruk som knyttes til nettet vil påvirke kraftbalansen, og dermed kraftprisen. Det er som nevnt tilknytningsplikt på forbruk, og det er opp til OED å vurdere om plattformene Draugen og Njord bør forsynes med kraft fra land.

NVE legger til grunn Statnett og Tensio sine vurderinger om at forsyningssikkerheten er ivaretatt og at forbruket skal tilknyttes et område med kraftoverskudd. Vi konstaterer at forbruket til OKEA vil bli tilknyttet på vilkår om utkobling, og at dette innebærer at det vil bli beholdt en reserveforsyning i form av gassturbiner på petroleumsinnretningene. NVEs analyser viser at vi går mot en strammere effektbalanse i Norge og Norden fram mot 2030⁴. I en eventuell situasjon med fare for effektknapphet i kraftsystemet på land kan produksjon fra gassturbinene ha stor samfunnsmessig verdi. NVE anbefaler OED å vurdere om det kan stilles krav om at reserveforsyningen på petroleumsinnretningene kan benyttes helt eller delvis i stedet for kraft fra kraftsystemet på land dersom det er behov for det.

ABB har analysert spenningskvaliteten i området, og konkludert med at denne ikke vil bli vesentlig berørt av tilknytningen. NVE har selv ikke gjort noen analyse av hvordan spenningskvaliteten i området blir påvirket av tiltaket, men mener det er tilstrekkelig at dette er analysert av ABB.

4.2.1 Vurdering av anleggsløsning

Det er vurdert fire alternativer for overføringsanlegg mellom den nye transformatorstasjonen ved Staum og frem til landtaket (overgang til sjøkabel). Driftsteknisk er det ikke noen vesentlig forskjell mellom alternativene. Det som skiller

⁴ https://publikasjoner.nve.no/rapport/2022/rapport2022_20.pdf

alternativene fra hverandre er valg av trasé og valg mellom luftledning/jordkabel. De ulike variantene omfatter jordkabel til Olvika (alt.1, omsøkt løsning), luftledning til Olvika (alt.2), luftledning til Hofstad (alt.3), og luftledning til Sandvika (alt.4).

Selv om jordkabel til Olvika (alt 1) har de høyeste investeringskostnadene, er det total sett denne løsningen som kommer best ut. Dette fordi en løsning med jordkabel har vesentlig lavere nettap enn luftledning. Alternativ 2, 3 og 4 gir derfor en betydelig økning i nettapene sammenlignet med alt 1.

Alternativ 4 med landtak i Sandvika vil ha de laveste investeringskostnadene. Dette skyldes at kostnadene med sjøkabel (material med produksjons- og installasjonskostnader) er vesentlig høyere enn luftledning per bygde km. Likevel kommer alternativ 4 dårlig ut totalt sett, da alternativet har vesentlig høyere tapskostnader, avbruddskostnader og noe høyere drift- og vedlikeholdskostnader.

Drift og vedlikeholdskostnadene er relativt like mellom alternativene, men noe høyere i alternativ 2, 3 og 4.

Oppsummert mener NVE at OKEA har gjort en god analyse av ulike alternativ, og at omsøkte anleggsløsning er god. Kostnadmessig er det omsøkt anleggsløsning som kommer best ut.

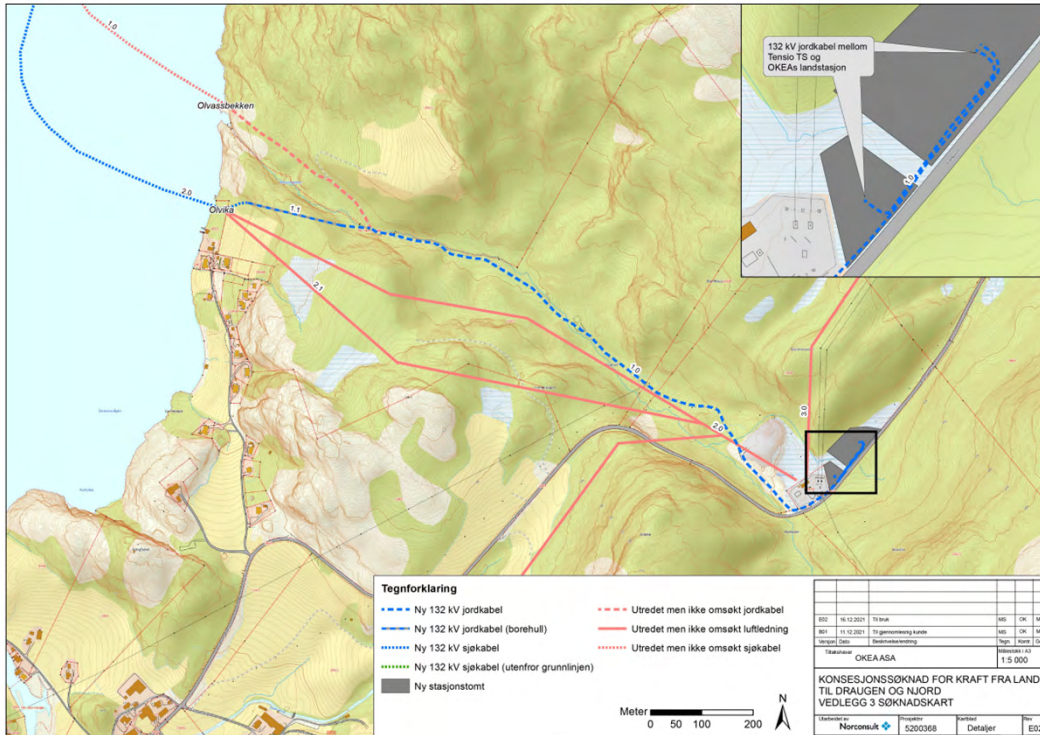
4.3 NVEs vurdering av anlegg på land

I dette kapitlet vurderer vi virkninger for areal, miljø og allmenne interesser av omsøkte anlegg på land. Det betyr at NVE ikke går dypere i vurderinger av alternativene som er utredet, men ikke omsøkt.

Det som vil bli vurdert nærmere inkluderer ny transformatorstasjon og utvidelse av eksisterende stasjon i Straum, kabeltrasé langs Olvassbekken og over til Olvika, bruk av veier, riggplasser og et permanent masselager.

4.3.1 Ny transformatorstasjon, nytt koblingsbygg og 132 kV jordkabel fra Straum til Olvika

Beskrivelse av anleggene

Figur 9: Plassering av ny transformatorstasjon og koblingsanlegg er søkt langs Roanveien ved dagens Straum transformatorstasjon. Kilde: OKEA konsesjonssøknad

Den nye transformatorstasjonen og nytt koblingsbygg er søkt plassert rett øst for Straum transformatorstasjon, som tilhører Tensio TS, som vist i figur 9. Transformatorstasjonen er på ca. 4,1 dekar, og stasjonsbygget får en grunnflate på ca. 750 m² og største høyde 9,0 meter som skrår ned til 6,5 meter. I tillegg søker Tensio om å etablere et nytt gassisolert koblingsanlegg i et innendørs koblingsbygg med grunnflate ca. 135 m², og største høyde 6 meter som skrår ned til 4 meter. Rundt transformatorstasjonen er det søkt om en internvei, som sammen med adkomstveien blir ca. 200 meter med bredde på 4,5 meter.

OKEA søker om en ca. 1,5 km lang 132 kV jorkabel. Fra ny stasjon går kabelen i grøft parallelt med en gammel traktorvei langs Olvassbekken, hovedsakelig lagt i kanten av traktorveien. Der kabelen må krysse vil det graves kabelkulvert som legges under bekken. Fra Olvassbekken til Olvika går kabelen i en liten fjelltunnel. Ved Olvika vil det bli etablert en skjøtekum i betong med lokk og lufterør, hvor jorkabelen skjøtes sammen med sjøkabelen.

Visuelle virkninger for landskap, friluftsliv, kulturmiljø og bomiljø

NVE vil i dette kapitlet vurdere tiltakets visuelle virkninger for friluftsliv, naturopplevelser, kulturmiljøer og synlighet fra bolig- og fritidsbebyggelse. Vurderingene begrenser seg til de visuelle virkningene, og omfatter ikke direkte arealinngrep, som vil bli vurdert i senere kapitler.

Utgangspunktet for vurderingene av visuelle virkninger er tiltakets virkninger for landskapet. Kraftledninger og transformatorstasjoner synlighet avhenger av hvilken

landskapstype de befinner seg i, i hvilken grad omgivelsene (topografi og vegetasjon) kan skjule dem, og hvorvidt de er eksponert fra områder hvor mennesker ferdes. Det legges vekt på om anleggene går gjennom landskap som vurderes å ha stor verdi, da noen landskap tillegges større vekt enn andre. Konsekvensene for landskapet vil derfor variere.

Virkninger i anleggsfasen vil være forbigående og vektlegges ikke i vurderingene av visuelle virkninger. Det er hovedsakelig den nye transformatorstasjon og utvidelsen av Straum transformatorstasjon som vil gi synlige endringer i driftsfasen. Kabel forventes kun å gi permanente visuelle virkninger i form av et ryddebelte.

NVE har brukt konsekvensutredningens beskrivelse av landskapsområder og vurderinger av verdi og konsekvens i vår vurdering av landskapsvirkninger.

Den omsøkte transformatorstasjonen og koblingsbygget ligger i et jordbruks- og skoglandskap ved Brandsfjorden. Anleggene blir synlig langs fylkesvei 6312. NVE mener at de blir godt plassert i terrenget i et område med få fastboende. Nærmeste bruksbygning ligger én kilometer fra den planlagte transformatorstasjonen. Stasjonen og koblingsbygget vil ikke bli synlig fra bebygde områder, men kun ses fra fylkesveien, liggende inntil et eksisterende teknisk anlegg.

Fra Straum transformatorstasjon og langs Olvassbekken går det en traktorvei som går over til sti innover i skogen. Området vurderes i konsekvensutredningen å være noe brukt til turmål. Ved Olvika er det etablert et mindre hytteområde med spredt bebyggelse, men utover dette er området lite tilrettelagt for andre med tanke på friluftsliv. I bakkant av hyttefeltet benyttes skogområdene som turområde, og det er et utkikkspunkt ved Vardemyrpynten. Området benyttes ellers til bær- og sopplukking samt jakt av små- og storvilt. For friluftsliv har området som helhet en høy bruksfrekvens av lokale samt eiere av fritidsboligene. NVE vurderer at området rundt selve transformatorstasjonstomten er lite egnet og brukt til friluftsliv og at alternativet gir ubetydelig endring for friluftslivet sett mot dagens bruk av stasjonsområdet. For bruken av traktorveien nedover Olvassbekken blir turmulighetene midlertidig begrenset i form av anleggsarbeid langs veien, men ubetydelige i driftsfase når kabel er nedgravd.

NVE vurderer at transformatorstasjonen og koblingsbyggets visuelle virkninger og konsekvensene for friluftsliv og rekreasjon samlet sett blir ubetydelige.

Virknninger for kulturminner og kulturmiljø

Innenfor utredningsområdet på land er det i konsekvensutredningen ikke identifisert automatisk fredete kulturminner eller andre kulturminneverdier som blir berørt av den omsøkte transformatorstasjonen og koblingsanlegget til Tensio. NVE vurderer at tiltaket får ubetydelig konsekvens for kulturminner og kulturmiljø.

Virknninger for reindrift

Reinens bruk av området

Området hvor tiltaket er lokalisert er ifølge konsekvensutredningen tradisjonelt brukt som vinterbeiteområder, og reinen benytter området hovedsakelig fra desember til mai. Ifølge informasjon fra reindriftdistriktet har området vært mye brukt før vindkraftverkene på Fosen ble bygget ut. Reinen trakk da selv ut til områdene vest for fylkesvei 715 og videre til Roan-halvøya. I etterkant av vindkraftutbyggingen mener reindriften at verdien av området er endret, fordi beiteområdene er sterkt forringet som følge av vindkraftutbyggingen. Selv om reindriften ikke har anlegg, flytt- eller trekkleier i tiltaksområdet, mener reindriften at verdien av gjenværende kystvinterbeiter er større som følge av knapphet på areal. Verdien av beiter og funksjonsområder i tiltaks- og influensområdet er i konsekvensutredningen vurdert mellom middels og stor verdi. Som følge av den tidligere omtalte Fosen-dommen har Olje- og energidepartementet en pågående prosess for hvordan man skal løse konflikten mellom reindriften og vindkraftverkene. I konsultasjonsmøte med reindriften ble NVE kjent med at reindriften mener at den eneste akseptable løsningen er at vindkraftverkene rives. NVE har ikke grunnlag til å mene noe om utfallet av saken, men vil i denne saken legge til grunn reinens bruk av området før vindkraftverkene ble bygget. Dette gjør at vi ikke undervurderer tiltakets virkning på reindriften i det tilfellet at vindkraftverkene faktisk skulle bli fjernet som følge av domsavsigelsen.

Tiltakets virkning for reindriften

De omsøkte anleggene på land innebærer bygging av en ny transformatorstasjon og en ca. 1,5 kilometer lang jordkabel ned til sjøen.

Virkinger i anleggsfasen

Forskningen er relativt entydig i at anleggsperioden med mye menneskelig aktivitet og bruk av tunge anleggsmaskiner har negative virkninger for tamrein. Norske og svenske studier konkluderer med at reinen bruker områder opp til fem kilometer fra anleggsområdet mindre enn de ville gjort uten anleggsaktivitet. Reinen både bruker områdene mindre og beveger seg raskere gjennom området enn de normalt ville gjort. Det er også konkludert med at det er negative effekter av anleggsarbeid i kalvingsperioden, noe som er naturlig da simler som skal kalve er sårbare og vil holde seg unna faremomenter. Simler med kalv er også generelt mer sky enn for eksempel bukkeflokker. På bakgrunn av forskningen kan man derfor konkludere med at anleggsarbeidet kan medføre negative effekter opp mot fem kilometer fra anleggsaktiviteten.

I denne saken vil anleggsarbeid kunne påvirke reinen negativt dersom arbeidet foregår i den perioden reinen bruker området rundt Brandsfjorden og Hofstad. Dersom man legger til grunn en unnvikelsessone på fem kilometer vil anleggsarbeidet kunne medføre virkninger langt innover fjellet. Imidlertid ligger tiltaksområdet nede ved sjøen, og terrenget går relativt bratt opp til 3-400 meters høyde. NVE mener dette gjør at lyden fra anleggsarbeidet vil bære betydelig mindre enn fem kilometer, og at det derfor i hovedsak er de lavereliggende områdene som vil bli påvirket av anleggsarbeidet i størst grad. NVE legger til grunn at de lavereliggende områdene er viktige minimumsbeiter om vinteren, og

at det derfor er viktig å ta hensyn til reinen når den bruker disse områdene. NVE mener virkningene av anleggsarbeidene kan avbøtes ved at man legger tidspunktet for anleggsarbeidet til et annet tidspunkt på året enn når reinen benytter området. NVE vil derfor anbefale at dersom det gis konsesjon til tiltaket bør det settes vilkår i anleggskonsesjonen om at anleggsperioden skal tilpasses reindriftens bruk av området.

Virksomheter i driftsfasen

I driftsfasen vil tiltaket i hovedsak medføre at det blir oppført et ekstra bygg ved siden av dagens transformatorstasjon, og at det kan bli noe mer menneskelig aktivitet rundt stasjonen. Bygningen plasseres på et område som i dag består av våt skogsmark, og som har minimal betydning for reinen. NVE konkluderer derfor med at beslaget av beiteareal som tiltaket medfører er ubetydelig.

Tiltaket vil som nevnt kunne medføre noe mer menneskelig aktivitet, da driftspersonale vil måtte besøke stasjonen jevnlig. Både tradisjonell reindriftskunnskap og forskningsresultater konkluderer med at menneskelig aktivitet påvirker reinen negativt, og medfører at reinen kan unngå området. Imidlertid ligger stasjonen like ved Straum transformatorstasjon. NVE mener at siden Straum transformatorstasjon allerede genererer menneskelig aktivitet er det lite sannsynlig at noe økning av denne aktiviteten som følge av tiltaket vil påvirke reinen i særlig grad. NVE konkluderer derfor med at tiltaket vil ha ubetydelig påvirkning på reinen i driftsfasen.

NVEs vurdering av de prosessuelle regler knyttet til folkeretten

NVE forholder seg til gjeldene saksbehandlingsregler, herunder bestemmelsene om konsekvensutredninger i plan- og bygningsloven og krav i energiloven, ekspropriasjonsloven, forvaltningsloven m.fl. NVE har i behandlingen av søknaden gjennomført høringer og konsultasjonsmøte med reindriften. Reindriften fremholdt i konsultasjonsmøtet at de mener høringen er ugyldig, da NVE i det offentlige høringsdokumentet ikke har nevnt Fosen-dommen. Da denne informasjonen manglet mener reindriften at høringsinstansene må ta stilling til et tiltak som krever store mengder kraft, og som i følge reindriften kan medføre at man har behov for produksjonen fra vindkraftverkene. Som NVE har redegjort for i kapittel 4.2 mener vi at det er tilstrekkelig med kraft tilgjengelig i nettet i området til at elektrifiseringene av petroleumsanleggene ikke legger føringer for videre drift av vindkraftverkene. I tillegg understreker NVE at spørsmålet om selve elektrifiseringen ikke var gjenstand for høringen, da dette er en del av Olje- og energidepartementets behandling av PUD/PAD. NVEs høring av saken omhandlet virkninger av de elektriske anleggene, og NVE mener høringen var dekkende for dette

De samiske interessene har deltatt i høringsprosessene fra starten. Både Sametinget, Statsforvalteren og reinbeitedistriktet har blitt orientert om prosjektet og saksbehandlingen, og gitt mulighet til å komme med merknader. De har også, sammen med øvrige interessehavere blitt invitert til de offentlige orienteringsmøtene som NVE har arrangert. Sametinget ble også invitert med til møter NVE hadde med lokale og regionale

myndigheter. NVE har hatt konsultasjonsmøte med det berørte reinbeitedistriktet, hvor Sametinget var til stede som observatør.

Mulige virkninger for samisk reindrift er vurdert gjennom prosessen for konsekvensutredning og gjennom konsesjonsprosessen. Vurderingene er gjort på bakgrunn av informasjon fremlagt av tiltakshaver gjennom konsekvensutredning. Gjennom høringsuttalelser fra reindriftsutøvere, Sametinget og Statsforvalteren har NVE mottatt vesentlig informasjon ut over fagrapporten. I tillegg har konsultasjonsmøtet med det berørte reinbeitedistriktet frembragt muntlig informasjon som er oppsummert i konsultasjonsprotokollen.

I vår gjennomgang av virkninger for reindriften har vi gjort egne vurderinger basert på konsekvensutredningen, konsultasjonsmøter med reindriften og høringsinnspill fra reindriften, Sametinget og Statsforvalteren. Totalt sett finner NVE at dokumentasjonen i saken er dekkende.

Vurdering av samlede virkninger for reindrift

For reinbeitedistriktet har den samlede belastningen de senere årene blitt preget av reduksjon av inngrepsfrie områder, utbygging av store vindkraftverk og større kraftledninger som har berørt distriktets områder. Distriktet har også noe tap til rovvilt, samt at de opplever en økende bruk av beiteområdene til friluftslivsaktiviteter. Som vi har redegjort for ovenfor mener NVE at tiltaket vil kunne ha noen virkninger for reindriften i anleggsfasen, men at disse kan avbøtes gjennom vilkår til en eventuell konsesjon. I driftsfasen mener NVE at tiltaket vil medføre ubetydelige virkninger. Dette gjør at selv om distriktet er presset fra flere hold mener NVE at det omsøkte tiltaket ikke vil øke den samlede belastningen for reindriften.

NVEs vurdering av de materielle skrankene etter folkeretten og vurderinger av samlede virkninger for reindriften

Det finnes tålegrenser for hva som kan tillates av tiltak, før det kommer i strid med folkeretten og norsk rett. Det finnes ingen entydig angivelse, verken i teori eller rettspraksis, av hvor slike tålegrenser går. Tålegrensen vil også kunne variere ut fra hvor robust den interessen som påvirkes er. Slik kan tålegrensen være forskjellig etter hvor i landet inngrepet skjer og hvem/hva som berøres. En vurdering av om et tiltak representerer en for stor belastning på samisk kultur, og hva det vil si å ”nekte” samisk kulturutøvelse etter FN-konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27, vil måtte basere seg på best mulig skjønn. Samiske interesser vurderes i denne sammenheng isolert, da det er virkningen for samiske interesser som er av betydning for de materielle skrankene i folkeretten. I tillegg vil samiske interesser inngå i totalvurderingen av om konsesjon skal gis eller ikke, sammen med øvrige interesser som vil kunne berøres.

For det reinbeitedistriktet som berøres i denne saken har Høyesterett konkludert med at byggingen av Roan og Storheia vindkraftverk «*krenker distriktets rett til kulturutøvelse etter (...) SP art. 27*». Reinbeitedistriktet mener derfor at man ikke kan gi tiltak til flere inngrep i

området før det er gjort tiltak som medfører at reindriftens belastning kommer under tålegrensen igjen. Høyesterett konkluderer med at «...vindkraftverkene i Storheia og Roan vil true reindriftsnæringens eksistens på Fosen, med mindre kompenserende tiltak settes inn.». Dommen innebærer, etter NVEs oppfatning, at Olje- og energidepartementet er nødt til å sette vilkår om avbøtende eller kompenserende tiltak til fordel for reindriften slik at kulturutøvelsen ikke lengre anses som nektet, jf. SP art. 27. NVE legger derfor til grunn at denne situasjonen vil bli løst, og at vindkraftverkene ikke innebærer at reindriftens kulturutøvelse ikke er nektet i evig tid.

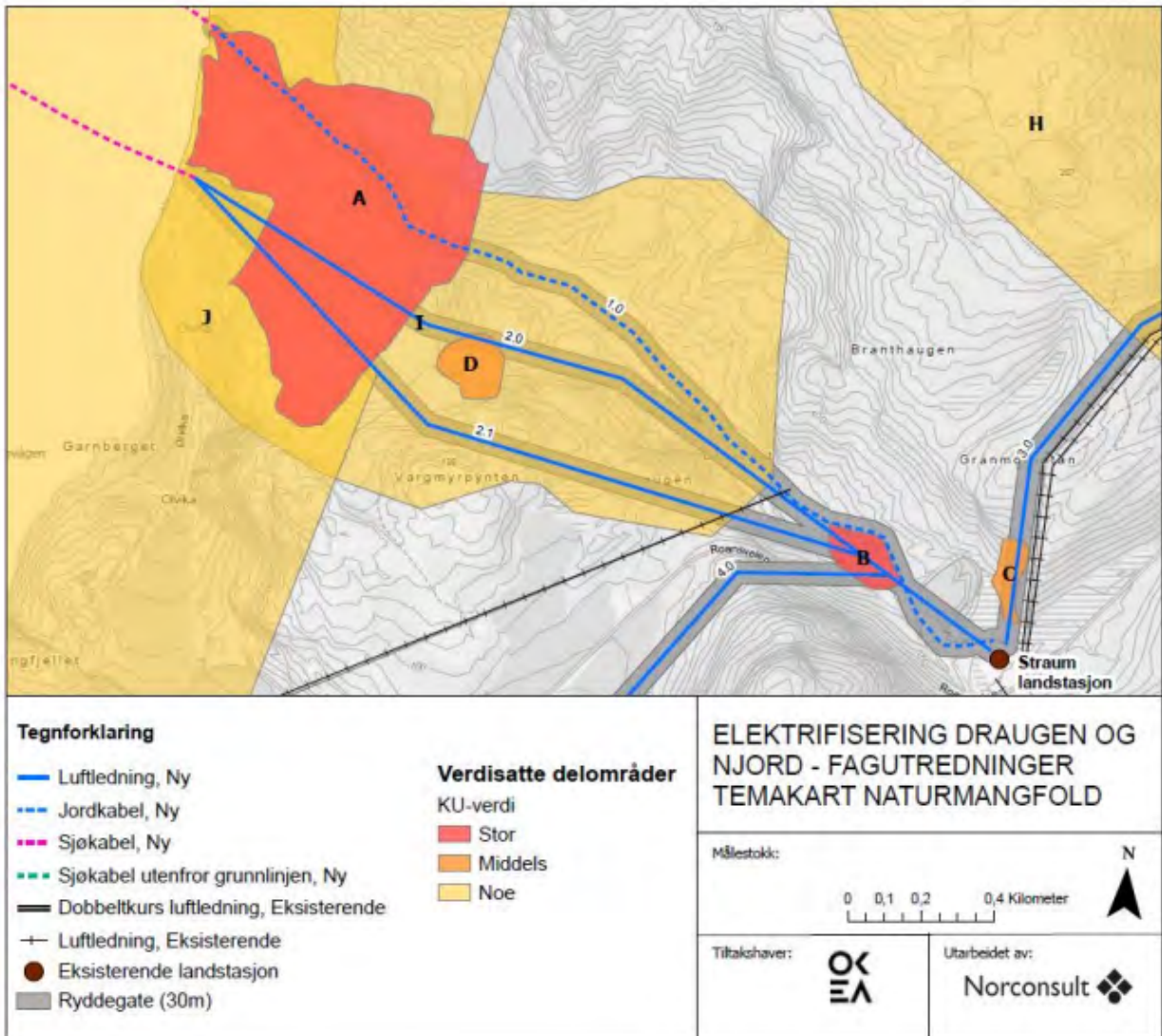
Etter NVEs oppfatning vil den planlagte ledningen ikke hindre distriktenes utøvelse av reindrift, og heller ikke bryte med tålegrensene i folkeretten. NVE kan på bakgrunn av ovenstående ikke se at ledningen som helhet skulle bryte med FN konvensjonens artikkel 27. Etter NVEs vurdering vil ikke inngrepet slik det nå fremstår, innebære en nekting av utøvelsen av samisk kultur eller være i konflikt med de øvrige terskler som er satt til vern for samisk kultur i Norge. Dette er vurdert både ut fra mulige virkninger for det enkelte reinbeitedistrikt og virkninger av ledningen totalt sett.

Virknninger for arealbruk og skogbruk

Jordkabeltraseen er søkt med båndleggingsbelte på 10 meter, hvor det ikke kan settes opp bygninger. For å hindre skade på jordkabelen er det også behov for å holde arealene over kabelgrøften fri for trær i driftsperioden. Det er beregnet at ca. 10 dekar skogareal med høy/særs høy produktivitet og 2 dekar med lav/middels produktivitet blir berørt. Kabeltraseen berører ikke verdisatte jordbruksarealer, og normal jordbruksaktivitet kan fortsette som før. NVE mener at den totale arealbåndleggingen og påvirkningen på dagens bruk av arealene er relativt beskjeden. Økonomisk tap som følge av tapt areal for grunneier skal kompenseres for som en del av grunn- og rettighetservervet.

Virknninger for naturmangfold og vassdrag

Konsekvensutredningen for virkninger for naturmangfold omfatter alle områder som blir direkte berørt av planlagt utbygging, samt en sone rundt hvor man kan vente at utbyggingen vil påvirke naturmangfoldet i anleggs- eller driftsfase. Dette ut til sammen utredningsområdet for fagtemaet. De fire traseløsningene fra Straum transformatorstasjon, ut til kysten og videre ut til et felles punkt i skjærgården er inkludert i utredningsområdet. Derfra og videre ut til Draugen er det kun ett traséalternativ som også inngår i utredningsområdet.

Figur 10: Detaljkart av delområder med KU-verdi for naturmangfold. Alternativ 1 går gjennom to lokaliteter med stor verdi lokalt. Kilde: Norconsults fagrapport naturmangfold

Det omsøkte traséalternativet for jordkabel går gjennom naturtypen «Gammel boreal lauvskog» (markert som delområde A på Figur 9) som består av bjørk, selje og osp, samt or som vokser langs bekken, og naturtypen «Gammel høgstaudegråorskog» (markert med B på Figur 9). Eldre lauvskog med store osper gjør at området kan ha mangfold av ulike arter spurvefugl. Naturtypen eldre lauvskog er sjelden i Roan og utgjør også et lokalt viktig vilthabitat, noe som gir den høyere verdi etter DN-håndbok 13. Ved feltbefaring ble det registrert innslag av gammel høgstaudegråorskog og rik gråorsumpskog, som begge utgjør gode økologiske funksjonsområder for mange arter, men det er ikke registrert rødlistede arter i denne lokaliteten. Lauvskogen utgjør 116 dekar i størrelse, mens høgstaudegråorskogen er på ca. 5,2 dekar. Etablering av jordkabelen vil få konsekvens for rundt 20 % av lauvskoglokaliteten og det samme for gråorskogen. NVE kan ikke se at det lar seg gjøre å justere traseen for å unngå lokaliteten. Årsaken til reduksjonen i lokaliteten

er terrenginngrep og hogst for etablering av ryddegate til kabelgrøft og plass for anleggsmaskiner. Kabelen skal i stor grad følge sti, noe som begrenser virkningene, men det gir fremdeles en noe forringelse av begge naturtypene. NVE mener virkningene av inngrepet reduserer verdien av disse naturtypene lokalt, men målt mot total utbredelse av naturtypene i Trøndelag fylke gir det en liten reduksjon i form av 0,2 prosent og 0,04 prosent.

I anleggsfasen vil aktivitet og terrenginngrep kunne forstyrre fugl og annet dyreliv og medføre at fugl trekker bort fra områdene hvor aktiviteten foregår. Fuglearter som er sårbare for forstyrrelser vil kunne oppgi hekkingen dersom aktiviteten vedvarer. Fugle- og dyrearters yngletid vil generelt være en særlig sårbar periode. Forstyrrelser kan også føre til at rastende fugler ikke finner ro, og i langvarige kuldeperioder vil overvintrende fuglearter være ekstra sårbare.

Landskapet i utredningsområdet gjør at fuglefaunaen er variert og tallrik med innslag av både sjøfugler, vann- og vadefugler og fuglearter mer knyttet til skog og fjell. Det er i eksisterende databaser registrert 17 ulike rødlistede fuglearter innenfor utredningsområdet (rødlistestatus i parentes): Lomvi (CR), vipe (CR), hettemåke (CR), krykkje (EN), hubro (EN), storspove (EN), alke (VU), sjøorre (VU), vannrikse (VU), ærfugl (VU), fiskemåke (VU), jaktfalk (VU), gulspurv (VU), teist (NT), gjøk (NT), taksvale (NT) og stær (NT). Det er også kongeørn (LC, fredet), havørn (LC, fredet) og vandrefalk (LC, hensynskrevende art) registrert innenfor utredningsområdet.

Sensitive eller sårbare arter som rovfuglene hubro, havørn og vandrefalk er kartlagt etter gjeldende prinsipper, hvor artenes hekkel plasser er unntatt offentlighet. Rovfugler blir lett forstyrret på hekkelokaliteten, og vil derfor kunne bli påvirket av anleggsaktiviteten. Utredningen viser at det omsøkte alternativet ligger over 1000 meter fra nærmeste påviste hekkel plass. Rovfugler flyr imidlertid over større områder i sitt matsøk, så noen forstyrrelser vil de kunne oppleve fra anleggsarbeidet. Totalt sett mener NVE at virkningene for disse artene er små.

Av andre dyrearter er det rådyr og elg som bruker området ved Olvassbekken. Det har en viktig funksjon lokalt og er velegnet beiteområde for disse artene. NVE vurderer at virkningene fra tiltaket er små under anleggsfasen fordi hjortevilt ikke er spesielt sky for menneskelig aktivitet. I driftsfase er virkninger ubetydelige.

Jordkabelen får ikke direkte konsekvenser for det vernede vassdraget Hofstadelva. Det vil imidlertid være behov for å krysse Olvassbekken enkelte steder. I henhold til vannressursloven § 11 skal det minimum opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte langs vassdrag for å motvirke avrenning og gi levested for planter og dyr. Inngrep i kantvegetasjon krever dispensasjon fra vannressursloven, som Statsforvalteren er myndighet over. NVE legger til grunn at avklaringer til dette blir gjort etter gjeldende prosedyrer. OKEA beskriver også at det planlegges bruk av nedgravd kulvert ved kryssing av bekken, og NVE legger til grunn at dette vil bli gjort på en måte som ikke utgjør noe mulig vandringshinder dersom det går fisk så langt opp i bekken.

NVE vurderer planene slik de er fremlagt til ikke å kreve noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven. Vannressursloven har imidlertid flere alminnelige regler om vassdrag. Disse er gitt i vannressursloven kapittel 2, og gjelder for alle tiltak i vassdrag. NVE viser spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5, som pålegger at vassdragstiltak og tiltak som berører vassdrag skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. Vi gjør oppmerksom på at dersom planene endres eller det viser seg at allmenne interesser tilknyttet vassdraget kan bli berørt av tiltaket, kan dette utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven, jf. § 8. Planene må i så tilfelle sendes NVE for vurdering. Ved utførte tiltak som er konsesjonspliktige etter vannressursloven vil NVE med hjemmel i vannressursloven § 59 vurdere pålegg om retting. Iverksetting av konsesjonspliktige tiltak uten nødvendig tillatelse er straffbart etter vannressursloven § 63. Vannressurslovens bestemmelser ivaretar de allmenne interessene i vassdraget og tiltakshaver er selv ansvarlig for eventuelle skader og ulemper for de private interessene i vassdraget som følger av tiltaket. Mattilsynet skriver i sin høringsuttalelse at det bør gjennomføres en ROS-analyse etter at entreprenør er valgt, for å vurdere risiko og sårbarhet for akvakultur og drikkevann som kan oppstå under anleggsarbeidet, og tiltak for å hindre at dette skjer. NVE vurderer at tiltakene ikke gir konsekvenser for kjente drikkevannskilder, og vil ikke pålegge ytterligere krav om ROS-analyse når det ikke anses relevant for aktuell trasé.

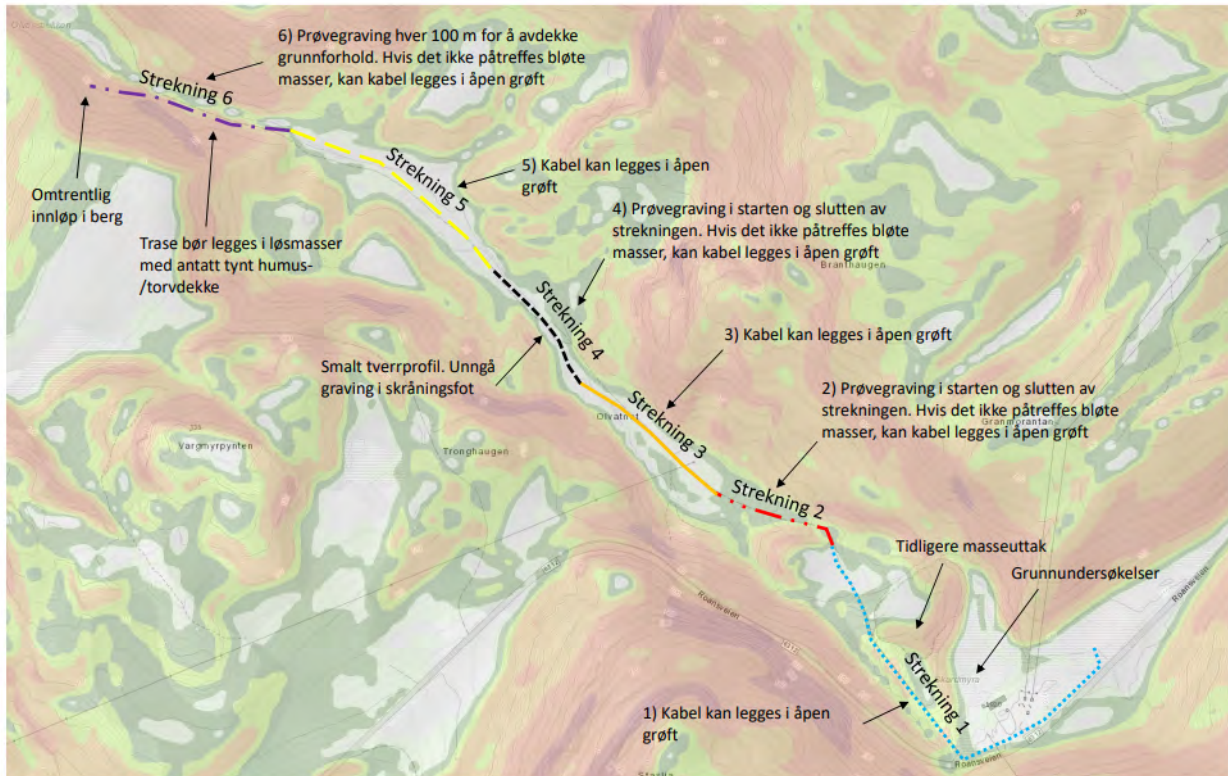
Anleggsarbeid kan medføre spredning av uønskede fremmedarter. Av fremmedarter i relevant nærhet til tiltaket ble det i 2020 registrert forekomst av platanlønn i skråning nord for Olvassbekken. Platanlønn har ifølge Artsdatabanken stort invasjonspotensiale og høy økologisk effekt, som gir den svært høy risiko på vurderingen til fremmedartslista. Mulige effekter i skog skyldes stort individantall og stor biomasse, som igjen fortrenger andre arter som kan være verter for sårbare eller rødlistede sopp. NVE mener det er viktig å hindre spredning av påviste og potensielle fremmede arter, og mener det bør gjennomføres en ny kartlegging av fremmedarter i forbindelse med en miljø-, transport- og anleggsplan, dersom tiltaket får konsesjon. Forskrift om fremmede organismer setter en rekke krav til håndtering av fremmede arter for å unngå spredning. NVE anbefaler at det settes vilkår i konsesjonen om at OKEA bør beskrive hvordan anleggsarbeidet kan gjennomføres for å hindre spredning av fremmede arter i miljø-, transport- og anleggsplanen, dersom kartleggingen påviser fremmede arter innenfor tiltaksområdet.

Oppsummert vil tiltaket gi noe negativ konsekvens for naturmangfold som følge av trasérydding gjennom naturtypene boreal lauvskog og høgstaudegråorskog med stor lokal verdi. En samlet vurdering av virkningene etter prinsippene i naturmangfoldloven følger i kapittel 4.5

Virksomheter for sikkerhet og beredskap

Omsøkt stasjonstomt ligger utenfor aktsomhetssoner for flom, steinsprang, jord- og flomskred og kvikkleire. Tomten er innenfor aktsomhetssone for mulig marin leire, og det er etter grunnundersøkelser bekreftet et lag med siltholdig leire på deler av tomten på 4–6 meters dybde. OKEA har gjort grunnundersøkelser med hensyn til risikoen ved å ha en

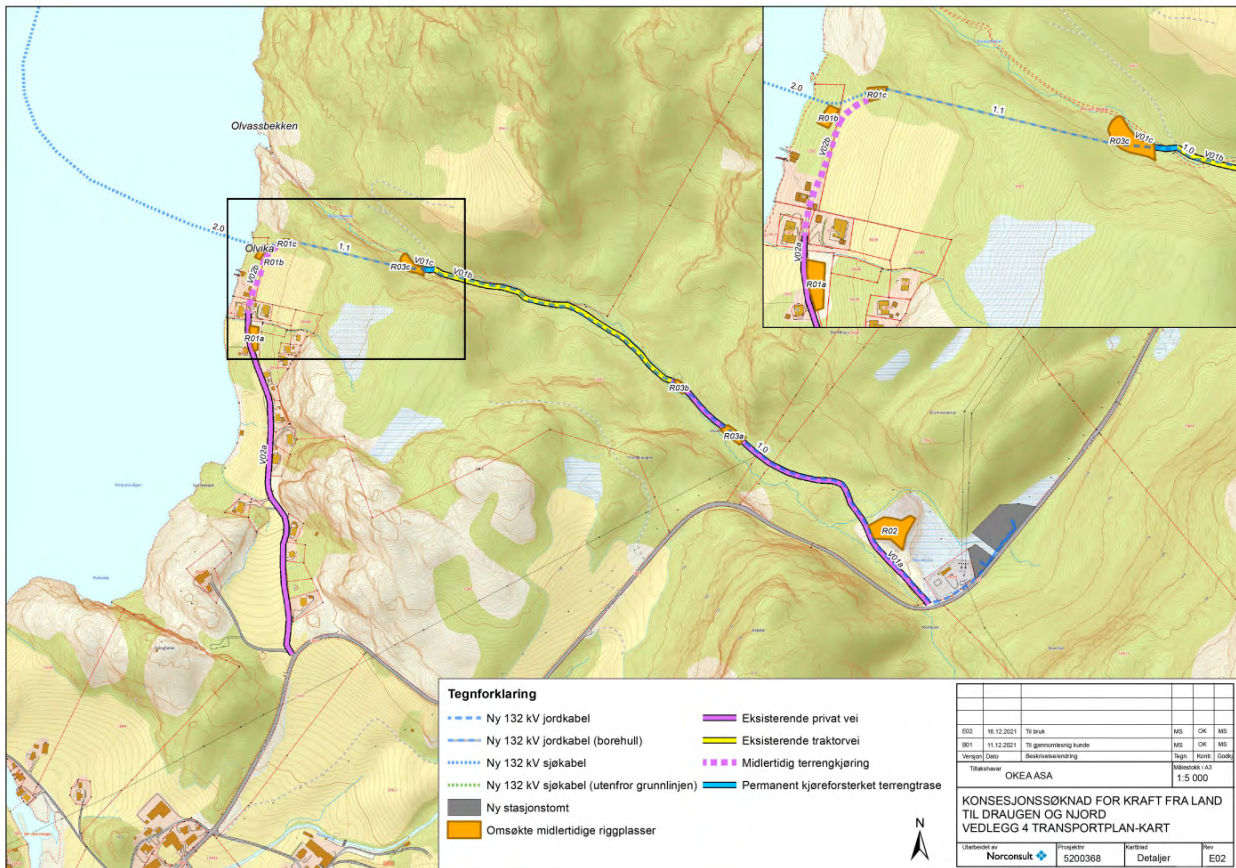
transformatorstasjon på dette området. Vurderingen tilsier at det marine leirelaget ligger såpass dypt at det virker lite aktuelt å skifte det ut. Ved å skifte organiske- og bløte mineralske masser med sprengsteinfylling av god kvalitet, ligger det til rette for direktefundamentering av stasjonen. NVE vil anbefale at MTA-planen omtaler nærmere hvordan stasjonen sikres mot naturfare, og eventuelle sikringstiltak mot skred i anleggsfase.

Figur 11: Resultatet av den geologiske undersøkelsen av traseen langs Olvassbekken.

Kabeltraseen vil i all hovedsak gå i området med mulig marin leire. Straum grunneierlag og grunneierne Hilde Engen og Terje Murvold har uttrykt bekymring for grunnforholdene i området, og ønsket bedre utredning av sikkerheten mot eventuelle skred. OKEA har fått utført grunnundersøkelser langs kabeltraseen og ved Olivika, hvor skjøteikum mellom jordkabel og sjøkabel er søkt etablert. Vurderingen av områdestabiliteten er utført etter NVEs stegvise prosedyre ut fra veileder Nr. 1 / 2019 *Sikkerhet mot kvikkleireskred*. Rapporten fra undersøkelsene vurderer at sikkerheten mot områdeskred i marin leire er tilfredsstillende i henhold til NVE-veilederen. NVE legger til grunn at føringene for gravearbeidet for å unngå å forverre stabiliteten følges som angitt fra rapporten, og vi anbefaler at dette beskrives mer i en detaljert miljø-, transport- og anleggsplan.

4.3.2 Anleggsveier, anleggsområder og masselager

Figur 12: Oversikt over veier og riggplasser som er planlagt brukt. Kilde: OKEAs konsesjonssøknad

OKEA søker om rettigheter til å benytte to eksisterende privatveier, en traktorvei og inntil syv midlertidige riggplasser som vist på Figur 12. Av permanente nye anlegg er det søkt om å etablere en forlengelse av eksisterende traktorvei fram til borehullet ved Olvassbekken, i form av en kjøreforsterket terrengtrasé på ca. 80 meter (vist i innfelt rute på kart over).

Ved Olvika søker OKEA å etablere en midlertidig terrengtrasé fra enden av veien og bort til borehullet for mikrotunnelen til jordkabelen. Traseen opparbeides på stedlige masser og skal utbedres til opprinnelig stand etter endt bruk. NVE viser til [veileder nr. 2 / 2021](#) om terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg kap. 3.3.3 for hensiktsmessig planlegging av terrengtransport, og hvordan uønskede spor kan unngås.

Riggplassene som er skissert, er avsatt til lager, utstyr, parkering eller annen anleggsrelatert virksomhet. Det vil ifølge søknaden bli tatt i bruk eksisterende opparbeidet areal, i tillegg til å opparbeide nye arealer. Dette krever hugging av noe drivverdig skog. Alle riggplasser søkes midlertidig og vil tilbakeføres til tilnærmet opprinnelig stand etter endt bruk. NVE forventer at OKEA beskriver hvordan dette løses i MTA-planen.

OKEA søker om et permanent masselager for inntil 12 000 m³ skrapmasser fra transformatorstasjonstomten. Masselagringen er planlagt på den samme tomten som

Statnett i sin tid benyttet til lagring av masser etter utbyggingen av Hofstad transformatorstasjon. Tomten er ved innkjøringen til Hofstad transformatorstasjon, rundt ni kilometer fra Straum. Grunneier er positiv til å inngå en avtale med OKEA om masselagringen på sin eiendom. NVE mener det er positivt at man søker å benytte samme sted som tidligere masselager. Skulle det bli så mye som 12 000 m³ masser som må fraktes bort, betyr det veldig mange turer med tippbiler langs fylkesveien. NVE presiserer at ved omfattende transport langs offentlig vei, må forhold rundt veistandard, behov for utbedringer, skilting og trafiksikkerhetstiltak og avklaringer med aktuell myndighet omtales i forbindelse med miljø-, transport-, og anleggsplan (MTA-plan). NVE vil anbefale at det settes vilkår om en slik MTA-plan.

Masselagerets plassering, utforming og istandsetting skal beskrives i MTA-planen. Utforming skal følge landskapets former og revegetering av masselageret bør skje naturlig. Vekstmasselag som fjernes fra stasjonstomten bør derfor legges til side ved masselageret og plasseres på som topplag til slutt.

4.4 NVEs vurdering av anlegg i sjø

Beskrivelse av anlegget

OKEA søker om en ca. 142 km 132 kV lang sjøkabel fra Olvika og ut til plattformen Draugen. Kabelen vil ha et byggeforbudsbelte på fem meter til hver side fra senter, totalt ca. 10 meter for den del av grøften som blir etablert i strandsonen. Sjøkabelen legges med eget leggefartøy, og skal beskyttes enten ved hjelp av nedspyling i de bløteste lagene, plog i medium harde lag og «kuttere» i områder med hardere sedimenter. Der hvor oppvirvling av sedimenter utgjør et problem, eksempelvis nær sårbar bunnfauna, må kabelen dekkes til med stein. Det søkes å oppnå et beskyttende lag på mellom 0,6 og 1,5 meter over kabelen uansett tildekkingsmetode.

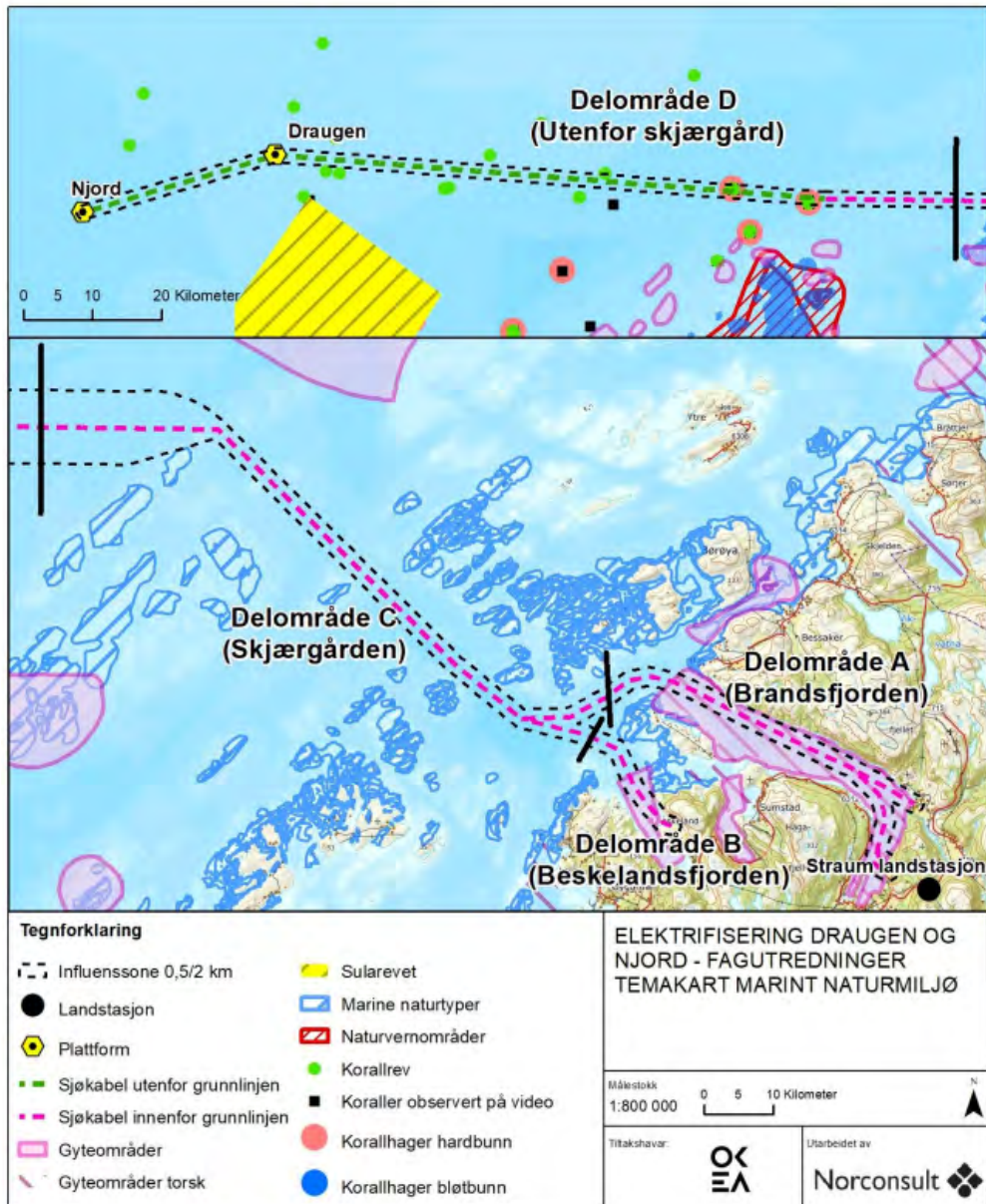
Virknings for kulturminner

I etterkant av at de sendte konsesjonssøknaden til NVE, har OKEA gjennomført en undersøkelse langs havbunnen til den planlagte sjøkabeltraseen. NTNU vitenskapsmuseet var delaktig i planleggingen for å ivareta hensynet til marin arkeologiske kulturminner. I en uttalelse av 8. april 2022 skriver vitenskapsmuseet at de anser undersøkelsesplikten som oppfylt etter gjennomført undersøkelse.

Undersøkelsen resulterte i funn av tre skipsvrak innenfor Block 2 i Kaurleia. To av disse er vurdert å være vernet etter kulturminnelovens § 14, dvs. eldre enn 100 år. Det ene ligger 132 meter fra planlagt sjøkabeltrasé og det andre er 65 meter fra traseen. NTNU har påpekt at det må beregnes en hensynssone på 50 meter rundt vrakene, slik at faren for skade ved tiltak minimeres. Riksantikvaren påpeker også behovet for en buffersone rundt vrakfunn i sin høringsuttalelse. Det er fremdeles mulig at det finnes andre skipsvrak som ikke er oppdaget fra materiellet etter undersøkelsen. Tiltakshaver har ved eventuelle funn meldeplikt overfor vitenskapsmuseet. Basert på undersøkelsen og tidligere

kunnskapsgrunnlag mener NVE at sjøkabelen får ubetydelig konsekvens for kulturminner i sjø, så lenge hensynssonen til kjente skipsvrak overholdes.

Virkinger for marint naturmangfold

Figur 13: Kart som viser delområder under fagutredning for marint naturmangfold. Kilde: Norconsults fagrapport om marint naturmangfold

Sjøkabelen er omsøkt ut fra Olvika og følger Brandsfjorden ut til havet mot Draugen og Njord. I delområdet Brandsfjorden er det ikke registrert naturtyper i Miljødirektoratets database. Det er en tareskogforekomst i grunt vann over 500 meter fra den planlagte sjøkabeltraseen. Fra Fiskeridirektoratets database er det registrert at Brandsfjorden er gytefelt for kysttorsk. Det er verdisatt som et mindre viktig gytefelt på grunn av liten egg tetthet. Fiskeridirektoratet skriver i sin høringsuttalelse at anleggsfasen kan gi negativ

påvirkning på gytefeltet, og derfor bør slike tiltak gjennomføres utenom gyteperioden for torsk (minimum februar–april). Vilkår om anleggsperiode utenom gytetider som et avbøtende tiltak påpekes også av Miljødirektoratet, Oljedirektoratet og Statsforvalteren i Trøndelag. NVE er enig med de nevnte direktoratene at tiltak bør gjennomføres utenom gyteperiode for torsk. Vi vil derfor anbefale at det settes vilkår i konsesjonen om at legging av sjøkabel ikke skal skje fra februar til og med april. Dette vil etter NVEs mening redusere de negative virkningene.

I delområde C «Skjærgården» er det ikke registrert verdifulle eller rødlistede naturtyper eller arter, eller gytefelt, som påvirkes av tiltaket. Nærmest er større taeskogforekomster som befinner seg over 500 meter unna den planlagte traseen. I delområde D «Utenfor Skjærgård» er det registrert forekomster av kaldtvannskoraller i form av korallrev og hardbunnskorallskog, som gir området stor verdi. Flere av de registrerte artene som grisehalekorall (VU, rødlistestatus), øyekorall (NT) og hvit hornkorall (DD) er listet i Norsk rødliste. Korallrev står på næringsrike steder og danner komplekse store strukturer som gjør dem til gode steder for mange fiskearter. Rødlistearten Vanlig uer (EN) er registrert i området. Langs den øvrige traseen er det kun identifisert spredte enkeltforekomster av koraller, og ingen habitat på OSPARS liste over sårbare habitater.

OKEA har gjennomført en kartlegging for sjøkabeltraseen mht. korallforekomster og fått utført en risikovurdering for kartlagt sårbar bunnfauna langs traseen. Kartleggingen resulterte i 50 polygoner tolket som mulige koraller, med to større områder med høy tetthet av mulige koraller. Alle korallokalitetene er klassifisert som korallskog. Habitatene består av hornkoraller med dominerende innslag av sjøtre. Som følge av dette har OKEA justert kabeltraseen slik at avstanden til alle koraller sikrer at de ikke utsettes for risiko ved legging av kableen. Ved to av korallhagene blir avstanden 15 meter til den nye kabelruten. IKM Acona som utførte risikovurdering for den sårbare bunnfaunaen mener at dersom man ved disse to stedene ikke utfører spyling eller grøfting, men kun dekker med stein ved behov, vil risikoen for skade på bunnfaunaen ved planlagt kabeloperasjon være svært lav. NVE legger til grunn at dette er gjennomførbart uten å skade korallene. Vi vil anbefale at det stilles vilkår om å ikke spyle eller grøfte ned kableen i tilfeller hvor den går nærmere enn 50 meter fra påvist korallforekomst.

Oppsummert for marint naturmangfold mener NVE at sjøkableen har små virkninger, som kan dempes gjennom å unngå anleggsarbeid i gyteperiode for torsk, samt ikke spyle eller grøfte ned kableen der oppvirvling av bunnsedimenter kan utgjøre en risiko for påviste korallforekomster. En samlet vurdering av virkningene etter prinsippene i naturmangfoldloven følger i kapittel 4.5

Virkinger for fiskeri og akvakultur

OKEA har hatt samtaler med Roan og Stoksund fiskarlag i forbindelse med høringen av denne søknaden, og er positive til å se på mulighetene til å unngå anleggsaktivitet i de periodene som kan påvirke fiskeri og marint naturmiljø. De legger imidlertid til at installasjonen er sårbar for dårlig vær, og at senhøsten og vintermånedene er mest

krevende for denne typen kabeloperasjon. OKEA vil strekke hensynsperioden så langt som mulig ut etter april måned, men ønsker at hensynet til å gjennomføre en sikker leggeoperasjon må vurderes nøye opp mot dette. NVE vil anbefale at MTA-planen beskriver begrensninger for fiskerinæringen og at fiskarlaget blir godt opplyst i forkant av leggeperioden. NVE vil også anbefale at perioden for legging av sjøkabelen holdes så kort som praktisk mulig og at dette også beskrives i MTA-plan.

NVE viser også til vurderingene fra avsnittet over om marint naturmangfold og anbefalt avbøtende vilkår. Den samme anbefalingen vil være gjeldende for å redusere ulemper for fiskerinæringen.

Fiskeridirektoratet mener det er positivt at det erkjennes at kabelen må graves ned og beskyttes på en god måte for å unngå skader på den og fiskeriredskaper. Direktoratet mener anleggsfasen bør ta hensyn til låssatt fisk på låssettingsplassen for sild og makrell ved Straum, og det samme dersom det står fisk på oppdrettsanlegget til Refsnes Laks i Brandsfjorden. Dette påpekes også av Kystverket i deres høringsuttalelse. NVE er enig i Fiskeridirektoratet og Kystverkets innspill og mener at kryssingen av oppdrettsanleggets ankerfester bør avtales mellom OKEA og Refsnes Laks i god tid før anleggsperiode, og foregå i et tidsrom uten fisk i anlegget.

Andre vurderinger

Telenor påpeker at de har kabler langs traseen OKEA søker om. Kryssinger anses mindre problematisk. NVE legger til grunn av OKEA følger gjeldende retningslinjer for krysning av kabler og at de går i dialog med Telenor og inngår nødvendige krysningsavtaler.

4.5 Samlet vurdering etter prinsippene i naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 plikter NVE å legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 når det skal vurderes om det skal gis konsesjon til et tiltak eller ikke. § 8 om kunnskapsgrunnlag er omtalt i kapittel 3.3.

4.5.1 Naturmangfoldloven § 9, føre-var-prinsippet

NVE mener at grunnlagsmaterialet for de utførte utredningene av naturmangfold er tilstrekkelig, jf. våre vurderinger av dette i kapittel 3.3. En viss usikkerhet om hvorvidt vi besitter fullstendig kunnskap om de biologiske verdiene i influensområdet vil alltid være til stede. NVE vurderer at den samlede dokumentasjonen som foreligger gir tilstrekkelig grunnlag for å drøfte og vurdere effekten kraftledningen har på naturmangfoldet ut fra sakens omfang og risikoen for skade, i samsvar med naturmangfoldloven § 8. NVE mener derfor at føre-var-prinsippet som fremgår av naturmangfoldloven § 9 ikke kommer til anvendelse i denne saken.

4.5.2 Samlet belastning i henhold til prinsippene i naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal påvirkningen av et økosystem vurderes ut ifra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli påvirket av. Ifølge forarbeidene

(Ot.prp. 52 (2008-2009) s. 381–382) er det effekten på naturmangfoldet som skal vurderes i prinsippet om samlet belastning, ikke det enkelte tiltaket som sådan. For å kunne gjøre dette er det nødvendig med kunnskap om andre tiltak og påvirkningen på økosystemet, hvor det både skal tas hensyn til eksisterende inngrep og forventede framtidige inngrep.

I nærheten av tiltaksområdet er det, foruten dagens transformatorstasjon i Straum, ingen kjente planlagte tiltak eller eksisterende og planlagte inngrep som kan påvirke de samme økosystemene i tiltaksområdet. Det er i hovedsak inngrepenes arealbeslag som vil ha permanente virkninger for naturmangfoldet i driftsfasen. Det planlegges bruk av eksisterende traktorvei og landbruksvei, samt ca. 65 meter permanent kjøreforsterket trasé i forlengelse av traktorvei for å tåle anleggsmaskiner og anleggstrafikk. Det er søkt om bruk av totalt syv riggplasser, som skal brukes til lager, vinsj- og trommelutstyr, brakker, parkering eller annen anleggsrelatert virksomhet. Alle riggplassene søkes som midlertidige arealer, som vil tilbakeføres til tilnærmet opprinnelig stand etter endt bruk. Omsøkt masselageret er plassert på samme sted som et tidligere masselager fra utbygging av Hofstad transformatorstasjon, og vil ikke utgjøre noen større virkning for det området.

Den omsøkte utbyggingen berører naturtypen gammel boreal lauvskog med viktig verdi. Lokaliteten Olvika består av 116,2 dekar, som reduseres med ca. 20 prosent som følge av trasérydding og etablering av riggplass. Det utgjør rundt 23 dekar, som er rundt 0,4 prosent av samlede registrerte arealer av naturtypen med samme verdi i Trøndelag. Naturtypen gammel høgstaudegråorskog av moderat kvalitet blir redusert med et dekar i lokaliteten Skardmyra. Det utgjør under en prosent av samlede registrerte arealer av denne naturtypen med samme kvalitet i Trøndelag. NVE mener at tiltaket ikke gir så store konsekvenser for utbredelsen av disse naturtypene at det bør være avgjørende for om konsesjon kan gis.

I sjø er det andre kabler og forankringsfester for oppdrettsanlegg, men den samlede belastningen for det marine økosystemet vurderes som liten, basert på vurderingen i kapittel 4.4. For marint naturmangfold er det spesielt i anleggsperioden tiltaket kan få midlertidige virkninger i form av forstyrrelser i gyting, med mindre kabelleggingen i sin helhet legges utenom gyteperioder. Det vil også oppstå midlertidige endringer i bunnflora og -fauna i kabeltraseen på sjøbunnen, men virkningene vurderes som forbigående og med lav risiko for skade på økosystemene. I driftsfasen ventes ikke kablene å føre til endringer for økosystemet.

NVE har vurdert den samlede belastningen, jf. naturmangfoldloven § 10, av eksisterende og planlagte tiltak i tiltaksområdet. NVE mener at tiltaket vil gi noe økt samlet belastning for naturmangfoldet totalt sett, fordi de elektriske anleggene representerer nye tekniske elementer i naturområdene de berører og fører til noe reduserte arealer av verdifulle naturtyper.

NVE vurderer på bakgrunn av dette at tiltaket ikke vil ha virkninger som er i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

4.5.3 *Kostnadene ved miljøforringelse, miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, §§ 11 og 12*

Naturmangfoldloven § 11 tilsier at tiltakshaver skal bære kostnadene ved miljøforringelse. NVE har anledning til å legge føringer i konsesjoner for eventuelle avbøtende tiltak som reduserer virkninger for naturmangfoldet. I naturmangfoldlovens § 12 står det at skader på naturmangfoldet skal unngås ved bruk av driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en samlet vurdering gir de beste samfunnsmessige resultatene. NVE legger også til grunn at konsesjonsbehandlingen skal medføre at tiltaket lokaliseres der de samfunnsmessige ulempene blir minst, jf. energilovforskriften § 1-2. Samtidig vil en eventuell konsesjon legge føringer for hvilke avbøtende tiltak OKEA må gjennomføre for å minimere skadene på blant annet naturmangfoldet. Vi viser blant annet til vurderingen av vilkår i kapittel 5.2. På bakgrunn av dette mener NVE at naturmangfoldloven §§ 11 og 12 er hensyntatt.

Etter NVEs vurdering er det viktig at anleggsarbeid som berører verdifulle naturtyper ved Olvassbekken og sårbar bunnfauna i sjøområdet utenfor skjærgården, gjennomføres og tilpasses slik at inngrepene i disse områdene minimeres. NVE anbefaler at det i konsesjonen settes vilkår om en miljø-, transport- og anleggsplan, der blant annet avbøtende tiltak i anleggsperioden blir beskrevet nærmere.

Tidspunkt for anleggsaktivitet er en konsekvensreducerende faktor. Anleggsaktivitet skal legges utenom gyteperioden for torsk fra februar til april og det anbefales å sette vilkår om dette i en anleggskonsesjon.

Begrenset skogrydding i kabeltraseen vil også dempe virkningene for naturmangfold langs Olvassbekken. Naturvernforbundet i Trøndelag mener tiltaket vil påvirke mikroklimaet i området på en svært negativ måte som følge av et bredt ryddebelte. Her har OKEA redegjort for at behovet for vegetasjonsrydding vil begrense seg til 3–5 meter, ettersom eksisterende skogsbilvei/traktorvei inngår i jordkabelens ryddebelte. NVE legger til grunn at OKEA utnytter eksisterende tilrettelegging best mulig, og ellers søker å benytte miljøforsvarlige teknikker i dette området.

4.5.4 *Oppsummering av virkninger på naturmangfold*

NVE har vurdert at virkninger på naturmangfold på land i størst grad dreier seg om tap av verdifulle naturtyper langs jordkabeltraseen nedover Olvassbekken. Lokaliteten Olvika med boreal lauvskog blir redusert med ca. 20 % av 116,2 dekar. For samlet utbredelse av naturtypen i fylket utgjør dette 0,2 prosent. Gammel høgstaudegråorskog blir redusert med ca. 1,04 dekar i lokaliteten Skardmyra, noe som utgjør 0,04 prosent av registrerte lokaliteter på fylkesbasis.

For naturmangfold i sjø kan tiltaket gi negative virkninger gjennom forstyrrelser i gytetiden for torsk, og NVE vil anbefale vilkår om ikke drive anleggsarbeid i tiden hvor torsken gyter, dvs. fra februar til og med april. Det er gjort kartlegging av sårbar bunnfauna i form av korallforekomster, som skal sikre at sjøkabeltraseen ikke kommer i konflikt og skader disse ved nedspyling eller grøfting. Kabeltraseen er justert etter dette for å ligge 50 meter

eller mer fra korallokaliteter. To korallfunn klassifisert som korallhager med dårlig og god tilstand ligger 15 meter fra den nye, justerte kabelruten. I dette området skal det kun fylles med stein ved behov, og ikke utføres spyling eller grøfting. Langs den øvrige traseen er det kun identifisert spredte enkeltforekomster av koraller, og ingen habitat på OSPARS liste over sårbare habitater.

På bakgrunn av vurderingene over, mener NVE at det omsøkte alternativet samlet gir akseptable negative virkninger for naturmangfold.

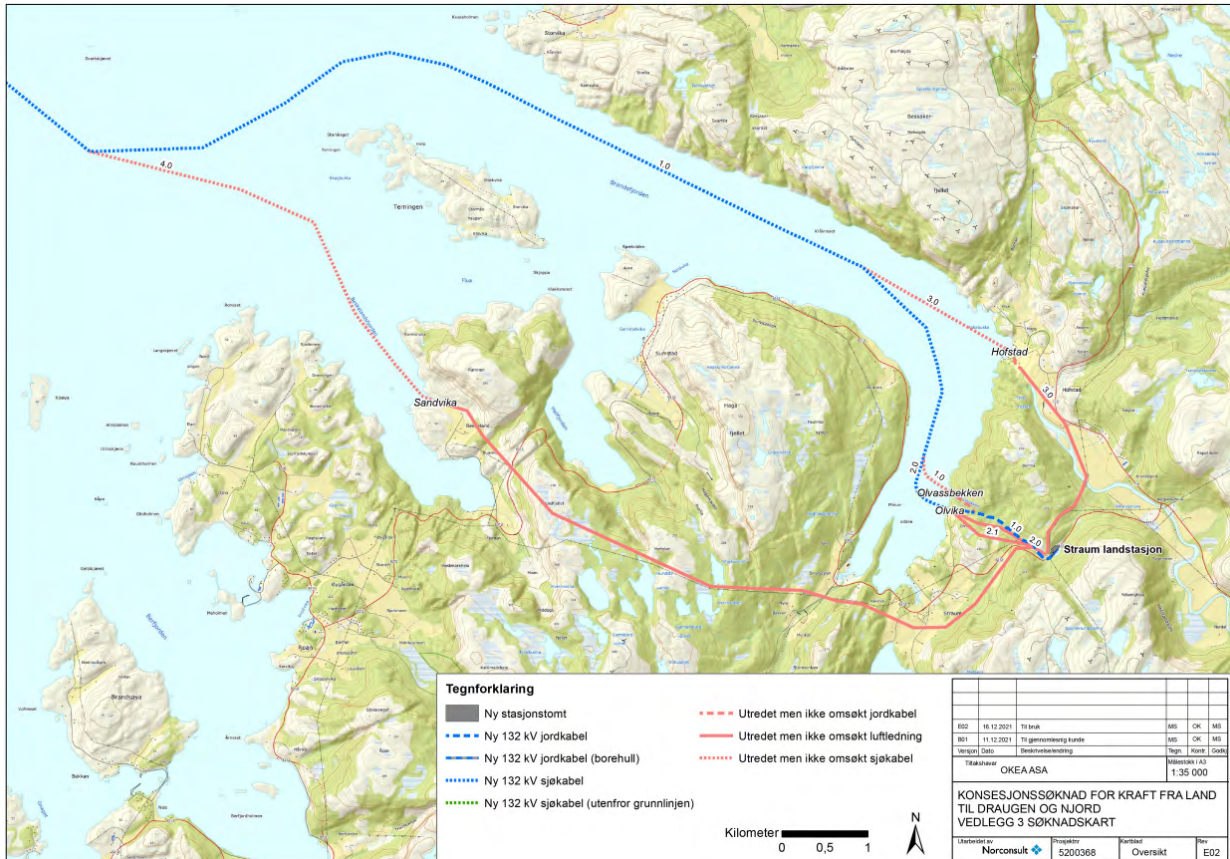
5 NVEs konklusjon og innstilling til vedtak etter energiloven

5.1 Oppsummering av virkninger av anleggene

NVE vil i det følgende summere opp virkninger basert på det som er vurdert i kapittel 4.

NVE har ikke gått dypere inn i vurderinger av de alternativene som er utredet, men ikke omsøkt. Konsekvensutredningen peker samlet sett på at det omsøkte alternativet vil gi klart mindre negative konsekvenser for miljø- og samfunnsinteresser. NVE er enig i denne konklusjonen og har ikke sett det nødvendig å be OKEA om å inkludere noen av de andre alternativene i søknaden.

Konsesjonsbehandling etter energiloven om tilknytning til kraftnettet på land begrenser seg til en vurdering av om tilknytningen er forsvarlig ut fra hensynet til kraftnettet, miljø og samfunn. NVE sine vurderinger har holdt seg til det som er relevant for konsesjonsspørsmålet. NVE har derfor ikke vurdert status for vindkraftverkene på Fosen, eller eventuelle virkninger for kraftprisen regionalt, prioritering av forbruk og om petroleumsinstallasjoner bør elektrifiseres eller ikke. NVE forholder seg til energilovens føringer om tilknytningsplikt for alle som ønsker det, og har ikke anledning til å prioritere ut fra hva forbruket skal gå til.

Figur 14: Tiltaksområdet ut til skjærgården. Blå stiplet linje viser omsøkt trasé for jord- og sjøkabel. Kilde: OKEAs konsesjonssøknad

NVE vurderer at omsøkt ny transformatorstasjon og utvidelse av Straum transformatorstasjon får små virkninger for de nærmeste omgivelsene, og anbefaler derfor at denne løsningen gis konsesjon. Tiltaket er planlagt på nabotomt øst for eksisterende teknisk infrastruktur i form av dagens Straum transformatorstasjon. Tomten vil kreve en del utskifting av skrapmasser, og noe lavproduktiv skog må hugges.

NVE anbefaler alternativet med jordkabel fra transformatorstasjonen. Kablen skal primært legges i grøft langs traktorvei nedover Olvassbekken, deretter i kulvert ved passering under bekken og så i mikrotunnel til landtak for sjøkabel i Olvika. Jordkabelen med ryddebelte for anleggsmaskiner vil få konsekvenser for de verdifulle naturtypene boreal lauvskog og høgstaudegråorskog, og kan berøre noe kantvegetasjon ved kryssing av Olvassbekken.

NVE anbefaler den omsøkte sjøkabeltraseen, med de justeringene som er foretatt etter nærmere bunnundersøkelser. Hensikten er å unngå kjente vrak og korallforekomster som er påvist. For å redusere ulempene fra anleggsaktiviteten, anbefaler NVE også vilkår om at legging og grøfting av sjøkabel skal skje utenfor gyteperioden for torsk, som er fra februar til og med april. Tilpasning til fiskeri- og akvakulturaktiviteter bør etterstrebes så langt det praktisk er mulig. NVE mener trasévalget er godt utredet og undersøkt i samarbeid med

NTNU Vitenskapsmuseet og at tiltakshaver kan oppnå akseptable løsninger via dialog med andre aktører i Brandsfjorden, som Roan og Stoksund fiskarlag og Refsnes Laks.

Miljødirektoratet påpeker at området rundt Njord A er svært forurensset pga. tidligere lekkasjer fra en injeksjonsbrønn. NVE har ikke vurdert dette nærmere ettersom sjøkabelen mellom Draugen og Njord etter dagens praksis ikke er søknadspliktig etter havenergiloven, behandles etter petroleumsloven. Vi legger til grunn av Olje- og energidepartementet tar dette punktet i sine vurderinger ved behandling av søknad etter petroleumsloven.

Basert på dette mener NVE at det omsøkt løsning totalt sett har akseptable konsekvenser.

5.2 Anleggets utforming og avbøtende tiltak

For å redusere virkningene av prosjektet har NVE pekt på en rekke avbøtende tiltak i våre vurderinger i kapittel 4. Nedenfor følger en oppsummering av de avbøtende tiltakene NVE mener OKEA bør gjennomføre for å redusere virkningene av traséalternativ som NVE har konkludert med som det beste. Vi har også vurdert avbøtende tiltak vi ikke kommer til å anbefale.

5.2.1 Miljø- transport- og anleggsplan

Transport knyttet til bygging, drift og vedlikehold av transformatorstasjonen, jordkabel og sjøkabel vil kunne ha uheldige miljøvirkninger. I forbindelse med graving til kabel og skjøtekum vil materiell og utstyr bli fraktet til riggområdene med lastebil. Videre transport til traseen vil foregå med terrenggående kjøretøy, skogsmaskin, traktor, ATV eller lignende. NVE forutsetter at terrenginngrep begrenses i størst mulig grad under anleggsarbeidet og at opprydding blir gjort på en skånsom måte. Terreng skal tilbakeføres til opprinnelig tilstand så langt det lar seg gjøre. Noe skog rundt stasjonen må ryddes jevnlig for å sikre anleggene mot ytre påkjenninger og unngå driftsforstyrrelser, samt at tilgangen til kabel og skjøtekum må opprettholdes.

Etter NVEs erfaring kan en miljø-, transport- og anleggsplan bidra til å redusere eller unngå negative miljøvirkninger ved bygging, drift og vedlikehold av kraftledninger og elektriske anlegg. Denne er forpliktende for entreprenør og byggherre. NVE anbefaler at det i en konsesjon settes vilkår om at OKEA utarbeider en slik plan, som de skal drøfte med berørte kommuner, grunneiere, fiskarlag, reindriftaktørene og andre rettighetshavere. En slik plan skal godkjennes av NVE før anleggsstart. NVE har utarbeidet en veileder for utforming og innhold av en slik miljø-, transport- og anleggsplan. Det forutsettes at denne planen følges.

NVE anbefaler at planen beskriver:

- Hvordan OKEA kan optimalisere anleggsaktivitet i sjø for å minske konsekvensene for annen virksomhet, herunder fiskeri og akvakultur.
- Hvilke begrensninger som blir gjeldende for fiske, og hvordan representanter for yrkesfiskerne blir inkludert i plan for legging av sjøkabel
- Hvordan tidsrommet mellom legging og grøfting av sjøkabel kan holdes så kort som praktisk mulig

- Hvordan nedspyling, grøfting og tildekking av sjøkabelen skal kontrolleres etter at arbeidet er utført

5.2.2 *Avbøtende vilkår for fiskeri og marint naturmangfold*

NVE anbefaler at det i en konsesjon stilles følgende vilkår til avbøtende tiltak med hensyn til fiskeriinteresser og marint naturmangfold:

- Anleggsarbeider i sjø skal holdes utenom gyteperiode for torsk fra februar til og med april, og ellers så langt det er praktisk mulig legges opp i dialog med lokalt fiskerlag og oppdrettsanlegg.
- Sjøkabel skal overholde minimum avstand på 50 meter fra påviste korallforekomster så langt det er mulig. For de to tilfellene avstanden er mindre enn dette skal det ikke brukes nedspyling eller grøfting som metode for tildekking, kun bruk av stein. Steinfyllingen skal etterstrebe å ha så liten hellingsvinkel som mulig, og ikke bestå av grove masser.

5.2.3 *Avbøtende tiltak for reindrift*

NVE anbefaler at dersom det gis konsesjon til tiltaket bør det settes vilkår i anleggskonsesjonen om at anleggsperioden skal tilpasses reindriftens bruk av området.

5.2.4 *Kompensasjon*

Ann-Mari Solli ønsker at petroleumsindustrien bidrar finansielt til å bygge ut ny vannkraftproduksjon som kan gå til elektrifisering av sokkel. Vilkår i en anleggskonsesjon etter energiloven vil normalt gjelde tiltak knyttet til det konkrete anlegget eller gjennomføringen av anleggsarbeidet, slik at det står i tilstrekkelig og saklig sammenheng med selve tillatelsen. NVE er ikke kjent med at det i noen annen sak enn 420 kV-ledningen Sima-Samnanger er stilt krav om kompensasjonsfond i forbindelse med utbygging av kraftledninger. NVE anbefaler ikke at det stilles krav om dette, da det vil være å innføre en ny praksis for vilkår, som etter vår vurdering ikke vil være tilstrekkelig koblet til det konkrete nettanlegget som konsesjonen gjelder.

5.3 Oppsummering av NVEs vurderinger

NVE har vurdert OKEAs søknad om å få bygge elektriske anlegg for å forsyne petroleumsplattformene Draugen og Njord med kraft fra land. Vi har i dette notatet redegjort for vurderingsgrunnlaget og positive og negative virkninger av tiltaket. Etter energiloven kan det gis konsesjon til energianlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle. Det vil si hvis de samlede positive virkningene anses som større enn de negative.

Noen av tiltakets virkninger kan tallfestes og omtales som prissatte virkninger (investeringskostnader, endringer i taps- og avbruddskostnader, flaskehalskostnader osv.). Men mange av virkningene ved etablering av kraftledninger og transformatorstasjoner, er såkalt ikke-prissatte virkninger (forsyningssikkerhet, visuelle

virksomheter (for eksempel for landbruk, industri, transport og energi). Slike virkninger kan være vanskelig å tallfeste, og de samlede konsekvensene kan dermed heller ikke summeres opp til et positivt eller negativt resultat i kroner og øre. NVEs vurdering av om det bør gis konsesjon til et omsøkt tiltak er derfor en faglig skjønnsvurdering.

Under er en oppsummering av prissatte- og ikke-prissatte virkninger og NVEs vektlegging av disse for den traseen/løsningen NVE mener er best. Oppsummeringen gis i tabell, og baserer seg på NVEs vurderinger gjort i kapittel 4. Hensikten er å vise hvilke hensyn NVE har tillagt mest vekt ved avgjørelse av konsesjonsspørsmålet og eventuelle avbøtende tiltak.

I tabellen er NVEs vektlegging delt inn i kategoriene liten, middels og stor for å synliggjøre vår skjønnsmessige vurdering av ikke-prissatte konsekvenser.

Oppsummering av virkninger og avbøtende tiltak			
Prissatte virkninger			
Investeringskostnader (MNOK)	1728		
Driftskostnader (MNOK)	0,9		
Sum prissatte virkninger (MNOK)	1729		
Ikke-prissatte virkninger			
Tema	NVEs vektlegging	NVEs vurdering	Avbøtende tiltak
Marint naturmangfold og fiskeri <i>Les mer i kap. 4.2</i>	Stor	Fiskeri, akvakulturnæring og marint naturmangfold påvirkes av anleggsaktivitet for å legge sjøkabel	NVE anbefaler vilkår om å legge anleggsaktivitet utenom gyteperioden for torsk, samt så langt det er praktisk mulig ta hensyn til fiskeriaktivitet og havbruksnæring gjennom dialog med aktørene.
Forsyningsikkerhet for tiltaket <i>Les mer i kap. 3.7</i>	Stor	Tiltaket skal ha en forsvarlig tilknytning til nettet	Statnett og Tensio har redegjort for tiltakets belastning i nettet, også for de tilfeller dersom deler av produksjonen i regionen skulle falle bort.
Terrestrisk naturmangfold <i>Les mer i kap. 4.1</i>	Middels	NVE mener at jordkabelen får negative virkninger for to verdifulle naturtyper ved Olvassbekken.	NVE anbefaler at miljø-, transport-, og anleggsplanen beskriver hvordan inngrep i naturtypene boreal lauvskog og høgstaudegråorskog kan begrenses til et minimum.
Friluftsliv, landskap, kulturarv, reindrift, skogbruk og jordbruk <i>Les mer i kap. 4.1</i>	Liten	NVE vurderer at tiltaket har lite virkning for disse temaområdene.	NVE vil likevel anbefale at det settes vilkår om å tilpasse anleggsperioden til reindriftens bruk av området.
Andre vektlagte forhold			
Tilknytningsplikt <i>Les mer i kap. 3.2</i>	Stor	NVE har forholdt seg til energilovens bestemmelser om tilknytningsplikten for alle som søker tilgang til strømmettet.	
NVEs samlede vurdering/konklusjon: NVE har ikke tatt stilling til om petroleumspattformene Draugen og Njord skal forsynes med kraft fra land. Dersom de skal elektrifiseres, i tråd med tilknytningsplikten i energiloven, mener NVE at landanleggene og sjøkabel vil ha akseptable virkninger, og at det bør bygges ut som listet opp i kapittel 5.4.			

5.4 NVEs innstilling

Gitt at Draugen og Njord skal elektrifiseres med kraft fra land anbefaler NVE at OKEA i medhold av energiloven gis konsesjon til å bygge og drive følgende elektriske anlegg i Åfjord kommune i Trøndelag fylke, jf. forslag til anleggskonsesjon (NVE ref. 202014582-118):

- En ny transformatorstasjon med stasjonsareal på ca. 4,1 dekar, hvor stasjonsbygget vil ha en grunnflate på ca. 750 m² og største høyde er ca. 9 meter. Stasjonen vil inneholde følgende elektriske anlegg:
 - En transformator med omsetning 132/100 kV og ytelse 90 MVA
 - En transformator med omsetning 100/3/3 kV og ytelse 35 MVA, og spenningsregulator på 35 MVA
 - Innendørs GIS koblingsanlegg med to bryterfelt for 132 kV og fem felt for 100 kV, samt en samleskinne for 132 kV og en samleskinne for 100 kV.
 - To shuntreaktorer, hver på ca. 20–60 MVA og driftsspenning 100 kV
 - Nødvendig høyspenningsanlegg
 - Ny permanent adkomstvei på ca. 200 meter, inkludert internvei
- En ca. 100 meter lang 132 kV jordkabel med tverrsnitt med minimum strømføringssevne tilsvarende TSLE 3x1x1000 mm², mellom Tensio sitt koblingsanlegg og ny transformatorstasjon.
- En ca. 1,4 km lang 132 kV jordkabel med tverrsnitt med minimum strømføringssevne tilsvarende TSLE 3x1x1000 mm² fra ny transformatorstasjon og til landtak i Olvika.
- En ca. 142 km lang 132 kV sjøkabel med tverrsnitt med minimum strømføringssevne tilsvarende TKZA 1x3x400 mm², mellom Olvika og Draugen.
- Et permanent masselager med plass til inntil 12 000 m³ skrapmasser fra transformatorstasjonen.
- En permanent kjøreforsterket trasé på ca. 65 meter fra traktorvei til borehull mikrotunnel ved Olvassbekken.

Videre at Tensio TS gis anleggskonsesjon for å etablere følgende elektriske anlegg i tilknytning til Straum transformatorstasjon, i Åfjord kommune, Trøndelag, jf. forslag til ny anleggskonsesjon til Tensio (NVE-ref. 202014582-119):

- Utvidet stasjonsareal med ca. 1,3 dekar til koblingsbygg med grunnflate på ca. 135 m² og største høyde seks meter. Bygget vil inneholde følgende elektriske anlegg:
 - o Et nytt GIS koblingsanlegg med øvre spenningsnivå 132 kV
 - o Nødvendig kontrollanlegg

5.5 NVEs vurdering av innsigelse

Statsforvalteren i Trøndelag har innsigelse til tiltaket på flere områder. Statsforvalteren mener tiltaket er for dårlig utredet innen samfunnssikkerhet, herunder forsyningssikkerhet og kraftbalanse for regionen. Videre forutsatte Statsforvalteren at det blir tatt inn vilkår om søknad etter forurensningsloven for tiltak i sjø. De krevde også at hekkeperioden for spesielt hensynskrevende rovfugler måtte kartlegges og at det blir satt vilkår om at bygge- og anleggsarbeid ikke tillates i disse artenes hekkeperiode. Statsforvalteren savnet også supplerende feltundersøkelser for marint naturmiljø, i form av kartlegging av bunnforholdene langs planlagt sjøkabeltrasé. De krevde også at det blir stilt vilkår om at anleggsfase for aktivitet i sjø skal legges utenom perioden vår/sommer, så langt det er praktisk mulig, primært for å ta hensyn til gyteperioden for torsk.

NVE ba OKEA å svare på de ulike punktene skriftlig inntil et innsigelsesmøte kunne avholdes. OKEA svarte i brev av 20. juni, hvor de opplyste at det var gjennomført prøvetaking av sedimenter i Brandsfjorden, som ikke har påvist forurensede masser. De ba derfor om Statsforvalterens vurdering av behov for søknad etter forurensningsloven. Videre opplyste OKEA at ingen av de kjente hekkelokalitetene til sensitive arter ligger nære nok til at omsøkt løsning kommer i konflikt med anbefalte hensynssoner. OKEA har også lagt fram rapport fra supplerende bunnundersøkelser for marint naturmiljø. Som følge av dette kunne Statsforvalteren anse at punktene om sensitive arter og bunnundersøkelser som imøtekommet, men opprettholdt tre innsigelsespunkter.

NVE arrangerte innsigelsesmøte med Statsforvalteren og tiltakshaverne den 21. september 2022. Statsforvalteren mente at innsigelsespunktene som gjenstod kunne løses dersom NVE kan sette vilkår for anleggsperiode i sjø, at OKEA sender inn søknad etter forurensningsloven og at Statsforvalteren får ytterligere informasjon fra vurderingene som nettselskapene gjorde da de tildelte tilknytning til det omsøkte forbruket

OKEA tilbød søknad etter forurensningsloven, hvor Statsforvalteren vil anse punktet som imøtekommet når denne søknaden er mottatt. NVE forklarte at avbøtende vilkår slik som tidspunkt for anleggsarbeid er vanlig å sette om dette kan dempe virkninger for gitte arter. OKEA ønsker å etterkomme slike hensyn, men ba også om at vinduet for gjennomføring ikke blir for smalt med hensyn til utfordringer med været særlig på høsten. Statsforvalteren vil anse innsigelsen imøtekommet dersom et slikt vilkår står anbefalt i innstillingen. NVE vurderer at et slikt vilkår framstår naturlig å anbefale, uten at man låser tiltakshaver til et for kort gjennomføringsvindu.

NVE ba Tensio og Statnett redegjøre for tildelingen av omsøkt kapasitet og tiltakets innvirkning på øvrig kraftbalanse i regionen, for å imøtekomme innsigelsen knyttet til samfunnssikkerhet. Svarene fra Statnett og Tensio ble videreformidlet til Statsforvalteren per e-post 5. oktober 2022.

Statsforvalteren svarte NVE i brev av 26. oktober 2022 at de ikke anser risikoen og konsekvensene av et kraftsystem i ubalanse som tilstrekkelig belyst gjennom søknaden og tilleggsopplysningene. Statsforvalteren mener det er viktig at konsekvensutredningen belyser hvordan tiltaket kan påvirke samfunnssikkerheten i regionen i et bredere perspektiv, og opprettholder derfor sin innsigelse med punkt nr. 1 i sin uttalelse av 20. mai 2022.

Ettersom energianlegg er unntatt behandling etter plan- og bygningsloven, med unntak av kapittel 2 og 14, har NVE vært i tvil om innsigelsen er hjemlet med rett lovgrunnlag og om Statsforvalteren har myndighet til å fremme innsigelser knyttet til forsyningssikkerhet i saker etter energiloven. NVE vurderer likevel at Statsforvalteren har et ansvar for samfunnssikkerhet, og det dermed er hensiktsmessig at en søker å imøtegå innsigelsen med ytterligere informasjon. NVE er også av den oppfatning at innsigelsen ligger i grenseland til innspill til politiske prioriteringer om elektrifisering og industriutvikling, som ligger utenfor OKEAs søknad. Det er ikke NVEs rolle å foreta politiske prioriteringer, men legger til grunn føringer som er gitt i politiske beslutninger.

NVE og nettselskapene må forholde seg til energilovens bestemmelse om tilknytningsplikt for alle som ønsker det, og har ikke anledning til å prioritere ut fra hva forbruket skal gå til, jf. Statsforvalterens anmerkning om tiltakets påvirkning for andre kraftintensive regionale tiltak. Nettselskapene har i tillegg en utredningsplikt som skal sørge for forsvarlig tilknytning av nytt forbruk i sitt nett. Statnett sitter med det overordnede ansvaret for forsyningssikkerheten og kraftsystemet. Når nettselskapene, inkludert Statnett, vurderer tilknytning av nytt forbruk, er virkninger for forsyningssikkerheten og for eksisterende og fremtidig nett, avgjørende. Dersom det ikke er forsvarlig å tilknytte nettet slik det er i dag, er nettselskapene pliktig til å utrede og søke om tiltak for at det skal være forsvarlig å koble til nytt forbruk samtidig som forsyningssikkerheten opprettholdes. NVE gjør egne vurderinger av tiltakets innvirkning på kraftsystemet, men baserer dette i stor grad på nettselskapenes vurdering, da de kjenner sitt område best.

Statsforvalterens innsigelse med punkt 1 i uttalelse av 20. mai 2022 legges ved NVEs innstilling som Vedlegg C.

6 NVEs vurdering av søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønns sak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler. NVE forutsetter at tiltakshaver forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere jf. ekspropriasjonsloven § 12.

6.1 Hjemmel

OKEA og Tensio har i medhold av lov om oreigning av fast eiendom av 23. oktober 1959 (ekspropriasjonsloven) § 2 nr. 19 søkt om tillatelse til å foreta ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de omsøkte elektriske anleggene, herunder rettigheter for lagring, atkomst og transport. Ekspropriasjonsloven § 2 nr.19 gir hjemmel til å ekspropriere «*så langt det trengst til eller for (...) varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg.*»

Bestemmelsen gir energimyndighetene hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter for å bygge og drive de omsøkte anleggene. Totalt har ca. 79 eiendommer vært berørt av de alternative løsningene som har vært vurdert i konsesjonsprosessen. Omtrent ti grunneiere blir berørt av tiltakene som NVE anbefaler at det gis konsesjon til. Alle disse har inngått tiltredelsesavtaler med OKEA, og omfattes ikke lenger av ekspropriasjonssøknaden. En rettighetshaver blir berørt av ekspropriasjonssøknaden.

6.2 Omfang av ekspropriasjon

Søknaden gjelder ekspropriasjon til nødvendige rettigheter for bygging og drift/vedlikehold, herunder rettigheter for lagring, atkomst, ferdsel og transport i forbindelse med bygging og drift/vedlikehold av de omsøkte anleggene.

OKEA søker om ekspropriasjon til bruksrett for følgende arealer:

- *Kraftledningsgaten*

Nødvendige rettigheter for å bygge, drive og sanere omsøkte kabeltraseer på land og i sjø som vist på søknadskart. Arealbruken er permanent til kabelanleggene eventuelt saneres. Klausuleringsbelte blir på total ca. 10 meter for jordkabeltraseen, og det samme for sjøkabel. Retten omfatter også rydding av skog i jordkabeltraseen i driftsfasen.

- *Lagring, ferdsel og transport*

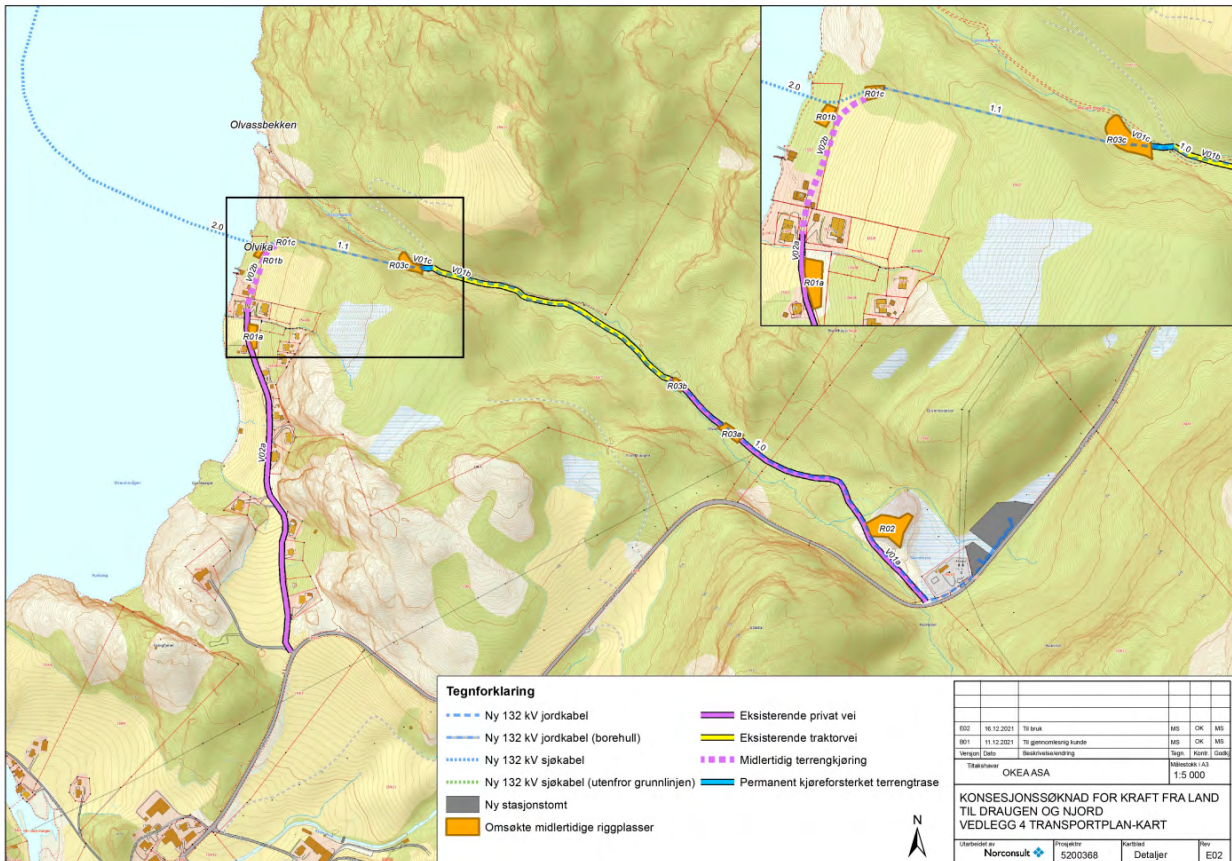
Nødvendige rettigheter for ferdsel og transport i forbindelse med bygging, drift og sanering av omsøkte kabelanlegg og landstasjon, som vist på transportplankart under.

Dette omfatter nødvendige rettigheter til lagring, ferdsel og transport av utstyr og materiell på eksisterende privat vei mellom offentlig vei og ledningsanlegg, i terrenget

mellom offentlig eller privat vei frem til ledningsanleggene og terrengtransport i ledningstraseen. Arealbruken gjelder anleggsfasen, og deretter sporadisk til vedlikehold i driftsfasen, i tillegg til fjerning av anlegget.

- *Riggplasser*

Rett til å etablere riggplasser i henhold til transportplankartet under.

6.3 Interesseavveining

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd: «Vedtak eller samtykke kan ikkje gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade.» Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører, skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

OKEA har søkt om ekspropriasjon for det ene traséalternativet det er søkt om konsesjon til. Det vil være disse løsningene som til sammen skal vurderes ved den interesseavveining som skal gjøres for å ta stilling til ekspropriasjon. Det vil videre være den løsning det er gitt konsesjon for som danner utgangspunktet for interesseavveiningen.

6.3.1 *Vurderinger av virkninger av konsesjonsgitt trasé*

For rettighetshaver er virkningene av traseen i hovedsak knyttet til virkninger av anleggsarbeid i et område som i dag primært benyttes som utmarksbeite. Jordkabelen skal for det meste parallellføres med en eksisterende traktorvei langs Olvassbekken.

6.3.2 *Vurdering av alternative løsninger*

Når det gjelder valg av løsninger for fremføring av de omsøkte anleggene det søkes ekspropriasjonstillatelse for, er vurdering av alternativer knyttet til alternative traséer. NVE har konkludert med at den anbefalte konsesjonsgitte løsningen vil være den beste, alle hensyn tatt i betraktning. For mer informasjon om dette vises det til kapittel 3.

6.3.3 *Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gagn enn til skade*

Interesseavveiningen i denne saken innebærer OKEAs adgang for tilknytning til nettet, dersom petroleumsplattformene Draugen og Njord skal elektrifiseres, avveies mot hensynet til de rettighetshavere som blir berørt og til andre allmenne interesser knyttet til miljø i vid forstand, se kapittel 4.2 og 4.3.

Enkeltpersoner blir i varierende grad direkte berørt av bygging og drift av anleggene som det er gitt konsesjon til og anbefales at gis konsesjon til. Hvorvidt petroleumsplattformene skal elektrifiseres eller ikke bestemmes av andre enn NVE, og NVE forholder seg derfor til tilknytningsplikten, jf. energiloven §3-4. NVE tolker tilknytningsplikten slik at de samfunnsmessige fordelene ved anleggene vil, utvilsomt være større enn skader og ulemper som påføres andre.

6.4 NVEs anbefaling om samtykke til ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

Det foreligger, etter NVEs vurdering, grunnlag etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd, jf. § 2 nr. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de rettigheter OKEA har søkt om. NVE tilrår derfor at det gis samtykke til ekspropriasjon til å bygge og drifte anleggene.

NVE legger til grunn at søknad om forhåndstiltredelse ikke behandles før eventuell ekspropriasjonstillatelse er gitt og skjønn er begjært.

Vedlegg A - Oversikt over lovverk og behandlingsprosess

A.1 Energiloven

For å bygge, eie og drive elektriske anlegg kreves det konsesjon etter energiloven § 3-1. NVE er delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge og drive elektriske anlegg, herunder kraftledninger og transformatorstasjoner. Unntaket er saker som gjelder elektrifisering av olje- og gassplattformer, som behandles etter petroleumsloven, der Olje- og energidepartementet har bedt NVE om å avgjøre innstilling.

A.2 Ekspropriasjonsloven

Tiltakshaver har også søkt om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven. I utgangspunktet skal tiltakshaver forsøke å inngå minnelige avtaler med grunneiere og rettighetshavere for å sikre seg nødvendige rettigheter til bygging, drift og vedlikehold av de elektriske anleggene. For det tilfelle det ikke er mulig å inngå minnelige avtaler med alle grunneiere og rettighetshavere, vil det være nødvendig med ekspropriasjonstillatelse for å kunne gjennomføre tiltaket.

Etter ekspropriasjonsloven § 2 nr. 19 er *kraftliner, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg* mulige ekspropriasjonsformål. I tillegg til ekspropriasjon er det vanlig å søke om forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven § 25, som innebærer en tillatelse til å iverksette ekspropriasjonsinngrep før det foreligger rettskraftig skjønn. Det er NVE som er ansvarlig for behandlingen etter ekspropriasjonsloven, og vil i denne saken ikke fatte vedtak, men avgjøre innstilling til Olje- og energidepartementet.

A.3 Samordning med annet lovverk

A.3.1 Plan- og bygningsloven

Kraftledninger og transformatorstasjoner med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1 er ikke omfattet av lovens plandel. Lovens krav til konsekvensutredninger og krav til kartfesting gjelder fortsatt. Unntaket betyr at:

- konsesjon kan gis uavhengig av planstatus
- det ikke skal utarbeides reguleringsplan eller gis dispensasjon
- det ikke kan vedtas planbestemmelser for slike anlegg

Vedtak om elektriske anlegg som krever anleggskonsesjon skal kun fattes av energimyndighetene. De øvrige myndigheter er høringsinstanser. Statlige, regionale og lokale myndigheter får etter ikrafttredelse av den nye loven innsigelsesrett og klagerett på NVEs konsesjonsvedtak etter energiloven, jf. energiloven § 2-1.

Behandlingsreglene for kraftledninger skal praktiseres for elektriske anlegg med tilhørende konstruksjoner og nødvendig adkomst. Dette innebærer at adkomstveier som er nødvendig for driften av energianleggene skal inntegnes på konsesjonskartet, behandles samtidig med anlegget for øvrig og inngå i konsesjonsvedtaket. Disse skal ikke

behandles etter plan- og bygningsloven, under forutsetningen at disse veiene gis en betryggende behandling etter energiloven, der berørte interesser gis mulighet for å gi sine innspill. Veier som ikke inngår i prosessen fram til konsesjonsvedtaket, skal framlegges i detaljplaner som følger opp konsesjonsvedtaket, eller behandles av kommunene etter plan- og bygningsloven.

Selv om nettanlegg kan etableres uavhengig av innholdet i eksisterende arealplaner, betyr ikke at det er likegyldig for utbygger eller NVE hvilken arealbruk som berøres og hvilke planer som foreligger. Eksisterende bruk av arealene er som før en viktig del av de reelle hensynene som skal ivaretas når alternative traseer vurderes og en konsesjonsavgjørelse fattes. Foreliggende regulering til vern kan for eksempel være en viktig grunn til å unngå dette arealet, men planen gir ingen absolutte krav om å unngå arealet.

Elektriske anlegg som er unntatt fra plan- og bygningsloven skal i kommunale plankart fremtre som hensynssoner, noe som betyr at det skal registreres kraftledninger med tilhørende byggeforbudssoner i samsvar med regelverket til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. På kart vil ledninger være vist som et skravert område. Tidligere framstilling av ledninger som planformål (spesialområde, fareområde) med egne farger skal fases ut. Planformål ved ledninger skal framstilles ut fra forutsatt bruk av arealet i området for øvrig.

Kraftledninger med anleggskonsesjon er også unntatt fra byggesaksdelen i plan- og bygningsloven. Unntaket gjelder elektriske anlegg, som er en fellesbetegnelse på elektrisk utrustning og tilhørende byggtekniske konstruksjoner. Konstruksjoner som ikke har betydning for drift og sikkerhet ved de elektriske anleggene vil derfor omfattes av byggesaksbestemmelsene. Enkelte byggverk tilknyttet transformatorstasjoner vil dermed fortsatt kunne kreve byggesaksbehandling fra kommunen. I denne saken har ikke tiltakshaver søkt om slike byggverk.

A.3.2 Kulturminneloven

Alle fysiske inngrep som direkte kan påvirke kulturminner eller kulturlandskap, skal avklares mot kulturminneloven (kulml.) før bygging. Generelt skal det være gjennomført undersøkelser i planområdet for å avdekke mulige konflikter med automatiske fredete kulturminner, jf. kulml. § 9. Eventuelle direkte konflikter mellom det planlagte tiltaket og automatisk fredete kulturminner, må avklares gjennom en dispensasjonssøknad etter kulturminneloven.

A.3.3 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i framtiden, også som grunnlag for samisk kultur. Loven fastsetter alminnelige bestemmelser for

bærekraftig bruk, og skal samordne forvaltningen gjennom felles mål og prinsipper. Loven fastsetter videre forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Prinsippene i naturmangfoldloven skal trekkes inn i den skjønnsmessige vurderingen som foretas når det avgjøres om konsesjon etter energiloven skal gis, til hvilken løsning og på hvilke vilkår. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det skal fremgå av begrunnelsen hvordan prinsippene om bærekraftig bruk er anvendt som retningslinjer. Tiltakets betydning for forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer eller arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5 drøftes der det er aktuelt. Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

A.3.4 Petroleumsloven

Olje- og energidepartementet har avklart at kraft fra land til Draugen og Njord også krever tillatelse etter petroleumsloven. Dette gjelder landanlegg, sjøkabler, og modifikasjoner på plattformene. Endringer i kraftforsyningsløsningene for Draugen og Njord kan også kreve behandling etter denne loven, med Olje- og energidepartementet som myndighet.

A.3.5 Havenergiloven

Havenergiloven n av 4. juni 2010 har som formål å legge til rette for utnyttelse av fornybare energiressurser til havs i samsvar med samfunnet målsettinger, og for at energianlegg bli planlagt, bygd og disponert slik at hensynet til energiforsyning, miljø, trygghet, næringsvirksomhet og andre interesser blir ivaretatt. Loven gjelder fornybar elektrisitetsproduksjon og omforming og overføring av elektrisk energi til havs. Virkeområdet er norsk sjøterritorium utenfor grunnlinjene og på kontinentalsokkelen. Myndighet etter havenergiloven er Olje- og energidepartementet.

Vedlegg B – Sammenfatning av høringsuttalelser

Konsesjonssøknad og konsekvensutredning samt søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse, ble sendt på høring 6. april 2022. Fristen for å komme med merknader ble satt til 23. mai 2022. Åfjord kommune ble bedt om å legge søknaden ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort etter gjeldende regler ved to anledninger i Adresseavisen og Fosna-Folket. Norsk lysingsblad publiserte høringen 9. april 2022. Kommunale og regionale myndigheter fikk innvilget utsatt frist for å ettersende vedtak fra politisk behandling.

Følgende instanser fikk søknaden på høring: Åfjord kommune, Fylkeskommunen i Trøndelag, Statsforvalteren i Trøndelag, Sametinget, Fosen reinbeitedistrikt, Allskog, Avinor, Dag Bremnes, Equinor ASA, Fiskarlaget Midt-Norge, Fiskebåt, Fiskeridirektoratet, Fiskeridirektoratet Region Trøndelag, Forsvarsbygg, Fortidsminneforeningen den trønderske avdeling, Forum for Natur og Friluftsliv i Trøndelag, Sivert Iversen, Klima- og miljødepartementet, Kystverket Midt-Norge, Riksantikvaren, Havforskningsinstituttet, Natur og Ungdom, Statnett, Miljøstiftelsen Bellona, Norges naturvernforbund, Miljødirektoratet, Norges miljøvernforbund, Norsk ornitologisk forening, Luftfartstilsynet, NTNU-Vitenskapsmuseet, Telenor Kabelnett, Mattilsynet, Friluftslivets fellesorganisasjon, Fosen naturvernforening, Sør-Trøndelag bondelag, Landbruksdirektoratet, Landbruksdirektoratet-Alta, Greenpeace, TeliaSonera Norge AS, Fosen Vind DA, Sjømat Norge, Trønderenergi Vind, Kystrederiene, Naturvernforbundet i Trøndelag, Tensio AS, Naturvernforbundet i Åfjord, John Haftor Haftorsen, Roan og Stoksund Fiskarlag, Refsnes Laks, Helge Knutsen, Gisle Skjervø, Straum grunneierlag, Hilde Irene Engen, Ingemar Strøm og Ole Håvard Aune.

Følgende instanser fikk søknaden til orientering: Norsk institutt for by- og regionsforskning, Oljedirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap region Midt-Norge, Olje- og energidepartementet, Petroleumstilsynet, Neptune Energy Norge AS, Petoro, Wintershell Dea Norge AS.

OKEA orienterte berørte grunneiere og rettighetshavere om søknaden og om fristen for å komme med uttalelser.

Innkommne merknader

NVE mottok 38 høringsuttalelser til konsesjonssøknaden. Samtlige uttalelser er sammenfattet under. OKEA kommenterte uttalelsene i brev/e-post av 20. juni 2022. Kommentarene fra søker er sammenfattet under de respektive uttalelsene.

Enkelte tema, med noe variasjon, har blitt tatt opp av flere høringsinstanser. OKEA behandlet disse temaene i egne avsnitt i sitt tilsvarende svar. Disse oppsummeres kort først:

Forsyningssikkerhet, samfunnsrisiko og fremtidig prisutvikling

OKEA plikter å be om en vurdering av om tiltaket er driftsmessig forsvarlig gjennom søknad om nettilknytning. Tensio TS og Statnett er ansvarlig for å vurdere og svare ut dette, og om

det utløser behov for investeringer i regional- eller transmisjonsnettet for å knytte til forbruket. Statnett vurderer tilknytningen fra Straum som driftsmessig forsvarlig. Tensio opplyser at 132 kV-forbindelsen fra Hofstad transformatorstasjon til Straum som ble etablert i 2018 har god kapasitet også etter at eventuelt forbruk for Draugen og Njord er lagt inn.

OKEA legger opp til at hele den tildelte kraftmengden på 80 MW er med N-0 forbruksbegrensning, dvs. tilknytning på vilkår om utkobling. OKEA mener at landstasjonen og kabelforbindelsen ut til plattformene ikke har noen samfunnskritisk funksjon. Brudd eller feil vil kun påvirke forsyningen og eventuelt produksjonen på plattformene. Plattformene vil ha gassturbiner i reserveberedskap.

OKEA tar ikke stilling til langsiktig utvikling i nettleie eller strømpris, men viser til Statnetts Langsiktige markedsanalyse og NVEs rapport nr. 29/2021 Langsiktig kraftmarkedsanalyse 2021-2040.

Roan og Storheia vindkraftverk

Flere høringsuttalelser viser til dommen fra Høyesterett som fastslår at utbyggingen krenker reindriftssamenes rett til kulturutøvelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, og at vedtakene om konsesjon og ekspropriasjonstillatelse derfor er ugyldige. Videre vises det til at det ikke kan gis konsesjon til nytt forbruk som baserer seg på kraftproduksjon fra Storheia og Roan vindkraftparker. OKEA har hentet inn uttalelser fra Statnett som sier at tiltaket er i et overskuddsområde med tanke på tilgang til kraft, uavhengig av en eventuell avvikling av Storheia og Roan vindkraftverk. Tiltaket vil heller ikke kreve investeringer i sentral- eller regionalnettet utover det økonomiske bidraget fra OKEA for utvidelsen av eksisterende transformatorstasjon på Straum.

Draugen/Njord landstasjon kobles til Straum transformatorstasjon, som via en 132 kV ledning er tilknyttet sentralnettet i Hofstad transformatorstasjon. De nye 420 kV trafostasjonene på Fosen og sør for Trondheimsfjorden (Hofstad, Åfjord, Snildal) har alle tilknyttet vindkraftverk. Når det gjelder mulige konsekvenser for Roan Vindpark (tilknyttet Hofstad 420 kV stasjon) og Storheia Vindpark (tilknyttet Åfjord 420 kV stasjon) etter dommen i Høyesterett i oktober 2021, opplyser Statnett og Tensio at det er tilstrekkelig kraft i regionen til å forsyne Draugen/Njord iht. tildelt nettkapasitet også når man ser bort fra nevnte vindparker. I dette ligger det også en tydeliggjøring av at konsesjonen ikke er knyttet opp til uttak fra Storheia og Roan vindkraftverk.

Kommunale og regionale myndigheter

Åfjord kommune mener at det vil kreve mye av samfunnet for å nå de internasjonale målene for å begrense klimagassutslippene. Søknaden fra OKEA er i tråd med Stortingets ønske om elektrifisering av sokkelen, men kommunen mener likevel det er grunn til å reise enkelte spørsmål til det omsøkte tiltaket. Vil gassen som ikke blir forbrent på plattformene forbrent annet sted med tilsvarende klimagassutslipp? Kan det i så fall med sikkerhet slås fast at denne forbrenningen erstatter fossile energikilder med større klimagassutslipp? Er

det et alternativ at gassturbinene som brukes på plattformene i dag effektiviseres for bedre utnyttelse av gassen?

Kommunen mener konsekvensutredningen mangler vurdering av klimagassutslipp knyttet til fjerning av vegetasjonsdekket for de delene av tiltaket på landjorda. Det bør også tas med i regnskapet hvordan elektrifiseringen gir endringer i globale klimagassutslipp.

Kommunen foreslår at det bør tilstrebes å minimere sjenerende støy fra transformatorstasjonen for omkringliggende friluftsområder. Masseuttak må også gjøres på en måte som gir minst mulig sjenerende inngrep i naturen. Det bør søkes å oppnå samfunnsnyttig bruk av massene, eksempelvis til utbedring av veg i nærområdet.

OKEA svarer at prosjekteringen av Skardmyra landstasjon vil prøve å legge til rette for at anleggene utformes på en så skånsom måte som mulig. Utførte grunnundersøkelser fra stasjonstomta viser at overskuddsmasser i all hovedsak vil bestå av skrapmasser, som er uegnet for samfunnsnyttige formål.

Trøndelag fylkeskommune v/fylkesutvalget mener at en elektrifisering av norsk sokkel ikke må gå på bekostning av utvikling og etablering av ny industri på fastlandet og strømprisen til innbyggere og industri. Samtidig ser fylkeskommunen at reduksjon av utslippene på norsk sokkel er en forutsetning for at Norge skal klare å nasjonale og globale klimamål. Elektrifiseringen er avgjørende for å få det til og nødvendig for å sikre fremtidige jobber og verdiskaping, men også sikre Europa tilgang til olje og gass fremstilt på en måte som gir minst mulig utslipp.

Fylkeskommunen viser til flere felt planlegger for delvis elektrifisering med kraft fra land og kraft fra havvind. De mener at den storstilte planlagte utbyggingen av havvind må ses i sammenheng med elektrifiseringen av sokkelen. Selskapene som opererer på norsk sokkel, må ta sin del av ansvaret for å sikre nok elektrisk kraft for å nå klimamålene ved å bidra til kostnadene for utvikling og utbygging av havvind. Fylkeskommunen vil peke på at det må utarbeides en helhetlig plan for elektrifiseringen av sokkelen med samordnet utbygging av kabler fra land, utbygging av landanlegg og storstilt utbygging av havvind.

Trøndelag fylkeskommune mener derfor at OKEAs planer om kraft fra land til Draugen og Njord må utredes ytterligere før det tas stilling til søknaden. En helhetlig plan for utbygging og deelektrifisering må vurderes samtidig med en storstilt utbygging av havvind i Norskehavet.

OKEA forholder seg til fastsatt utredningsprogram fra NVE etter energi- og havenergiloven. Det er fastsatt et eget program for konsekvensutredning etter petroleumsloven. Søknaden etter petroleumsloven oversendes OED innen utgangen av året, og vil besvare momentene som bringes opp med henvisning til PUD/PAD.

Statsforvalteren i Trøndelag kommenterer søknaden samlet fra de ulike fagavdelingene.

Landbruksavdelingen anbefaler alternativ 1.0 ut fra berørte landbruksinteresser, og gir faglig råd å unngå alternativ 4.0 pga. forringelse av viktige kulturlandskapsverdier.

Klima og miljøavdelingen har innspill til flere temaer:

- *Forurensning:* Dersom prøvene fra Brandsfjorden dokumenterer forurensning over tillatte grenseverdier, må OKEA utforme egen søknad etter forurensningsloven. Statsforvalteren forutsetter at tas inn vilkår om dette i konsesjonen fra NVE, og fremmer innsigelse til søknaden om det ikke skjer.
- *Naturmangfold på land:* Statsforvalteren mener at konsekvensutredningen for naturmangfold må oppdateres med vurderinger ut fra Norsk rødliste for arter 2021. Videre mener de at jordkabel er det beste alternativet for naturmangfoldet på land. Støyforstyrrelser på vilt og hekkende fugl må unngås mest mulig, og det må settes vilkår om at bygge- og anleggsarbeid ikke tillates i artenes hekkeperiode. Om det ikke skjer, retter Statsforvalteren innsigelse til konsesjonssøknaden.
- *Naturmangfold i sjø:* Med grunnlag i manglende kunnskapsgrunnlag (naturmangfoldloven § 8) har Statsforvalteren innsigelse til at det blir gitt konsesjon. For at den skal trekkes, må sjøkabeltraseen være visuelt kontrollert og kartlagt, slik at kabelen kan legges uten å komme i konflikt med koraller eller andre truede arter eller naturtyper. Statsforvalteren ønsker å få tilsendt søknaden på nytt når undersøkelser er gjennomført og konsekvensvurderingen for naturmangfold i sjø er oppdatert. De krever også et konsesjonsvilkår om at anleggsfasen utføres utenom tider med høy biologisk aktivitet i sjø så langt det er praktisk mulig, og har innsigelse til konsesjonssøknaden inntil et slik vilkår tas inn.
- *Vann:* Olvassbekken har årssikker vassføring, og tiltak i denne fordrer at det søkes etter vannressursloven § 11 om kantvegetasjon skal fjernes.

Samfunnssikkerhetsavdelingen mener at det på bakgrunn av det grønne skiftets langsiktige tidslinje vil etableres mange kraftkrevende tiltak. I kombinasjon med variabel krafttilgang kan dette medføre ubalanse og kraftunderskudd, med negative konsekvenser for samfunnssikkerheten. Statsforvalteren anbefaler at det gjøres vurderinger av behovet for å prioritere tiltakene som skal understøtte det grønne skiftet. I den forstand mener statsforvalteren at utredningen ikke tilfredsstiller vurderinger av samfunnssikkerhet, og anbefaler en grundigere vurdering av dette som en del av risiko- og sårbarhetsanalysen. Statsforvalteren gjør oppmerksom på at det er områder under marin grense, og det vises aktsomhet for mulige forekomster av skredfarlig kvikkleire. Dette bør følges opp iht NVEs egen veileder 1/2019.

Statsforvalteren ønsker at flere spørsmål belyses nærmere i et samfunnssikkerhetsperspektiv:

1. Hvordan påvirker tiltaket forsyningsikkerheten i regionen nå og i et framtidig perspektiv, og hvordan påvirkes samfunnssikkerheten?
2. Med bakgrunn i samfunnssikkerheten bør det risikovurderes hvordan dette tiltaket påvirker andre kraftintensive tiltak som planlegges i lys av det grønne skiftet. Dette

må vurderes i et scenario med kraftunderskudd for regionen, eller i lys av andre hendelser med negativ innvirkning på kraftforsyningssikkerheten.

3. Hvordan vil kraftforsyning til dette tiltaket prioriteres og hvilke tiltak kan vurderes i et samfunnssikkerhetsperspektiv, for å ivareta andre kritiske samfunnsfunksjoner i et scenario med kraftunderskudd for regionen?

Statsforvalteren fremmer innsigelse fordi konsekvensutredningen mangler ROS-analyse og vurderinger av tiltakets påvirkning på samfunnssikkerheten.

Statsforvalteren påpeker også at konsekvensutredningen bør vurdere om tiltaket bygger opp under eller bryter med FNs bærekraftsmål, slik intensjonen til nasjonale retningslinjer er i tråd med tiltak og utvikling. Statsforvalteren peker da på mål nummer 9 Industri, innovasjon og infrastruktur, 13 Stoppe klimaendringene og 14 Livet i havet.

***OKEA** opplyser at prøvetakingsprogrammet i Brandsfjorden har dokumentert at det kun er rene masser i Brandsfjorden. OKEA har oversendt sluttrapport til Statsforvalteren og bedt om en vurdering av behovet for å utarbeide søknad etter forurensningsloven, men har så langt ikke mottatt svar på henvendelsene. Fagutredningen ble ferdigstilt i september 2021, basert på fastsatt utredningsprogram samme år. Revidert rødliste ble lansert to måneder etter at utredningene var ferdig, i november 2021. Norconsult har gjennomgått oppdatert rødliste og vurderer ikke at endret status for enkelte arter i ny rødliste fra 2021 gir grunnlag for å endre konsekvensvurderingene.*

Til punktet om hensyn til sårbare arter viser OKEA til vedlegg til fagrapporten «Elektrifisering av Draugen og Njord - Arter unntatt offentligheten» hvor kunnskapsgrunnlaget for sårbare arter er omtalt og kartfestet. Her er det også gjort konkrete vurderinger av konsekvenser for ulike arter opp mot de utredede traseene, i anleggsfasen og i driftsfasen. Ingen av de kjente hekkelokalitetene ligger nær nok til at omsøkt løsning kommer i konflikt med anbefalte hensynssoner knyttet til bakketransport eller støyende aktivitet som helikopter og sprengningsarbeider.

OKEA har begynt å se på en detaljprosjektering av tiltaket. Jordkabeltraseen forventes å kunne etableres med tilstrekkelig avstand til Olvassbekken, slik at det ikke vil være behov for å fjerne eksisterende kantvegetasjon. Unntaket er de to punktene hvor kabeltraseen vil krysse bekken. Her er det imidlertid etablert en eldre landbruksvei, slik at kantvegetasjonen allerede er fjernet. Når detaljprosjektering er ferdig, vil OKEA ha bedre innsikt i om tiltaket utløser behov for å søke om tillatelser etter vannressursloven § 11.

OKEA viser til kommentarene som ble gitt til innkomne høringsuttalelser til utredningsprogrammet. Det vises også til NVEs vurderinger av dette i dokumentet «Bakgrunn for utredningsprogram», kapittel 3.3.3.

OKEA har forholdt seg til fastsatt utredningsprogram etter energi- og havenergiloven fra NVE. Det er gjennomført en risikoanalyse for anlegg og utstyr våren 2022.

OKEA har foretatt grunnundersøkelser av stasjonstomten, og planlegger i løpet av sommerhalvåret 2022 å gjøre vurderinger av kabeltrasé og adkomstvei/anleggsområder i Olvika. Arbeidet utføres av geotekniker og blir vurdert i tråd med NVE veileder 1/2019.

Sentrale myndigheter

Fiskeridirektoratet forutsetter at sjøkabel legges på en slik måte at feltene for aktive og passive redskaper som direktoratet omtaler fortsatt kan benyttes som tidligere uten begrensninger. De forutsetter også at deres opplistede forutsetninger stilles som vilkår i en eventuell tillatelse. Fiskeridirektoratet mener det er positivt at kabelen graves ned og beskyttes på en god måte for å unngå skader på den og fiskeriredskaper. Anleggsfasen bør ta hensyn til låssatt fisk på låssettingsplassen for sild og makrell ved Straum, og det samme dersom det står fisk på oppdrettsanlegget til Refsnes Laks i Brandsfjorden. Utleggingen av sjøkabelen kan gi negativ påvirkning på gytefeltet for torsk i Brandsfjorden, og kabelleggingen bør derfor gjennomføres utenom gyteperioden for torsk februar–april. Fiskeridirektoratet forutsetter at alt arbeid som skal foretas i forbindelse med sjøkabelen gjennomføres på en så skånsom måte som mulig, og utenfor den tiden av året det er høy biologisk aktivitet i sjøen (vår og sommer), og spesielt i gyteperioden for torsk.

OKEA har fått utført studier av beskyttelsesstrategi for sjøkabelen. Gjennom ulike tiltak (nedspyling, nedgraving, steininstallasjon) søkes det å etablere overdekke på ca. én meter langs hele traseen. OKEA er positiv til å se på mulighetene til å unngå anleggsaktivitet i perioden februar–april. Detaljene rundt dette vil bli beskrevet i en eventuell MTA-plan. OKEA vil følge gjeldende lovverk og rettspraksis for ev. erstatninger av fiskeredskaper som går tapt eller skades som følge av den installerte sjøkabelen.

Riksantikvaren skriver at konsekvensutredningen og fagrapporten for kulturminner etter deres mening et tilstrekkelig grunnlag for vurdering av tema kulturminner under vann, sammen med brevet fra NTNU vitenskapsmuseet. Det er viktig at kabeltraseen ikke kommer i konflikt med de registrerte skipsvrakene, og at det etableres en tilstrekkelig buffersone. Selv om undersøkelsesplikten i henhold til kulturminneloven er oppfylt, gjør Riksantikvaren likevel oppmerksom på at funn av skipsvrak eller andre kulturminner i sjø medfører meldeplikt til vedkommende myndighet jf. kulturminnelovens § 14 tredje ledd.

Tiltakshaver tar uttalelsen til etterretning.

Mattilsynet opplever at konsekvensutredningen er grundig gjennomført og belyst på en god måte. De har gitt innspill tidligere om at de alternativene som har endt som omsøkt, 1.0-1.1 og 2.0-1.0 er de som berører drikkevanskildene i området minst. Mattilsynet det bør gjennomføres en ROS-analyse etter at entreprenør er valgt, for å vurdere risiko og sårbarhet for akvakultur og drikkevann som kan oppstå under anleggsarbeidet, og tiltak for å hindre at dette skjer.

OKEA tar uttalelsen til etterretning.

Miljødirektoratet forutsetter at kunnskapsgrunnlaget om naturverdier i sokkelområdet og kystsoner er grundig kartlagt før endelig valg av sjøkabeltrasé. Foreslått

minimumsavstand fra kartlagte naturverdier til sjøkabeltraseen bør legges til grunn ved endelig valg av trasé. Det samme gjelder forurensningssituasjonen i sediment. Miljødirektoratet forventer at sjøkabeltraseen optimaliseres på bakgrunn av detaljert sjøbunnskartlegging, og at utredede skadeforebyggende tiltak gjennomføres for å unngå påvirkning på naturmiljø. De savner også vurderinger knyttet til valg av tidspunkt for legging av sjøkabel og påvirkning i konsekvensutredningen. Direktoratet forventer også at anlegget vil inngå i Draugen og Njord sine avslutningsplaner, men anbefaler at dette er vurderinger som også gjøres før en eventuell utbygging. Det bør ikke planlegges utbygging på en slik måte som vil være til hinder for fremtidig fjerning av installasjoner, herunder sjøkabler.

OKEA vurderer at disse undersøkelsene svarer ut det manglende kunnskapsgrunlaget Miljødirektoratet etterlyser. OKEA er kjent med at installasjon av sjøkabelen kan utløse behov for søknad etter forurensningsloven.

OKEA har gjort en detaljert ny kartlegging av kaldtvannskoraller langs hele kabeltraseen og gjort oppdaterte fagutredninger basert på dette kunnskapsgrunlaget. Traseen er justert som følge av kartlegging og risikoen for skade på korallforekomster er redusert. OKEA er enig i Fiskeridirektoratets vurderinger av at kystnære gyte- og oppvekstområder (særlig torsk) vil være ett av de viktigste hensynene å ta.

OKEA har også hatt samtaler med Roan og Stoksund fiskarlag i forbindelse med høringen av denne søknaden. OKEA er positiv til å se på mulighetene til å unngå anleggsaktivitet i de periodene som potensielt kan påvirke fiskeri og marint naturmiljø. Denne type installasjon er imidlertid sårbar for dårlig vær. Innføring av tidsbegrensninger som gir et kort tidsvindu for gjennomføring vil derfor gi en svært stor gjennomføringsrisiko for prosjektet. OKEA ber derfor om at det ikke ilegges en hensynssone som varer helt frem til september. OKEA vil imidlertid se på muligheten til å starte leggeoperasjonen ute ved plattformene, slik at aktiviteten i kystnære strøk utføres så seint på året som mulig.

OKEA viser til omtale av forurensningssituasjonen nær Draugen og Njord i konsesjonssøknaden. I søknaden har OKEA henvist til at det vil bli utformet en egen søknad etter forurensningsloven for tiltaket i dette området.

Ved avslutning av virksomheten vil anlegget for kraft fra land inngå i avslutningsplaner for hhv. Draugen og Njord. Avslutningsplanene legges fram for myndigheter i god tid før virksomhetene er planlagt å opphøre. I forbindelse med forespørsel for anskaffelse av sjøkabel har OKEA bedt tilbydere foreslå metode for fjerning.

Oljedirektoratet uttaler at konsekvensutredningen for landdelen av tiltaket er god, med avbøtende tiltak i områder med verdi for naturmangfold. De trekker fram følgende enkeltpunkter:

- Kap. 1.3.2 i søknaden vedrørende sjøkabeltrasé ved Kaurleia, der omsøkt trasé ikke er lik traseen som ble undersøkt ved sjøbunnsundersøkelsen, bør suppleres med en uttalelse fra NTNU Vitenskapsmuseet og en sjøbunnseksperter. Det er viktig for å sikre at

traseen er akseptabel med tanke på marin arkeologi og sjøbunnshabitater. Oljedirektoratet ønsker å holdes oppdatert ved eventuelle endringer fra forrige survey.

- Konsekvensutredningen inneholder gode utredninger av korallforekomster langs kabeltraseen, men mangler vurdering av andre sårbare bunnhabitater.
- Til permanent massedeponi bør det tas prøver av massen for å sikre tilstandsklasse i henhold til gjeldende reguleringsplan for deponiet.
- Det er uheldig at sjøbunnsundersøkelser utføres etter KU, da det er en sentral del av å forstå konsekvensene. Det er heller ikke spesifisert når undersøkelsene vil bli utført.
- Tidspunkt for installasjon for å tilpasse årsvariasjoner, som gytetid for fisk osv., bør vurderes som avbøtende tiltak.

OKEA viser til sitt svar om supplerende undersøkelser.

Sametinget skriver at den sørsamiske reindriften i området har vært sterkt berørt av vindkraftutbyggingen på Fosen, hvor Høyesterett har dømt to av vindkraftkonsesjonene som ugyldige. Derfor mener Sametinget at elektrifisering av sokkelen ikke kan brukes som et påskudd for videre drift av vindkraftverkene. Saksbehandlingen kan ikke ta utgangspunkt i at de omstridte og folkerettsstridige kraftverkene vil bestå, slik det synes å komme frem av konsesjonssøknadens pkt. 3.4.5 på side 34. Sametinget anser at det ikke kan settes i verk tiltak som forverrer situasjonen for reindriften i området, og at energimyndigheten i nåværende situasjon har et spesielt ansvar for å overholde dette.

OKEA viser til sine kommentarer om forsyningssikkerhet og vindkraft.

Forsvarsbygg ivaretar Forsvarets arealinteresser og skriver at det har vært dialog mellom OKEA i forbindelse med saken. Resultatet av dialogen er gjengitt i saksdokumentene som er sendt på høring. Forsvarsbygg har ingen øvrige merknader til saken.

OKEA tar uttalelsen til orientering

Kystverket viser til sin uttalelse av 24.11.2021, hvor de blant annet gjorde oppmerksom på at kabeltraseen burde legges utenom det registrerte akvakulturområdet i Brandsfjorden, jf. kartutsnitt under.

Akvakulturanlegg i Brandsfjorden

Ettersom dette ikke er vurdert i søknaden, vil det føre til en kompliserende leggefase, men det er dialog med anleggseier om en felles og optimalisert løsning. Kabelen er videre planlagt i åpent farvann med mulighet for andre fartøy å gå utenom, med unntak av leggefase, som har et midlertidig begrensingsområde på 500 meter rundt kabelleggingsfartøyet. Etter legging vil en sjøkabel i utgangspunktet ikke være til særlig hinder for sjøvertsferdsel utover at den kan medføre begrensninger på ankring ved deler av strekningen. Kystverket minner om at legging av sjøkabel krever tillatelse etter lov om havner og farvann. Det vil derfor være behov for god dialog for at leggefase skal bli til minst mulig ulempe for skipstrafikken innaskjærs.

OKEA har hatt flere samtaler med Refsnes Laks, bl.a. i forkant av sjøbunnsundersøkelsene, der fartøy måtte passere deres oppdrettsanlegg. OKEA vil nå konkretisere videre samtaler med Refsnes Laks angående kabelleggingen. OKEA planlegger å sende inn en egen søknad etter lov om havner og farvann i god tid før anleggsstart.

Tekniske instanser

Statnett opplyser at Hofstad per i dag er et av de beste punktene i landet for å tilknytte offshore elektrifisering. Det er stor kapasitet i området, som i de fleste timer av året har stort overskudd av vindkraft. 132 kV stasjonen Straum driftes i dag radielt fra Hofstad for å hindre transitt og overlast i regionalnettet. Statnett skriver at tilknytningen av

Draugen/Njord ikke vil ha noen betydning for forsyningsikkerheten i området. Ved feil på 420 kV-ledningen Namsos–Hofstad eller 132 kV-ledningen Hofstad–Straum vil nettselskapene ikke kunne gjenopprette hele forbruket på Draugen/Njord gjennom regionalnettet. At OKEA ønsker hele sitt forbruk tilknyttet med vilkår om utkobling, gjør at det fortsatt er reservekapasitet i området. Når 420 kV-ledningen Åfjord–Snilldal er på plass, forventet i 2027, vil det være stor N-1-kapasitet i transmisjonsnettet i Hofstad. Også etter at Draugen og Njord eventuelt er tilknyttet, vil Hofstad være en ideell transmisjonsnettstasjon for tilknytning av annen næringsvirksomhet med stort kraftbehov.

Konsesjonær har ansvaret for å avklare anleggenes funksjonalitetssegenskaper før anleggene settes i bestilling, det vil si i god tid før planlagt idriftsettelse. Søknad om funksjonalitet (fos) må sendes uavhengig av konsesjonssøknaden.

OKEA sendt søknad etter FOS § 14 i april 2022. Statnett har oppgitt en forventet saksbehandlingstid på minimum tre måneder.

Telenor påpeker at kabelanleggene medfører kryssinger av Telenors sjøkabler i Brandsfjorden, og luftkabelnett ved Straum transformatorstasjon. Sistnevnte kryssing er uproblematisk. Ved kryssing av sjøkabelen må kryssingen etableres slik at det ved feil på Telenors fiberoptiske kabel, vil være mulig å dra denne opp for reparasjon og skjøting. Kraftkabelen må også legges slik at det ikke kan oppstå galvanisk kontakt imellom armeringene til Telenors kabel og OKEAs kraftkabel.

Figur 15: Telenors kabel over Brandsfjorden er markert i blått

OKEA opplyser at alle kryssinger vil utføres iht. gjeldende retningslinjer og spesifikasjoner (eks. DNV og Gassco) og nedfelles i separate kryssingsavtaler. Madrasser og steininstallasjon er standard løsninger som blant annet vil sikre hensynene som påpekes av Telenor. OKEA vil dekke tilleggskostnaden for tilkomst til Telenors kabel som følge av den installerte sjøkabelen for kraft fra land.

Bedrifter, interesseorganisasjoner, grunneiere og privatpersoner

Nord-Fosen siida via advokatfirma Dalan DA viser til Fosen-dommen fra Høyesterett om at utbyggingen av Roan vindkraftverk krenker Nord-Fosen siida sine rettigheter iht. FN-konvensjonen om politiske og sivile rettigheter (SP) artikkel 27. Siden Olje- og energidepartementet ikke har fulgt opp dommen med vedtak om at vindkraftverket må fjernes, mener siidaen at «beget er fullt» og nye inngrep på deres områder ikke kan tillates. Videre skriver siidaen at det fremstår som uforsvarlig at det gjennomføres en høringsrunde om tiltak i deres område før en riving av Roan er vedtatt. Som et minimum ville det krevd en langt mer omfattende konsekvensutredning, basert på den foreliggende situasjonen at vindkraftverket er i full drift og Roan/Haraheia er tapt som reindriftsområde. Nord-Fosen siida ber om at saksbehandlingen innstilles inntil Roan vindkraftanlegg er vedtatt fjernet, og har også bedt om konsultasjonsmøte i saken.

OKEA skriver at konsekvensutredningene er basert på dialog med Nord-Fosen siida. Fagutredet avholdte et digitalt møte med siidaen i mai 2021. Formålet med møtet var å få bedre innblikk i reindriftas bruk av områdene, og dermed få et bedre grunnlag for å vurdere verdi, påvirkning og konsekvenser av tiltaket. Videre var et viktig formål å avdekke eventuelle avbøtende tiltak som tiltakshaver kan gjennomføre for å fjerne eller redusere negative konsekvenser for reindrifta. Her ble det drøftet om det var behov for felles befaringer, men sammen med reindrifta ble det konkludert med at dette ikke var nødvendig. Konsekvensvurderingene har vært basert på foreliggende situasjon. Verdien av de gjenværende kystvinterbeitene har blitt vurdert som middels/stor nettopp på grunn av den sterke forringelsen som følge av vindkraftutbyggingen. OKEA mener fagutreders vurdering av at konsekvensene av konsesjonssøkt løsning (jordkabel ut til sjø) ikke vil medføre noen negativ virkning i driftsfasen, er rimelig. Det vises også til kapittel 4.10 i fagrapporten for næringsinteresser, hvor reindriftas innspill til tiltaket i dialogmøtet er referert.

Norges Miljøvernforbund krever at søknaden avslås og lister en rekke grunner for sitt syn. De problematiserer at Ola Borten Moe, som er minister i inneværende regjering, også er aksjonær og blant grunnleggerne av tiltakshaver OKEA. Miljøvernforbundet mener at energien som plattformene skal elektrifiseres fra kommer fra anlegg som Storheia og Roan vindkraftverk, der Høyesterett har kjent konsesjonsvedtakene ugyldige. Naturinngrepene er store uansett trasévalg. Miljøvernforbundet mener også at elektrifisering av offshoreinstallasjoner er et så stort energipolitisk spørsmål at det ikke kan fattes enkeltvedtak som i denne saken. De skriver at tiltaket vil legge press på prisbildet for kraft i Midt-Norge, som kan være energipolitisk skadelig. Elektrifisering av oljeinstallasjoner med landstrøm er tvilsomt som klimatilak, med bakgrunn i klimaeffektene fra selve elektrifiseringskomponentene samt elektrisitetens opphav i et livssyklus-perspektiv, mener Miljøvernforbundet.

I sum krever de at søknaden avslås, fordi det er en for stor energipolitisk sak til å bli behandlet før en overordnet og fornuftig energipolitikk er på plass. Saken har i tillegg så mange uheldige sider at det ikke kan være noen grunn til å gå ytterligere videre.

OKEA viser til sine kommentarer til spørsmålene om forsyningssikkerhet og vindkraft.

Fosen Naturvernforening mener at begrunnelsen for tiltaket er feil, fordi at reduserte klimautslipp fra sokkelen uansett havner et annet sted, og fordi kraftforsyning basert på vindkraft fra Fosen ikke kan regnes som en langsiktig løsning etter dommen i Høyesterett. Klimagassutslippene er ikke spesifisert i byggefasen og produksjonsfasen utenom en beregning av karbontap fra vegetasjonsdekket, som foreningen også mener er feil fremstilt. Naturvernforeningen stiller også spørsmål ved robustheten i nettilknytningen med et uttak opptil 80 MW. Dersom Storheia og Roan vindkraftverk legges ned, som de forventer, bør det være en hovedgrunn for at elektrifiseringen av plattformen faller bort, ettersom Fosen som region behøver kraften selv til privat forbruk og næringsformål.

Naturvernforeningen mener kabeltraseen vil berøre særlig viktige havområder med leveområder for en rekke arter, samt forekomster av koraller. Det er svært betenkelig å gjøre inngrep i disse korallområdene.

Til konsekvensutredningen savner foreningen en grundigere analyse av alternativer for elektrifiseringen etter § 19 i forskrift om konsekvensutredninger. Det bør beskrives hvilke muligheter det gir å oppgradere plattformenes gasskraftteknologi. Mener også at muligheten for havvind burde inngått som alternativ. Det stilles også spørsmål om kostnadsbruken for tiltaket opp mot de ikke-prissatte kostnadene for miljøverdier. Naturvernforbundet mener til slutt at den gassen som ikke brennes på plattformen, men selges, går til laveffektive formål som uansett vil ha høye utslipp. I sum mener Fosen Naturvernforening at tiltaket ikke bør gis konsesjon, fordi ulempene overstiger de eventuelle positive virkningene.

OKEA sier at beregninger av utslipp fra frigitte karbonlagre er basert på type vegetasjon som skal graves ut. Stasjonstomten inneholder en stor del myr, men også andre vegetasjonstyper som har lavere utslippspotensial. Valg av influenssone for vurdering av konsekvenser for marint naturmangfold er kommentert under svar på høringsuttalelsen til Miljødirektoratet. En konsekvensutredning av alternative kilder til kraftforsyning inngår som en del av søknad etter petroleumsloven. OKEA henviser derfor til denne.

Naturvernforbundet i Trøndelag mener i hovedsak at konsesjoner til bruk av strøm må avgrenses til naturvennlige prosjekt som medvirker til omstillingen til en natur- og klimavennlig økonomi. Å bruke strøm for å fortsette med klimaskadelig oljeutvinning er ikke riktig prioritering. Derfor har forbundet i gjeldende arbeidsprogram et mål om at planer for elektrifisering av sokkelen med kraft fra land skal skrinlegges.

Forbundet viser til at plattformen Draugen har kort gjenværende levetid, men at både Draugen og Njord har høy utslippintensitet. Derfor bør CO₂-utslippskuttene heller tas ved å stenge produksjonen tidligere gjennom å ikke fornye tillatelsene til utvinning.

Naturvernforbundet vil ikke at kabeltraseen på land skal gå gjennom et område viktig for arter med høye krav til fuktighet og skygge, slik som langs Olvassbekken. I sjøen mener forbundet at det er sårbare naturtyper som kaldtvannskoraller som kan bli forringet.

Naturvernforbundet synes det er vanskelig å påpeke faktiske konsekvenser uten detaljene som først kommer i miljø-, transport- og anleggsplanen. Utenom det skriver de at elektrifisering av Draugen og Njord ikke er til gagn som et klimatiltak. Det er heller ikke samfunnsøkonomisk lønnsomt og svarer dårlig på problemet en søker å løse med tiltaket.

OKEA kommenterer at kabeltraseen ut til Olvika vil etableres langs (ved siden av) eksisterende vei/traktorvei. Med forbehold om at detaljprosjekteringen ikke er ferdig, vil traseen med stor sannsynlighet legges på motsatt side av Olvassbekken enn eksisterende vei/traktorvei. Dette gjør at det trolig ikke vil være behov for rydding av kantvegetasjon mot bekken. Et belte på ca. 10 meter henviser i første rekke til anleggsbredden i byggeperioden. I disse 10 meterne inngår en kjøretrasé langs kabelgrøften, selve kabelgrøften og nødvendig plass til utgravde masser. Eksisterende vei/traktorvei inngår i dette beltet. Behovet for vegetasjonsrydding vil derfor være begrenset til et belte på 3–5 meter. Siden denne vegetasjonsryddingen skjer langsetter en eksisterende vei/traktorvei, har fagutreder vurdert at konsekvensene av dette vil være svært begrenset. OKEA viser ellers til supplerende undersøkelser som er utført.

Bellona konkluderer med at konsesjonssøknaden ikke tilfredsstillere flere krav og forventninger, og må sendes tilbake til operatøren for Draugen slik at manglene kan bli dekket. Bellonas etterlyser følgende informasjon:

- En vurdering av forholdet til Hurdalsplattformen, der regjeringen i størst mulig grad vil at havvind eller annen fornybar strøm produsert på norsk sokkel brukes til å redusere klimagassutslipp fra drift av plattformen.
- Utredning av ulike alternative teknologiløsninger, som veileder for PUD/PAD pålegger operatøren å gi opplysning om. Bellona kan ikke se at dette er gjort for Draugen og Njord, siden kun kraft fra land er vurdert. Havvind er ikke nevnt i dokumenter som er gjort tilgjengelig for høring.

Bellona kommenterer videre at Draugen har hatt lav produksjonsrate og setter spørsmålstegn ved at det skal investeres fire milliarder kroner til kraft fra land uten å nevne mulighetene til å gjenbruke infrastrukturen. Bellona anbefaler en utredning av fullskala utbygging av havvind på Draugen-lisensen for å erstatte mest mulig bruk av gass turbine, og i en størrelse som muliggjør eksport av overskuddsstrøm til land. De forutsetter da at havvindproduksjonen kan fortsette etter at petroleumsvirksomheten tar slutt.

OKEA viser til at dette ikke er en søknad etter petroleumsløven. OKEA har utarbeidet en egen søknad med tilhørende konsekvensutredning etter dette lovverket. Søknaden forventes oversendt OED innen utgangen av 2022. Spørsmålene som bringes opp av Bellona, med henvisning til veileder for PUD/PAD, er besvart i disse utredningene.

Trøndelag sørvest, Lakseregionen er et interkommunalt samarbeid med kommunene Skaun, Orkland, Heim, Aure, Hitra, Frøya, Rennebu, Rindal, Ørland og Surnadal. De er tydelige på at den økte kraftforsyningen som følge av vindkraftutbyggingen på Fosen må komme regionen til gode, før den eventuelt blir brukt til å elektrifisere sokkelen. Videre viser de til at det i Statnetts utviklingsplan ikke er kapasitet til mer forbruk eller produksjon før 420 kV-ledningen Åfjord–Snildal er satt i drift. Usikkerheten skaper uforutsigbare rammer for næringslivet i regionen. Regionrådet har bedt Statnett prioritere bygging av sjøkabel Snilldal–Åfjord snarest mulig og senest innen 2024. En prioritering av kraftforsyning fra land til Draugen og Njord vil ha konsekvenser for utvikling av regionens næringsliv.

***OKEA** tar uttalelsen til orientering.*

Næringsalliansen for Trøndelag (NAT) har forståelse for ønsket om å få ned klimagassutslippene fra petroleumsvirksomheten på sokkelen. De mener også at elektrifiseringen av sokkelen må balanseres opp mot kraftbehovet Trøndelag har, prisutvikling på kraft og hvordan det påvirker næringsliv og muligheter for utvikling av landbasert industri som også spiller inn i det grønne skiftet. NAT ber om at søknaden utredes suppleres med følgende utredninger:

1. Vil det være nok kapasitet til å forsyne Draugen og Njord med 80 MW årlig, uten at det skaper utfordring for øvrig næringsliv i Trøndelag dersom vindkraftverkene Roan og Storheia må fjernes.
2. Hvordan vil kraftprisen utvikle seg dersom tiltaket får konsesjon, også gitt en situasjon uten Roan og Storheia?
3. Hvordan vil ny overføringsledning mellom prisområde midt og vest/øst sammen med 80 MW til Draugen og Njord påvirke prisbildet for trøndersk næringsliv?

***OKEA** viser til sine kommentarer knyttet til forsyningssikkerhet og forholdet til Roan og Storheia vindkraftverk.*

Roan og Stoksund fiskarlag forutsetter at kablen graves ned i havbunnen til den har passert skipsleia utenfor Terningen lykt, hvis det innstilles på omsøkt alternativ. Fiskarlaget forutsetter videre at eksperter med kunnskap fra havforskning deltar i arbeidet med leggingen, slik at livet på havbunnen forstyrres minst mulig, også med tanke på fisk, reker og øvrige organismer som lever i havet. Fiskarlaget poengterer likevel at det er alternativ 4.0 som er best sett fra fiskernes ståsted, fordi en trasé ut fra Sandvika i liten grad vil berøre kystnære fiskeområder. For begge alternativ ønsker man at det også kartlegges behov for nedspyling av kabel på åpent hav. På generelt grunnlag er fiskarlaget opptatt av løsninger med minst konsekvenser for næringsliv, befolkning og natur, men uttaler seg primært for den delen av næringslivet som omhandler fiskerne i kommunen. Brandsfjorden er en viktig fjord for fiske, og særlig er de bedre forholdene for reketråling i senere år noe fiskarlaget ønsker å bevare. Derfor er fiskarlaget også skeptiske til all

utenforstående virksomhet som skal etableres på bunnen der de driver aktivt fiske, siden det utgjør en trussel mot næringsgrunnet til lokale fiskere.

***OKEA** inviterte fiskarlaget til et dialogmøte. Roan og Stoksund Fiskarlag mente informasjonen som var gitt så langt (søknad og folkemøter) var tilstrekkelig, men det ble avholdt et telefonmøte med leder av fiskarlaget i slutten av mai. OKEA oppfatter at fiskarlaget er tilfreds med at sjøkabelen skal graves ned/tildekkes langs hele traseen. Fiskarlaget opplyser at det er fiskeriaktivitet i Brandsfjorden hele perioden fra februar til september. Det henvises til tilsvar under uttalelse fra Fiskeridirektoratet hvor mulige tidsrestriksjoner for anleggsperiode i sjø drøftes.*

Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) mener at elektrifiseringen er tenkt gjennomført med vindkraft fra Fosen. NRL er dermed av den klare oppfatning av at det ikke kan gis konsesjoner til tiltak som baserer seg på virksomhet som er etablert på ugyldighet hvor det vises til Fosen-dommen av 11.10.2021. Konsesjonssøknaden fra OKEA vil berøre de samme vinterbeiteområdene som det ulovlige vindkraftanlegget på Fosen. NRL viser til Høyesteretts vurderinger hvor det ble lagt til grunn at terskelen for inngrep er når «inngrepet fører til vesentlige negative konsekvenser for muligheten til kulturutøvelse». Videre sier Høyesterett at «inngrepet må videre ses i sammenheng med andre tiltak, både tidligere og planlagte». NRL mener at hensynet til kulturutøvelsen og den samlede effekten av tiltakene vil ha en avgjørende betydning for at det ikke kan gis konsesjon i denne saken. NRL vil understreke at situasjonen for reindriften på Fosen er meget alvorlig, og hvor vindkraftutbyggingen framtvinger en omfattende reduksjon av reinflokkene til berørte reineiere. NRL kan ikke under noen omstendigheter akseptere at statlige myndigheter på denne måten bidrar til en suksessiv avvikling av reindriften. Elektrifisering blir hyppig brukt som et argument for det «grønne skiftet», noe som også ble drøftet i Fosen-dommen, som sier at et slikt hensyn «også kunne vært ivare tatt ved å velge andre – og for reindriften mindre inngripende – utbyggingsalternativer. Da kan ikke hensynet til miljøet få betydning ved vurderingen av om artikkel 27 her er krenket». NRL vil utover dette vise til Høyesteretts vurderinger i Fosen-dommen, og stiller på bakgrunn av dette krav om at konsesjonssøknaden avslås.

***OKEA** tar uttalelsen til orientering og viser til sine tilsvar om forsyningssikkerhet og forholdet til Roan og Storheia vindkraftverk.*

Straum grunneierlag uttrykker bekymring for tiltakets belastning på veiene i nærområdet, og viser til at det har vært mye tung belastning fra tidligere utbygginger. De ønsker også en grundig og betryggende utredning av området ved Olvassbekken med hensyn til rasfare, og viser til at det tidligere har gått ras der. Utbygger må sørge for å ha god oversikt over grunnforholdene til Olvikveien før byggestart. De opplyser at området der jordkabelen er planlagt blir brukt i storfehold, og området hvor jordkabel og sjøkabel skjøtes, blir opprettholdt med hester. For å ivareta denne bruken, må det være tett samarbeid, med gode forebyggende tiltak mellom utbygger og dyreholder. Grunneierlaget er glad for valgt trasé, ettersom det er den løsningen med minst ulemper for dem sammenliknet med de andre alternativene.

OKEA har forståelse for at kvaliteten på offentlige veier i området er dårlig. OKEA planlegger å bruke veinettet i henhold til de vektbegrensninger og den trafikkmengde disse veiene er bygd og dimensjonert for. OKEA har bestilt en geoteknisk vurdering av kabeltraseen langs Olvassbekken og anleggsområdene i Olvika. Resultatene av disse undersøkelsene vil bli delt med grunneierlaget og vil legge føringer for gjennomføring av tiltaket.

Hilde Engen og Terje Murvold, grunneiere på Straum, mener det ikke er riktig å føre strøm fra land til plattformene slik energisituasjonen er nå. Som grunneiere på Straum er de allerede belastet med store naturinngrep etter vindkraftutbyggingen. De ønsker å bevare naturen

Dersom tiltaket får konsesjone, ber de om at det planlagte arbeidet med strømkabelen utføres så skånsomt som mulig, med vilkår om at områdene tilbakeføres til tilstanden utbyggingen blir gjennomført. De uttrykker også bekymring for utglidninger og ras i områder med leire innenfor tiltaksområdet. Videre forutsetter de at ved eventuelle endringer i bruken av anlegget/kabelen, må saken konsesjonsbehandles på nytt.

OKEA henviser til sine kommentaret til spørsmålet om forsyningssikkerhet. OKEA har bestilt en geoteknisk vurdering av kabeltraseen langs Olvassbekken og anleggsområdene i Olvika. Resultatene av disse undersøkelsene vil bli delt med grunneierne og vil legge føringer for gjennomføring av tiltaket.

Hanne Lillian Hanssen skriver at vi ikke kan bruke kraftproduksjonen på land for distribusjon til oljeplattformene. Det er teknologi til å produsere energi på eller ved plattformene, både med vindkraft og geotermisk energi. Å hvitvaske oljeproduksjon ved å bruke såkalt grønn energi fra land er ikke bærekraftig, mener hun. Siden to av vindindustriområdene er ulovlige, er dette enda mer etisk og urfolksrettslig uforvarlig. Hun ønsker at konsesjonssøknaden avslås, slik at OKEA må produsere strømmen selv.

OKEA tar uttalelsen til orientering. Det vises også til konsekvensutredning etter petroleumsloven hvor alternative løsninger til kraftforsyning blir utredet.

Bernt Buvarp lister opp flere grunner til at det er totalt unødvendig med kraftkabel til oljeplattformer. Det finnes teknologi for å produsere elektrisk kraft på plattformene, eksempelvis geotermisk. Vannmagasinene i Norge tappes til et absolutt minimum i perioder, og kraft til plattformer vil forsterke dette. Alle slike utbygginger fører til naturinngrep med negative virkninger for biologisk mangfold. Vindkraftverkene på Storheia i Åfjord og Roan er ulovlig satt opp, og det virker kanskje som denne konsesjonssøknaden brukes for å legitimere påskudd om at dommen kan treneres, mener Buvarp.

OKEA tar uttalelsen til orientering. De viser også til konsekvensutredning etter petroleumsloven hvor alternative løsninger til kraftforsyning blir utredet.

Ruth Helen Kjærran Abelsen mener er negativ til å elektrifisere en plattform for å grønnvaske olje- og gassindustrien, med kraft fra et anlegg hvor konsesjonen er dømt ugyldig pga. at den hindrer samenes kulturutøvelse. Hun referer til et innlegg fra

Klassekampen om hvor mye penger vi bruker på å elektrifisere plattformer, sende gass ut av landet til kraftproduksjon som selges tilbake via våre utenlandskabler, som hun kaller en «runddans av sløsing».

OKEA tar uttalelsen til orientering.

Jan Arve Stokke skriver at «grønnifisering» av oljebransjen på denne måten er helt uhørt. Dette vil ikke gjøre noe med klimautslippene globalt, da gassen uansett vil bli forbrent. Han viser dessuten til at vindkraftverkene Roan og Storheia er dømt ulovlig i Høyesterett, og mener kabelen til Draugen og Njord ikke burde vært omsøkt. Tillit til systemet står på spill, mener Stokke.

OKEA tar uttalelsen til orientering.

Martin Kvinnesland mener tiltaket er symbolpolitikk uten reell klimaeffekt. Vanlige strømforbrukere har ikke bruk for et nytt strømsluk som driver strømprisene videre opp. Vindindustriområdet som kraften hentes fra er ulovlig satt opp, sier Kvinnesland.

Tiltakshaver tar uttalelsen til orientering

Ann-Mari Solli ønsker at samene får tilbake beiteområdene sine og mener at det vindkraftverkene aldri skulle vært utbygd. Hun mener at plattformene heller burde finansiere en ordentlig oppgradering av vannkraft i området, som forurensar mindre enn vindkraft.

OKEA tar uttalelsen til orientering

Tiril Sofie Gilbert er negativ til tiltaket etter konsekvensutredningen fra Norconsult, som viser ekstremt store konsekvenser for området. Hun mener tiltaket er brudd på naturmangfoldloven.

OKEA mener utførte konsekvensutredninger viser at tiltaket ikke vil gi «ekstremt store konsekvenser». Konsekvensgraden er gjennomgående funnet å være ubetydelig eller lav. Konsekvensvurderingene er vurdert opp mot § 8 til 12 i naturmangfoldloven. Basert på utførte vurderinger er OKEA uenig i påstanden om at tiltaket vil være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser.

Dag Bremnes mener Det ikke bør gis tillatelse til kraft fra land til Draugen og Njord med bakgrunn i at det kobles mot vindkraft på Fosen, som i Høyesterett er kjent ulovlig. Utover dette er det ikke vist effekt med tanke på reelle utslippsreduksjoner, og tiltaket kan påvirke kaldtvannskoraller. Bremnes mener det finnes gode alternativer til å elektrifisere fra land, blant annet ved hjelp av havvind, geotermisk energi eller bruk av spillvann.

OKEA henviser til tilsvar under uttalelse fra Norges Miljøvernforbund

John Haftor Haftorsen mener det er uklokt å gi konsesjon til dette, før det er tatt stilling til vindkraftverkene Storheia og Roan sin skjebne. Frykter kraftunderskudd dersom dette får konsesjon og vindkraftverkene må fjernes, og mener fordelene er mindre enn ulempene.

***OKEA** henviser til sine merknader om vindkraft og forsyningsikkerhet.*

Maren S. MacGregor Jacobsen mener det ikke er tydelig framlagt hvor strømmen til Draugen og Njord skal produseres. Hvis det er fra vindkraft, er dette ustabil strøm som vil kreve balansekraft fra vannkraftverk. Kraftforsyningen må skje med lovlig produsert strøm, og det synes ikke å komme tydelig fram av søknaden.

***OKEA** henviser til sine merknader om vindkraft og forsyningsikkerhet.*

Ragnhild Flem mener at elektrifiseringen av sokkelen må skje uten bruk av elektrisitet fra vindkraftverkene Storheia og Roan, og viser til Fosen-dommen fra Høyesterett. Aller helst bør konsesjonen avvises, mener hun.

***OKEA** henviser til sine tidligere kommentarer om vindkraftverkene.*

Erling Flem mener også at konsesjonssøknaden må avvises, fordi landstrøm til plattformene er sløsing med strøm og unødvendig. Han har ikke tillit til at NVE foretar forsvarlige vurderinger, og viser til en rekke fagfolk han mener det heller bør lyttes til.

***OKEA** henviser til sine merknader knyttet til forsyningsikkerhet m.m. og til søknad etter petroleumsløven hvor alternative løsninger til kraftforsyning er utredet.*

Jonny Reite og **Marit Midtun** har begge sendt inn uttalelser uten innhold og ikke besvart henvendelser fra NVE om de ville ettersende merknader.

Vedlegg C – Innsigelse fra Statsforvalteren i Trøndelag

Brev av 20. mai 2022 (NVE-ref. 202014582-80)

Statsforvalteren har mottatt ovennevnte konsesjonssøknad til uttalelse. Følgende merknader foreligger fra statsforvalterens ulike fagavdelinger til søknaden:

Samfunnssikkerhet

Det grønne skiftet vil ta tid. Sentrale myndigheter snakker om flere tiår og man vil oppleve en lang vekslingside, der høyst sannsynlig gode men kraftkrevende tiltak ikke nødvendigvis vil komme i samme rekkefølge som økt krafttilgang. Dette kan medføre ubalanse og kraftunderskudd, som videre kan medføre negative konsekvenser for samfunnssikkerheten. Statsforvalteren er bekymret for at en slik situasjon kan oppstå og anbefaler derfor at det må gjøres vurderinger om det er behov for å prioritere tiltakene som skal understøtte det grønne skiftet. På denne måten kan man sørge for at den tilgjengelige kraften blir utnyttet på best mulig måte og etter nasjonale retningslinjer og i tråd med FN's bærekraftsmål, samtidig som at samfunnssikkerheten og andre samfunnsinteresser blir ivaretatt.

Konsekvensutredningens kapittel 3 omtaler ikke samfunnssikkerheten. Manglende ROS analyse som en del av utredningsprogrammet, har blitt påpekt i tidligere uttalelser fra Statsforvalteren. Konsekvensutredningen har vurdert naturhendelser og sikkerhet, men ikke samfunnssikkerheten. Hverken naturhendelser eller samfunnssikkerheten er dokumentert gjennom ROS analyse slik som kreves i saker underlagt konsekvensutredning, jmfør PBL §§4-2 og 4-3.

Statsforvalteren som samfunnssikkerhetsmyndighet anbefaler en grundigere vurdering av samfunnssikkerheten og vil påpeke at i saker som krever konsekvensutredning så er det viktig at tiltaket i seg selv og tiltakets påvirkning på omkringliggende områder blir vurdert med hensyn til samfunnssikkerheten. Det er også viktig at vurderingene blir dokumentert. ROS analysen er det viktigste kunnskapsgrunlaget for å dokumentere vurderingene knyttet til samfunnssikkerhet i konsekvensutredningen. Fagrapportene er gode og grundige, men ikke dekkende i forhold til kravet i en ROS analyse. PBL §14-1 andre ledd om konsekvensutredning, beskriver at bestemmelsen skal sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning.

Statsforvalteren som samfunnssikkerhetsmyndighet forventer at samfunnssikkerheten blir vurdert grundigere i konsekvensutredningen. Hvis tiltaket har negative konsekvenser for samfunnssikkerheten anbefales det å vurdere om andre alternativer kan ivareta hensikten med tiltaket.

Angående de tema som er nevnt i konsekvensutredningen gjøres det oppmerksom på at det for områder som ligger under marin grense og alle områder med marine avsetninger må vises aktsomhet for mulige forekomster av skredfarlig kvikkleire. Dette gjelder også

utenfor kartlagte kvikkleiresoner. ROS analysens punkt «ustabil grunn» bemerker at planområdet ligger under marin grense og må følges opp iht NVE's egen veileder 1/2019. Relevante tiltak må overføres til planbestemmelsene.

Statsforvalteren er opptatt av kraftforsyning gjennom sitt arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering, fastsatt i instruks. Statsforvalteren skal ha oversikt over utviklingen i kritiske samfunnsfunksjoner gjennom Fylkes ROS og følge opp samfunnssikkerhetshensyn i samfunnsplanleggingen. Samfunnssikkerheten er samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner og som setter liv og helse i fare². I den forbindelse er det relevant å trekke frem DSB's analyse av samfunnets kritiske funksjoner³, omtalt av Nasjonal sikkerhetsmyndighet som Grunnleggende Nasjonale Funksjoner (GNF)⁴. Samfunnets grunnleggende funksjonalitet og befolkningens grunnleggende sikkerhet er viktig både for samfunnssikkerheten og for sikkerhet i et bredere perspektiv. Derfor skal en ROS analyse også omhandle faktorer som indirekte kan påvirkes av tiltaket. Kraftforsyning er en slik grunnleggende nasjonal funksjon eller samfunnsverdi der verdikjeder til tjenester, produksjon og andre former for virksomhet er av en slik betydning at helt eller delvis bortfall av kraftforsyning vil få konsekvenser for statens evne til å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser jf sikkerhetslovens §1.5 nr 2.

I instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet beskriver kap 5 at departementer med hovedansvar for kritiske samfunnsfunksjoner skal utarbeide og vedlikeholde ROS analyser innenfor eget ansvarsområde. En viktig del av identifiseringen av GNF er avhengighetene til andre kritiske samfunnsfunksjoner. I perspektivet avhengigheter til andre GNF'er er kraftforsyning i en særstilling og er av denne grunn en viktig premissleverandør til samfunnet ellers. Statsforvalteren anbefaler at konsekvensutredningens vurderinger baserer sin ROS analyse på den overordnede ROS analysen for kraftforsyning som GNF. Stortingsmelding nr 365 «Energi til arbeid» påpeker behovet for konsekvensvurdering av elektrifisering i lys av forsyningssikkerheten. Blant annet beskrives det at tilrettelegging for framtidig elektrifisering skal skje uten at forsyningssikkerheten for kraft svekkes. Det skal særlig utredes hvordan effektbehov påvirkes gjennom elektrifisering og hvordan framtidig fleksibilitet skal ivaretas når tilgangen på ny regulerbar produksjon er begrenset. Stortingsmeldingen understreker med dette viktigheten av risiko og sårbarhetsanalyse. Følgende spørsmål er derfor relevante å belyse nærmere i et samfunnssikkerhetsperspektiv:

1. Hvordan påvirker tiltaket forsyningssikkerheten i regionen nå og i et framtidig perspektiv og hvordan påvirkes samfunnssikkerheten?
2. Med bakgrunn i samfunnssikkerheten risikovurdere hvordan dette tiltaket påvirker andre kraftintensive regionale tiltak som planlegges i lys av det grønne skiftet, hvis man står ovenfor et scenario med kraftunderskudd for regionen eller blir påvirket av andre hendelser med negativ innvirkning for kraftforsyningssikkerheten?

3. Hvordan vil kraftforsyning til dette tiltaket prioriteres og hvilke tiltak kan vurderes i et samfunnssikkerhetsperspektiv, for å ivareta andre kritiske samfunnsfunksjoner i et scenario med kraftunderskudd for regionen?

Statsforvalteren som samfunnssikkerhetsmyndighet fremmer innsigelse fordi konsekvensutredningen mangler ROS analyse og dermed mangler vurderinger på hvordan tiltaket påvirker samfunnssikkerheten. Etter PBL §5-4 og Regjeringens rundskriv H-5/18 har Statsforvalteren innsigelsesmyndighet for samfunnssikkerhet og risiko og sårbarhet generelt.

Vedlegg D – Protokoll fra konsultasjon med Nord-Fosen siida og Sametinget

Protokoll			
Sak:	Kraft fra land til plattformene Draugen og Njord		
Møtedato:	20.06.2022	Kl.:	11.30-13.30
		Sted:	Radisson SAS Værnes og Teams
Til stede:	Fra Nord-Fosen siida: Terje Haugen, Elise Holtan Pavall Årbogen og advokat Jon-Andreas Lange Fra NVE: Frode Berntin Johansen og Torgrim Skogheim Observatør fra Sametinget: Pål Nilsen		

Møteleder:	Frode Berntin Johansen		
Referent:	Torgrim Skogheim	Ref. dato:	
Saksnr:	202014582	Arkiv:	611
Kopi:			

Nord-Fosen siida ba om konsultasjon med NVE i forbindelse med høringen av OKEA ASA sin søknad om konsesjon for tilknytning av plattformene Draugen og Njord til kraftnettet på land. Siidaen ønsket Sametingets deltagelse som observatør, og er i tillegg representert ved advokat Jon-Andreas Lange fra Dalan DA.

Etter en kort introduksjonsrunde ga NVE en kort presentasjon av sin rolle, tiltakshaver og nettselskap sine roller, søknadens prosess fram til nå, og kort om selve tiltaket.

NVE fører referat fra møtet som danner grunnlag for protokoll i tråd med konsultasjonsloven.

Siidaen er overrasket over at denne saken er tatt til behandling så lenge det er en uavklart situasjon etter Høyesterett fastslo at vindkraftutbyggingen ved Storheia og Roan på Fosen, er i strid med FNs internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) art. 27 (Fosen-dommen). De mener at dommen fastslår at begeret for inngrep er fullt. Nødvendige vinterbeiter er tapt, og området må tilbake til opprinnelig stand før man kan ta stilling til nye inngrep i området. Distriktet poengterer at Nord-Fosen er den eneste siidaen i Norge uten tilstrekkelige beiteområder. De mener det er spesielt at man tar andre saker i dette området til behandling før det er avklart hva som skal skje med Storheia og Roan vindkraftverk, og at dette er respektløst overfor dem.

Distriktet ser det som påfallende, og svært uheldig, at høringsnotatet ikke med ett ord nevner Fosen-dommen og det pågående menneskerettsbruddet på Roan. Dette er åpenbart relevant for høringsinstansene. En høringsprosess i dag innebærer at man må ta stilling til en utbygging som forutsetter mye kraft. Høringsinstansene trenger da klar informasjon om tilgjengelige kraftressurser. Da må opplyses klart og tydelig at Roan (og Storheia) ikke kan brukes fordi utbyggingen er menneskerettsstridig.

Hvis prosessen ender med ja, kan det være på feil premisser fordi problemstillingen ikke er omtalt. Det kan utgjøre en saksbehandlingsfeil. Den vil være alvorlig, jf. at vil det føre til et økt press i retning av at Roan vindkraftverk må bli stående, selv om det er menneskerettsstridig.

Distriktet mener videre at saken må utredes nærmere og mer helhetlig. Det vises til høringsuttalelsen fra Trøndelag fylkeskommune, som påpeker det store kraftbehovet framover, ikke bare til elektrifisering av norske gass- og oljefelt, men også eksisterende og ny industri på fastlandet, jf regjeringens mål om at eksportandelen fra fastlandet skal opp med 50% de nærmeste årene. Saken må derfor utredes nærmere, og mer helhetlig. Også Åfjord kommune ønsker mer utredning av totalvirkninger for klimaet.

Saken er pt. ikke forsvarlig utredet/avklart og opplyst. Distriktet ønsker en grundigere utredning av betydning av Fosen-dommen og en mulig situasjon uten vindkraftverkene på Roan og Storheia, og hvilken betydning dette har for kraftsystemet i regionen og øvrige planlagte kraftkrevende utbygginger. De mener at saken bør utsettes til det er avklart hva som skjer med vindkraftverkene etter Fosen-dommen.

Sametinget understreker at de ser det som energimyndighetenes ansvar å sørge for at et område som allerede er sterkt berørt av inngrep, ikke får en forverret situasjon og at en elektrifisering av plattformer ikke skal bli et påskudd for å la vindkraftverkene stå. De peker på søknadens punkt 3.4.5 og spør om det er slik at kraftbehovet til plattformene er avhengig av dagens vindkraftproduksjon i regionen for å ha nok strøm i nettet. Denne nettilknytningen og Fosen-dommen må ses i sammenheng mtp. kraftbehov og negative virkninger av inngrep generelt. Sametinget minner også om at Norge har et overordnet ansvar for samer som urfolk og deres rett til kulturutøvelse.

NVE svarer at det ikke er gitt spesielle føringer for saksbehandlingen fra Olje- og energidepartementet (OED), og at saken derfor er tatt til behandling uten ugrunnet opphold etter vanlig praksis. NVE erkjenner at dette er en vanskelig sak å vurdere så lenge utfallet og konsekvensene av Fosen-dommen ikke er avgjort. Samtidig må man forholde seg til at det er to ulike saker, så lenge elektrifiseringen av Njord ikke er avhengig av energi fra vindkraftverkene. Det er heller ikke NVEs rolle å skille mellom ulike forbruksområder, men se på hvilken nettløsning som er best dersom Draugen og Njord skal elektrifiseres. NVE understreker at selve spørsmålet om petroleumsanlegget skal elektrifiseres er en politisk beslutning som ligger hos OED. NVE vil søke avklaringer fra OED på videre prosess, og hvem som skal ha ansvaret for ulike nivåer av eventuelle tilleggsutredninger herunder kraftsysteminnvirkning og klimaeffekter.

NVE noterer seg at reinbeitedistriktet ikke ønsker å ta stilling til denne saken, før utfallet av Fosen-dommen er avgjort, da de ser det som en klar sammenheng mellom sakene. Videre må det utredes mulige konsekvenser for kraftsystemet og andre planlagte utbygginger gitt et scenario uten vindkraftverkene på Roan og Storheia.

Sametinget stiller seg bak dette, og understreker at saken må ses i sammenheng med vindkraftverkene på Fosen og Fosen-dommen, og påpeker energimyndighetenes ansvar for samene som urfolk og, at et sterkt berørt område for reindriften ikke utsettes for nye inngrep i en uavklart situasjon.

NVE søker avklaring hos OED om videre prosess for saksbehandlingen med nåværende standpunkt fra reinbeitedistriktet.